

2014

Bollebygds kommun

Kommunen där vi bor bra och lever länge

Innehåll

3 INTRODUKTION OCH ÖVERSIKT

- 4 Kommunens organisation
- 5 Kommunstyrelsens ordförande har ordet
- 6 Detta hände 2014

8 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 9 Styrmodell och vision
- 10 Kommunen och omvärlden
- 14 Välfärdsbokslut
- 16 Redovisningsprinciper
- 17 Resultaträkning
- 18 Kassaflödesanalys
- 19 Balansräkning
- 20 Noter
- 23 Driftsredovisning
- 24 Investeringsprojekt
- 25 Finansiell analys
- 35 Personalredovisning

42 KOMMUNENS VERKSAMHET

- 42 Kommunstyrelsen
- 54 Sammanställning måluppfyllelse 2014
- 55 Barn- och utbildningsnämnden
- 65 Omsorgsnämnden
- 73 Byggnads- och miljönämnden

75 STIFTELSEN BOLLEBO

- 75 Förvaltningsberättelse
- 77 Resultaträkning
- 78 Balansräkning
- 80 Kassaflödesanalys

81 SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

- 81 Förvaltningsberättelse
- 82 Resultaträkning
- 83 Balansräkning
- 84 Kassaflödesanalys
- 85 Kommunen under tio år i världen
- 86 Begreppsförklaringar

Bollebygd 2014

Innehållsansvarig: Susanne Glans, ekonomichef

Grafisk form och produktion: Pernilla Augustsson, informatör

Tryck:

Foto och illustrationer: Bollebygds kommun: Pernilla Augustsson, Ann-Marie Nilsson, Johan Norbelie, Carolin Folkesson. Stiftelsen Bollebo: Ingela Sandqvist och Boråsregionen/Sjuhärads kommunalförbund.

Årsredovisningen finns i pdf-format på: www.bollebygd.se

Kommunens organisation

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Så är det då dags att summera ytterligare ett intensivt och spännande år i Bollebygds kommun. Befolkningsökningen uppgick till 90 personer, vilket är i nivå med vår målsättning, och det finns mycket som talar för att vi får se en stark tillväxt även under

kommande år. Så har vi till exempel under 2014 beviljat bygglov för inte mindre än 126 nytillkomna bostäder och detaljplaner som medger byggnation av ytterligare ett 100-tal lägenheter har vunnit laga kraft under året.

Parallellt med detta arbetar vi med ytterligare ett halvdussin detaljplaner och vi har återupptagit arbetet med att ta fram en ny översiktsplan för Bollebygds kommun. Vi har dessutom tagit beslut om byggnation av en ny F6-skola i Bollebygd för 124 miljoner kronor. Den enskilt största investeringen i kommunens historia.

Till allt detta ska naturligtvis läggas planeringen inför den nya stambanan, Göta-landsbanan, och det resecentrum som vi hoppas ska byggas på Kråketorp. Ett stort steg togs under året då de tre fullmäktigeförsamlingarna i Bollebygd, Härryda och Marks kommuner, inom ramen för BoHäM-samarbetet, antog en gemensam utvecklingsplan och en gemensam vision för området. Bollebygds kommun är mycket aktiv i alla de projektgrupper som nu arbetar alltmer intensivt med planeringen av den nya järnvägen.

Som liten kommun med stora utmaningar är det viktigt att vi har en väl fungerande organisation. 2014 har vi förberett oss för nya nämnder, bildnings- och omsorgsnämnden och samhällsbyggnads-

nämnden. De kommer att ansvara för all planering och all verksamhet i kommunen från och med 2015 och framåt. Respektive nämnds förvaltningar finns nu samlade i

kommunhuset och på Tingkullen. Vi hoppas att vi med detta ska stå väl rustade för att klara de

uppgifter vi har framför oss.

Bokslutet visar att kommunens ekonomiska resultat för 2014 uppgick till 6,9 miljoner. Det är något under budget men då har vi också belastat nämnderna, framförallt omsorgsnämnden, med strukturella engångskostnader i samband med organisationsförändringen. Under året har vi investerat för 24,5 miljoner kronor och haft exploateringskostnader i nya bostadsområden för 16,2 miljoner, framförallt i det nya området Bergadalen nordost om Erikstorp.

Bland investeringarna kan särskilt nämnas Kungsbackavägen som renoverats i sin helhet med en ny gång- och cykelväg och upprustning av VA-ledningarna. Gång- och cykelväg har även byggts utmed Björnskogsvägen och från Krokdalsvägen in mot Bollebygds skolan. Örelundskolan har också anpassats för att möta ett starkt ökande elevunderlag. Dessutom vill jag gärna nämna de framgångsrika insatser som gjort för att minska energiförbrukningen i kommunens fastigheter. Det måltal vi satt upp för 2025, har vi redan uppnått med råge.

En oerhört viktig förutsättning för att vi också fortsatt ska kunna vara en attraktiv kommun för boende och företagande är att vi kan erbjuda tillgång till bredband med tillräcklig kapacitet. Arbetet med en

bredbandstrategi för Bollebygds kommun blev därför under 2014 en av de högst prioriterade frågorna och vi hoppas kunna enas om en strategi kring detta under våren 2015.

Man kan inte summera 2014 utan att nämna den förskingring av betydande belopp som avslöjades under våren. Att det var en av våra mest betrodda chefer som avslöjades slog ner som en chock och skapade stor förstämning i hela organisationen. Mot den bakgrunden, och med lite distans till händelsen, är det imponerande att se hur all personal idag arbetar oerhört engagerat och målmedvetet för att erbjuda kommunens invånare en service av mycket hög kvalitet. Jag vill därför avsluta med att tacka alla anställda i kommunen för ett mycket väl utfört arbete under 2014.

*Christer Johansson (M)
Kommunstyrelsens ordförande*

Detta hände 2014

OMFATTANDE FÖRSKINGRING

Under året upptäcktes en omfattande förskingring och kommunens IFO-chef åtalades för grov trolöshet mot huvudman. Oegentligheterna hade pågått under många år. IFO-chefen valde att säga upp sig själv och kommunen polisanmälde händelsen. Rättegång sker i mars 2015.

UTVECKLINGSPLAN

Trafikverket har föreslagit att Götalandsbanan, sträckan Mölnlycke-Bollebygd, ska ingå i den nationella planen för infrastrukturinvesteringar perioden 2014-2025. Trafikverket avser att starta utbyggnaden av etappen år 2020. Under 2014 har Bollebygds kommun tillsammans med Härryda och Marks kommuner tagit fram en utvecklingsplan för det område som berörs av ett nytt stationsläge. Utvecklingsplanen visar kommunernas vision för området och ska fungera som underlag vid framtida kommunal planering.

NY ORGANISATION

December 2013 beslutade kommunfullmäktige om en ny politisk organisation.

Under året har en ny organisationsstruktur arbetats fram som börjar gälla första januari 2015. Den nya organisationen innebär att det under kommunfullmäktige finns två nämnder utöver kommunstyrelsen: bildnings- och omsorgsnämnden samt samhällsbyggnadsnämnden.

I samband med omorganisationen togs nya lokaler i anspråk av kommunen då samhällsbyggnadsförvaltningen samlades i lokaler på Tingkullen samtidigt som lokaler på Köpmansvägen och Gästgivarevägen lämnades.

NY F-6 SKOLA

Kommunstyrelsen beslutade under året om en entreprenör för att bygga den nya F-6 skolan i Bollebygd. I mars-april 2015 tas det första spadtaget för den nya skolan, som är kommunens största investering någonsin. Projektkostnaden uppgår till 124 miljoner kronor. Skolan ska stå färdig vid årsskiftet 2016/2017.

IT-SAMARBETE AVSLUTAS

Den gemensamma IT-nämnden för Bollebygd och Härryda kommuner beslutade

under året att avsluta samverkan av den gemensamma IT-driften under 2015. Detta innebär att Bollebygd kommer ha en egen IT-driftverksamhet senast vid halvårsskiftet 2015.

NYTT STYRE I KOMMUNEN

Valet i september innebar ett nytt styre i Bollebygds kommun genom ett rödgrönt samarbete med Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. De tar nu över efter de borgerliga partierna som styr i kommunen sedan 1998.

SKATTEGÅRDSTOMTEN

I augusti blev det klart för byggstart på Skattegårdstomten mitt emot äldreboendet Bollegården i centrala Bollebygd. Den 3 september togs det första spadtaget för byggandet av sammanlagt 58 lägenheter, varav 20 stycken blir trygghetsboende med förhöjd tillgänglighet för personer som är 70 år och äldre. Tanken är att denna typ av bostäder ska överbrygga glappet mellan en vanlig bostad och ett särskilt boende, ett alternativ som saknats i kommunen. Bygget ska vara klart i början av 2016.

BEFOLKNINGEN ÖKADE

Befolkningen i Bollebygds kommun fortsätter att öka och antalet invånare närmar sig 8 700. Antalet invånare ökade med 90 personer under 2014 (jämfört med 55 personer år 2013) och det bor nu 8 652 invånare i kommunen.

Befolkningsökningen ligger på en dryg procent jämfört med förra året. Det är i nivå med den ökningstakt som krävs för att nå kommunens framtida mål att bli 10 000 invånare år 2025.

PLUS FÖR EKONOMIN

Årets resultat uppgick till 6,9 miljoner kronor, att jämföra med budgeterat resultat på 8,2 miljoner kronor. Resultatet motsvarar 1,7 procent av kommunens intäkter i form av skatter och generella statsbidrag. Nämnderna har ett överskott på 2,2 miljoner kronor och resultatet inkluderar en pensionsavsättning med -4,0 miljoner kronor.

Vision 2025

Kommunen där vi bor bra och lever länge

Bollebygd med 10 000 invånare är en ovanlig kommun. Här är människor trygga, stolta, självständiga men också mycket måna om gemenskapen. Entreprenörsandan är ett signum för den charmiga kommunen.

Snabba och miljövänliga förbindelser till Göteborg, Borås, Landvetters flygplats och Göteborgs hamn gör Bollebygd till en plats nära världen.

Boende i Bollebygd ingår i en av Sveriges största arbetsmarknadsregioner. Det lilla samhället gör vardagen enkel. Med ett levande centrum, mångfald i boendeformer, böljande landskap och bra utbud av samhällsservice känns det härligt att bo i Bollebygd.

I Bollebygd har invånarna en sällsynt närhet till kommunens förtroendevalda och har alla möjligheter att vara delaktiga och påverka bygdens utveckling. Närheten till naturen erbjuder rofylld rekreation och hälsosamma aktiviteter. Ett aktivt föreningsliv bidrar till att fylla behovet av de flesta fritidsintressen.

Styrmodell

Styrmodellen beskriver ansvarsfördelning och roller som avser fastställande och uppföljning av mål, gemensamma begrepp, principer för mål, tidplan med mera. Den gäller för hela kommunen och omfattar alla nivåer, från kommunfullmäktige till enskild medarbetare. Styrmodellen bidrar till att skapa helhetsperspektiv, samordning mellan nämnder samt ökad transparens i kommunens budget- och uppföljningsprocess.

Modellen består av fem olika delar

Modellen bygger på en vision, ett fåtal övergripande mål, strategier för att nå de övergripande målen, mål på nämnds-nivå samt nyckeltal. Visionen ska visa en bild av framtida önskvärd tillstånd. De övergripande målen ska beskriva vilka områden kommunen ska fokusera på och strategierna som krävs eller är av avgörande betydelse för att uppnå de övergripande målen. Visionen tar sikte på år 2025 och övergripande mål har satts för åren 2013-2015.

Mål i olika nivåer

Med de övergripande målen som grund har mål på nämnds-nivå formulerats och fastställts av fullmäktige. Styrelse och nämnder har i verksamhetsplan för år 2014 angett hur man tar sig an arbetet med att uppfylla de av fullmäktige angivna nämndsmålen, vilken metod som kommer att användas, hur

man avser att mäta måluppfyllelsen samt vad som ska ha uppnåtts för att målet ska betraktas som uppfyllt.

Gemensam analysmodell för uppföljning

För att kommunfullmäktige ska få en samlad bild av måluppfyllelsen använder styrelse och nämnder en gemensam analysmodell samt mallar för rapportering. Styrelse och nämnder återrapporterar till kommunfullmäktige avseende måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, utveckling av verksamhetens volym samt ekonomiskt utfall och årsprognos. Rapporteringen till fullmäktige sker i form av delårsrapporter i april och augusti, samt en årsredovisning.

Tydligare fokus på nämndernas verksamhet

Kommunens styrmodell reviderades under året 2013 och fick ett tydligare fokus på nämndernas verksamheter och hur de tänker fullgöra sitt uppdrag utifrån tilldelad budgetram. Styrning mot mål har blivit tydligare och mer dialog har skett kring verksamheterna. Kommunfullmäktige har därigenom också fått ett underlag för beslut om budget som beskriver konsekvenserna av den.

Visionen kan revideras i samband med ny mandatperiod. Beslut om övergripande mål, övergripande strategier gäller i tre år. Beslut om nämndsmål och nyckeltal gäller i ett år.

Övergripande mål 2013-2015

- Bra vård, skola och omsorg
- Hållbar utveckling och härlig livsmiljö
- Tillgänglighet och goda kommunikationer

Kommunen och omvärlden

Efter en stark avslutning på fjolåret har svensk ekonomi under året utvecklats förhållandevis svagt. Det främsta skälet är en fortsatt svag internationell utveckling och därmed en fortsatt svag utveckling av svensk export.

Samtidigt som tillväxten i USA och Storbritannien ligger omkring 3 procent är tillväxten i euroländerna fortsatt mycket svag. I USA, Storbritannien och Tyskland har arbetslösheten backat tillbaka till mer normala nivåer. I flera andra länder verkar däremot arbetslösheten ha fastnat på höga nivåer. I euroområdet som helhet ligger arbetslösheten strax under 12 procent. Detta kan jämföras med före finanskrisen då arbetslösheten var ungefär 7,5 procent.

Försvagat läge i Euroområdet

Det ekonomiska läget i euroområdet har försvagats under hösten. Krisen i Ukraina och de handelssanktioner med Ryssland som följd har påverkat, likväl som den svagare tillväxten i Kina och tillväxtekonomierna. Tyskland som förväntas vara motorn i euroområdet har på grund av den låga aktiviteten i dess handelspartners tappat fart.

Euroområdet lider av alltför låg inhemsk efterfrågan – offentlig konsumtion växer bara marginellt, privat konsumtion med under en procent och trots tillgång till kapital och låga räntor växer investeringarna med bara drygt en procent. Den osäkerhet som råder om det ekonomiska läget och den framtidstro som verkar saknas håller inte bara tillbaka hushållens konsumtion utan även företagarnas investeringsvilja. Detta trots den mycket expansiva penningpolitiken.

En ekonomi i otakt

Inte bara omvärlden går i otakt, även svensk ekonomi har drag av att gå i otakt. Tillväxten har dämpats markant sedan ett uppsving under andra halvåret 2013. Trots det fortsätter satsningen och arbetade timmar öka i god takt. Det betyder att produktiviteten utvecklas mycket svagt. Även arbetskraften växer snabbt vilket medför att arbetslösheten envist ligger

kvar på nära 8 procent.

Den fortsatt relativa svaga tillväxten internationellt gör att återhämtningen i svensk ekonomi blir mer utdragen. Vanligtvis brukar efterfrågan i omvärlden via exporten lyfta den svenska ekonomin ur lågkonjunkturer, men denna gång är förutsättningarna för en sådan utveckling inte lika uppenbara. För att den svenska ekonomin ska nå konjunkturrell balans på ett par års sikt krävs en relativt stark tillväxt i inhemsk efterfrågan. Förutsättningarna för en snabb tillväxt i inhemsk efterfrågan är tämligen goda. Hushållens, företagens och offentliga sektorns finansiella ställning är i utgångsläget stark. Fortsatt mycket låga räntor och en allt starkare framtidstro bidrar tillsammans med ett i utgångsläget högt finansiellt sparande till att hushållens konsumtionsutgifter och företagens investeringar kan fortsätta att öka i snabb takt 2016 och 2017. Sveriges kommuner och landsting (SKL) räknar med att efterfrågan i svensk ekonomi kommer att vara tillräcklig för att arbetsmarknaden ska kunna vara i konjunkturrell balans vid mitten av 2016.

Kommunernas ekonomi

Resultatnivån i kommunerna har varit god under de senaste åren, men förklaras till stor del av tillfälliga poster som återbetalning från AFA Försäkring och rejäla tillskott i form av tillfälligt konjunkturstöd. Trots goda förutsättningar och goda resultat för kommunerna brottas ändå en del kommuner med negativa resultat. De senaste fyra åren har i genomsnitt 25 kommuner legat med ett negativt resultat. På motsvarande sätt har 160 kommuner haft ett resultat som överstiger 2 procent av skatter och statsbidrag. Variationen är således stor i kommunsverige.

Stora utmaningar väntar

Kommunerna står inför ett antal utmaningar de kommande åren, det är främst

anpassningsbehov som följer av demografiska förändringar, stora investeringsbehov och svårigheter att leva upp till krav som följer av statliga reformer. De demografiska förändringarna innebär både ett fortsatt ökat tryck på vissa verksamheter och ett tryck på omprioriteringar mellan verksamheter. Därtill kommer ett ökat antal asylsökande som leder till ett ökat tryck på integrationsarbetet. En fråga som blir alltmer svårhanterlig för kommunerna är det stora antalet statliga reformer och de försämrade planeringsförutsättningarna som följer av dessa.

Ökat behov av resurser i många kommuner

För kommunerna sammantaget har demografiska förändringar inneburit ökade resursbehov med ungefär 0,5 procent per år under de senaste tio åren. Under åren 2013-2014 har dessa växlats upp och förväntas de kommande fem åren att uppgå till 1,2-1,3 procent per år. Det är inom skolans område som ökningarna kommer att vara störst, men det förväntas även ökning inom förskola och äldreomsorg. Som en följd av ökade behov och uteblivna tillfälliga tillskott minskar resultaten kraftigt i kommunerna 2014. Från ett resultat som mot-

svarade 3,4 procent av skatter och bidrag 2013 minskar det till 1,1 procent, eller 5,3 miljarder kronor 2014. För 2015 dämpas resultatet ytterligare. SKLs bedömning är att många kommuner kommer att ha små marginaler både 2014 och 2015.

Skatteunderlag väntas öka

Skatteunderlaget förväntas öka med 3,3 procent 2014. År 2015 väntas det underliggande skatteunderlaget öka starkt (4,8 procent), men inga generella statliga tillskott tillkommer, vilket innebär att intäktsförstärkningen från skatter och generella bidrag dämpas. De specialdestinerade statsbidragen beräknas däremot öka rejält år 2015 främst till följd av satsningar på grundskolan, men även inom förskolan.

Källa: Sveriges kommuner och landsting, Ekonomirapporten oktober 2014

Bollebygd i ett sjuhäradsperspektiv

Befolkning

Befolkningen i kommunen ökade 2014 med 90 personer till 8 652 invånare. Ökningen motsvarar 1,05 procent. Ökningen beror främst på inflyttning till kommunen. Kommunens vision om 10 000 invånare år 2025 förutsätter en genomsnittlig årlig befolkningsökning motsvarande cirka en procent. Under 2013 hade kommunen en befolkningsökning motsvarande 0,65 procent.

8 652

Antal invånare i kommunen 2014

Det är svårt i den mindre kommunen att få till en över år jämn befolkningstillväxt. Det leder till en ryckighet som är svår för kommunen att planera för i budgeten. Befolkningstillväxten påverkar både skatteintäkter, volymer i de olika verksamhe-

Befolkningsutveckling	
Senaste 5 åren	procent
Borås	4,5
Bollebygd	4,3
Ulricehamn	2,0
Vårgårda	0,6
Svenljunga	0,5
Tranemo	0,3
Mark	0,1
Herrljunga	0,1
Källa: SCB	

Skattesats 2014	
	procent
Tranemo	20,57
Ulricehamn	21,05
Borås	21,06
Vårgårda	21,21
Mark	21,21
Bollebygd	21,59
Svenljunga	22,15
Herrljunga	22,16
Riksgenomsnitt	20,65
Källa: SCB	

Hyresnivå Allmännyttiga bolag 2014	
	kr/kvm
Tranemo	828
Herrljunga	829
Svenljunga	880
Vårgårda	888
Ulricehamn	889
Borås	899
Mark	904
Bollebygd	959
Riksgenomsnitt	984
Källa: SABO Allmännyttiga bostadsföretag	

Skattekraft 2014 Riksgenomsnitt	
	procent
Bollebygd	102
Borås	94
Tranemo	92
Ulricehamn	92
Mark	91
Herrljunga	89
Vårgårda	89
Svenljunga	86
Källa: SCB	

terna och behov av kommunala investeringar. I budgeten för 2015-2017 har kommunfullmäktige gett samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en plan för kontrollerad tillväxt. Under 2014 har också en strategisk lokalförsörjningsgrupp bildats med uppdrag att ta fram en översikt över kommunens framtida lokalbehov.

Näringsliv

I maj presenterade Svenskt Näringsliv sin ranking av lokalt företagsklimat. Bollebygds kommun placerade sig på plats 201, vilket kan jämföras med plats 89 året innan. I budgeten för 2015-2017 finns ett mål om att kommunen senast år 2018 ska vara bland de 50 högst rankade kommuner och medel har tillförts för att förstärka kommunens näringslivsarbete. I slutet av året genomfördes med hjälp av Västsvenska handelskammaren en attitydundersökning bland kommunens chefer och handläggare med mycket kontakter med företagare. Resultatet presenteras i februari 2015.

För att förbättra företagsklimatet planeras flera åtgärder såsom forum för dialog mellan näringsliv och kommun, företagsbesök, mer tillgänglig information om kommunens upphandlingar, översyn av information till företagare samt en tydligare funktion i kommunen som företagare kan vända sig till i alla ärenden.

Under året har beslut fattats om att inte fortsatt delta i näringslivssamarbetet mellan kommunerna i Sjuhärad, partnerskapet Business Region Borås (BRB).

Bostadsmarknad

Under 2014 påbörjades byggnationen på Skattegårdstomten i Bollebygd. Detaljplanen medger centrumnära bostäder med inslag av kontor, handel och vård. Totalt blir det 58 lägenheter, varav 20 har förhöjd tillgänglighet och är utformade som trygghetsboende. Detaljplanen för området Lyckebo i Bollebygd antogs. Byggnationen har ännu inte påbörjats. Våren 2015 påbörjas byggnationen av ett trettiotal bostadsrätter vid Hedeberg i Bollebygd. Under året förväntas även detaljplanen för Malmgården antas.

Tomtförsäljningen fortsatte för den första etappen på Tyftet. Området har totalt 55 tomter. Den första etappen omfattar 12 tomter, varav 5 var sålda vid årsskiftet. Markarbeten för området Bergadalen slutfördes och snart kommer kommunala tomter även att kunna erbjudas där.

I september antog kommunfullmäktige i Bollebygd, Mark och Härryda kommuner en utvecklingsplan för gränsområdet mel-

Sjuhärad består av de sju kommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Vårgårda och Herrljunga.

lan kommunerna. Utvecklingsplanen visar vilka möjligheter som uppstår med ett stationsläge mellan Bollebygd och Rävlanda på en ny stambana från Göteborg och Stockholm. Kommunens planeringsarbete kommer de närmaste åren att fokusera på utveckling av stationsområdet.

Arbetsmarknad

Kommunens totala arbetslöshet har ökat under året, från 2,4 procent 2013 till 3,1 procent 2014. Kommunen har en lägre arbetslöshet än genomsnittet för riket som vid utgången av 2014 hade en arbetslöshet på 4,3 procent. Ungdomsarbetslösheten, 18-24 år, har ökat från 30 till 31 ungdomar i jämförelse med samma tidpunkt föregående år. Det innebär att arbetslösheten i denna grupp ökat från 3,31 procent 2013 till XX procent 2014.

Kommunen har erbjudit insatser för samtliga anmälda arbets-sökande från arbetsförmedlingen, till exempel praktik, jobb- och utvecklingsgarantin, arbets-prövningar och anställningar i form av trygghetsanställningar och nystartsjobb. Kommunen erbjuder också arbetslösa och sjukskrivna individuell coaching, arbetsstöd samt jobbsökar- och hälsoaktiviteter. Verksamheten finansieras av medel från Sjuhärads samordningsförbund och Europeiska socialfonden (ESF) inom ramen för KRUT-projektet. KRUT-projektet avslutades vid halvårsskiftet. Flera personer med försörjningsstöd har erbjudits praktik inom kommunens verksamheter. Under sommaren erbjöds 20 ungdomar som fyllde 17 år under året feriejobb under

Arbetslöshet December 2014	procent
Mark	3,0
Vårgårda	3,1
Bollebygd	3,1
Tranemo	3,3
Herrljunga	3,4
Ulricehamn	3,4
Svenljunga	4,0
Borås	4,3
Riksgenomsnitt	4,3

Källa: AMS

två veckor inom kommunens verksamheter. Två feriearbetsplatser erbjöds inom Sommarlovsentreprenörerna, varav en tillsattes. Från och med 2015 är arbetsmarknadsfrågorna en del av individ- och familjeomsorgens verksamhet.

Utbildning och omsorg

Förskola Inskrivna barn per årsarbetare	2014 oktober	Grundskola Antal elever per lärare	2014 oktober
Herrljunga	5,2	Tranemo	10,2
Bollebygd	5,3	Herrljunga	11,4
Mark	5,4	Ulricehamn	11,6
Tranemo	5,4	Svenljunga	11,6
Ulricehamn	5,4	Bollebygd	12,3
Svenljunga	5,7	Vårgårda	12,7
Vårgårda	5,7	Mark	13,0
Borås	5,9	Borås	13,5
Riksgenomsnitt	5,3	Riksgenomsnitt	12,1

Källa: Skolverket

Andel elever behöriga till yrkesprogram	Läsår 2013/14 procent	Gymnasieelever som fullföljt ut- bildningen inom fyra år	procent
Herrljunga	89	Herrljunga	90
Mark	88	Svenljunga	89
Borås	88	Tranemo	89
Svenljunga	88	Vårgårda	88
Vårgårda	88	Ulricehamn	87
Bollebygd	85	Borås	86
Ulricehamn	83	Mark	86
Tranemo	80	Bollebygd	80
Riksgenomsnitt	87	Riksgenomsnitt	84

Källa: Skolverket
Exklusive fjärde läsåret 2013/14

Andel 65-w år omsorg i särskilt boende	2013 procent	Andel 65-w år omsorg i ordinärt boende	2013 procent
Bollebygd	5,8	Svenljunga	9,1
Tranemo	5,1	Tranemo	8,5
Ulricehamn	4,2	Ulricehamn	7,3
Vårgårda	4,1	Vårgårda	7,3
Borås	3,7	Borås	7,2
Herrljunga	3,6	Mark	6,7
Svenljunga	3,5	Bollebygd	5,8
Mark	3,0	Herrljunga	-
Riksgenomsnitt	4,3	Riksgenomsnitt	7,2

Källa: Skolverket

Välfärdsbokslut

Välfärdsbokslut 2014 är det fjärde som sammanställts för Bollebygds kommun och ska ses som ett sätt att samla de målområden och indikatorer, vilka nämnder och styrelser har beslutat om. På sikt kan ett uthålligt och gemensamt arbete när det gäller välfärdsbokslut möjliggöra jämförelser mellan befolkningens hälsa ur olika perspektiv

Välfärdsbokslutet ska fungera som ett beslutsunderlag för politikernas val av förbättringsområden och komplettera de ekonomiska måtten i bokslut. Välfärdsbokslut 2014 som redovisas här i årsredovisningen är en sammanfattning av resultat och analyser ifrån nämndernas redovisning av valda målområden och tillhörande indikatorer för att följa välfärd och hälsa.

Det finns samband mellan en god folkhälsa, folkhälsopolitiska målområden, bestämningsfaktorer och samlade indikatorer. Några av dessa samband kommer också redovisas här.

Delaktighet och inflytande

Om individer eller grupper upplever att de inte kan påverka de egna livsvillkoren och utvecklingen av samhället uppstår maktlöshet. I ett demokratiskt samhälle har alla människor lika värde med jämlika möjligheter att vara delaktiga och ha inflytande. Rätten till delaktighet och inflytande gäller oavsett kön, etnisk eller religiös tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Kommunstyrelsen analyserar till välfärdsbokslut 2014 följande indikator:

Andelen elever i år 8 som upplever att de alltid/nästan alltid, har möjlighet att föra fram sina åsikter till politikerna

Siffrorna som vi har att jämföra är mellan år 2008-2014 i skolans brukarenkät. Resultatet gäller elevernas upplevelse av att ha möjlighet att föra fram sina åsikter till politikerna. Ser man på siffrorna över tid, visar det på att ungefär hälften av eleverna upplever att de alltid/nästan alltid har möjlighet att föra fram sina åsikter till politikerna.

Arbetet med att ständigt ha en pågående dialog med barn och unga i samband med kommunens besluts- och planeringsprocesser pågår och behöver ständigt utvecklas och förstärkas. Vår psykiska hälsa har ett starkt samband med hur vi upplever vår känsla av delaktighet och inflytande.

Ekonomiska och sociala förutsättningar

Det finns ett samband mellan god folkhälsa och ett samhälle präglad av ekonomisk och social trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, jämställdhet och rättvisa. Ekonomisk stress och social otrygghet orsakar ohälsa, framför allt psykisk ohälsa och leder till ojämlikhet i hälsa.

Kommunstyrelsen analyserar till välfärdsbokslut 2014 följande indikator:

Antal arbetslösa i kommunen 18-24 år

Arbetsförmedlingens statistik visar i procent ungefär det samma som föregående år, 4,67 procent för 2014 och 4,63 procent för 2013. Under tredje kvartalet 2013 var 42 personer upp till 24 år arbetslösa jämfört med 31 personer tredje kvartalet 2014.

Att siffrorna relativt sett ser bra ut för Bollebygd handlar om en god arbetsmarknad i kommunen och ett bra pendlingsavstånd till andra kommuner. För att förbättra arbetsmarknaden för en jämlik hälsa så skulle kommunen satsa på att förstärka för de utsatta grupperna för ohälsa som till exempel invandrare utan arbete, ungdomar med ofullständiga betyg/ej klar utbildning och personer med funktionsnedsättning. Det kan handla om att utarbeta en plan och strategi för att underlätta för kommunens verksamheter att ta emot personer ur dessa grupper.

Arbetslöshet påverkar hela hälsopanoramats. Arbetslöshet medför ofta att det psykiska välbefinnandet försämras, sjukvårdsutnyttjande och läkemedelskonsumtion ökar och det bidrar också till sociala olikheter i hälsa.

Omsorgsnämnden analyserar till välfärdsbokslut 2014 följande indikator:

Andel personer som uppbär långvarigt ekonomiskt bistånd

Procentuell andel av de personer som uppbär ekonomiskt bistånd, är det 25,4 procent som gör det långvarigt, det vill säga

mer än 10-12 månader.

Med en verksamhetsgenomlysning och en omorganisation inom individ- och familjeomsorg finns nya möjligheter att arbeta aktivt med personer som står utanför arbetsmarknaden.

Barn och ungas uppväxtvillkor.

Forskning visar att en av de viktigaste skyddsfaktorerna för god psykisk hälsa hos befolkningen är att klara de uppsatta målen i skolan och klara skolan med fullständiga betyg.

Barn och utbildningsnämnden analyserar till välfärdsbokslut 2014 följande indikator:

Betyg årskurs 9, andel elever behöriga till gymnasiet, yrkesprogrammen.

Behörigheten har försämrats något i jämförelse med tidigare år. Läsförståelse och skrivförmåga är avgörande för elevernas lärande i alla ämnen. Förbättringsåtgärder är att kommunen kommer ansöka om att delta i läslyftet under 2015. En elevhälsoplan kommer tas fram under 2015 i syfte att förtydliga elevhälsans arbete.

Hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården har en stor betydelse för den långsiktiga hälsoutvecklingen genom sin specifika kompetens och stora kontaktyta gentemot befolkningen.

Omsorgsnämnden analyserar till välfärdsbokslut 2014 följande indikator:

Antalet utförda vaccinationer mot säsonginfluensa utförda inom hemsjukvården.

2014 gavs 54 procent av de inskrivna i kommunal hälso- och sjukvård vaccination mot säsonginfluensa jämfört med 58 procent 2010. För att minska komplikationer och öka överlevnaden erbjuds årligen samtliga äldre inskrivna i hemsjukvården vaccination mot säsonginfluensa och erbjudandet kommer att fortsätta ges.

Matvanor och livsmedel

Maten har en avgörande betydelse för hälsan. Goda matvanor är bra för hälsan och välbefinnandet och är en förutsättning för positiv hälsoutveckling.

Barn- och utbildningsnämnden analyserar till välfärdsbokslut 2014 följande indikator

Kostpolicy

Årets matsedlar för skola och förskola har näringsberäknats. Livsmedelsverkets rekommendationer om nivå på dagligt intag av järn och Vitamin D uppfylls inte, trots ändringar i recepten. För att komma upp i nivå ska verksamheten servera fet fisk och blodpudding/kycklinglever ett visst antal dagar i månaden.

Redovisning

Redovisningsmodell

Den kommunala redovisningen regleras genom lag om kommunal redovisning (KRL). Därtill regleras kommunens redovisning genom rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt vad som i övrigt följer av god redovisningssed. I den löpande redovisningen och vid upprättandet av årsredovisningen har lagen och rekommendationerna i allt väsentligt tillämpats, om inte annat anges i redovisningsprinciperna.

Årsredovisningen ska enligt KRL redovisa resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys. För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning. Enligt lagen ska årsredovisningen även innehålla en sammanställd redovisning (koncernredovisning).

Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

I redovisningen följs ett antal övergripande principer. Dessa är:

- Principen om pågående verksamhet
- Principen om öppenhet
- Försiktighetsprincipen och matchningsprincipen

Principen om pågående verksamhet bestämmer hur redovisningen avgränsas i tiden. Principen om öppenhet anger att största möjliga öppenhet alltid eftersträvas. Försiktighetsprincipen anger hur värdering av ersättningar och anskaffningar ska ske. Det innebär att vid osäkerhet ska tillgångar värderas till det lägre beloppet och skulder till det högre beloppet. Matchningsprincipen handlar om att intäkter och kostnader som hör ihop ska redovisas i samma period.

Tillämpade redovisningsprinciper

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet (anskaffningskostnad minus eventuella investeringsbidrag) efter avdrag för planenliga avskrivningar. Investeringar som aktiveras har som princip haft ett anskaffningsvärde på över ett halvt basbelopp (exklusive mervärdesskatt) och en livslängd på minst tre år.

De planenliga avskrivningstiderna är en bedömning av tillgångens nyttoperiod.

Avskrivning sker linjärt över tiden och påbörjas kalendermånaden efter det att tillgången tagits i bruk. För större investeringar beräknas kapitalkostnader från idrifttagandet av an-

läggningen. Kommunen har påbörjat arbetet med att införa komponentavskrivning, men tillämpar det ännu inte, vilket är ett avsteg från RKR 11.4.

Anläggningstillgångar

Datorer och servrar	3-7 år
Övriga maskiner och inventarier	5-20 år
Bilar	5-10 år
Verksamhetsfastigheter	10-33 år
Fastigheter för affärsverksamhet	10-50 år
Mark	ingen avskrivning

Immateriella anläggningstillgångar

Avvikelse sker från RKR 12:1 avseende redovisning av immateriella tillgångar, då immateriella tillgångar redovisas bland materiella tillgångar.

Exploateringsfastigheter

Investeringar i exploateringsområden redovisas som en omsättningsstillgång. Vid försäljning resultatredovisas varje exploatering tillsammans med matchande kostnader. Utgifter för gator och andra tillgångar som ska kvarstå i kommunens ägo aktiveras.

Leasingavtal

Tillgångar som leasas genom finansiella leasingavtal är klassificerade som operationell leasing, eftersom leasingavtalens avtalstid omfattar högst tre år. Redovisning sker inte fullständigt enligt RKR 13:2.

Pensioner

Som KRL anger så redovisas kommunens pensionsåtaganden enligt den s.k. blandmodellen. Det innebär att pension som intjänats före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Intjänade pensioner från och med 1998 redovisas som en skuld i balansräkningen. Årets avsättning för pensioner kostnadsbokförs över resultaträkningen. Avsättningens storlek baseras på KPA:s beräkning och samtliga beräkningar är gjorda enligt RIPS07. Särskild löneskatt på pensioner är upptagen som en avsättning respektive ansvarsförbindelse. Föreskrifter för förvaltning av medel avsatta för pensioner saknas (kommunallagen 8 kap. § 3a).

Sammanställd redovisning

Enligt lagen ska årsredovisningen innehålla en sammanställd redovisning. Kommunen tillämpar inte RKR 8:2 fullt ut. Ex-

empelvis har inte justering gjorts för andra redovisningsprinciper i Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder.

Upplupna löner

Årets förändring av semesterlöneskuld, intjänad ferielön och okompenserad övertid kostnadsbokförs över resultaträkningen. Den totala skulden redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen.

Upplupna löner avseende timlöner som intjänas i december 2014 men utbetalas i januari 2015 belastar resultatet per den 31 december 2014.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet det år då de uppkommer enligt huvudmetoden.

faktureras kvartalsvis. Intäkter från olika projekt redovisas i takt med att kostnader uppstår.

Redovisning av intäkter

Skatteintäkterna har periodiserats genom att kommunen i bokslutet per december 2014 har bokfört den korregerade slutavräkningen för 2013 och en preliminär slutavräkning för 2014. Som grund har SKL:s prognos använts. Anslutningsavgifter avseende VA-verksamheten redovisas som verksamhetens intäkter och periodiseras på 25 år. Det är ett avsteg från RKR 18. Avgifter avseende äldreomsorg och barnomsorg faktureras månatligen, medan VA- och renhållningsavgifter

Särredovisning av VA-verksamhet

Den nya lagen om vattentjänster (2006:412) trädde i kraft den 1 jan 2007 och skärper kraven på den ekonomiska redovisningen. VA-verksamheten redovisas med en egen resultat- och balansräkning, men ingår även i kommunkoncernens totala redovisning.

Resultaträkning

Miljoner kronor	Not	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse 2014	2013	2012
Verksamhetens intäkter	1	76,8	64,9	11,9	70,4	67,5
Verksamhetens kostnader	2	-461,0	-446,3	-14,7	-432,5	-410,0
Avskrivningar		-16,6	-17,4	0,8	-15,4	-13,1
Verksamhetens nettokostnader		-400,8	-398,8	-2,0	-377,4	-355,7
Skatteintäkter	3	365,9	365,7	0,3	358,9	341,0
Generella statsbidrag och utjämning	4	44,7	44,9	-0,2	27,9	26,4
Finansiella intäkter	5	0,6	3,0	-2,4	6,7	0,5
Finansiella kostnader	6	-3,4	-6,5	3,1	-7,2	-9,0
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto		6,9	8,2	-1,3	8,8	3,2
Extraordinära poster		-	-	-	-	-
Årets resultat		6,9	8,2	-1,3	8,8	3,2

Kassaflödesanalys

Miljoner kronor	Not	2014	2013	2012
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		6,9	8,8	3,2
Justering för av - och nedskrivningar	7	16,6	15,4	13,1
Justering för gjorda avsättningar	11	4,8	-1,9	7,1
Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		28,4	22,3	23,4
Förändring av rörelsekapital				
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	9	0,3	6,1	1,1
Ökning/minskning förråd och lager		-16,1	-4,6	0,5
Ökning/minskning kortfristiga skulder	13	-8,8	12,2	8,2
Förändring av rörelsekapital		-24,5	13,7	9,8
Kassaflöden från den löpande verksamheten		3,9	36,0	33,2
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella tillgångar	7	-26,1	-21,0	-45,8
Försäljning av materiella tillgångar	7			
Investering i finansiella tillgångar	8	-1,0	-2,0	
Försäljning av finansiella tillgångar	8		1,8	5,7
Kassaflöden från investeringsverksamheten		-27,1	-21,2	-40,0
Finansieringsverksamheten				
Förändring långfristiga skulder	12	0,0	0,0	44,5
Ökning av långfristiga fordringar	8	0,0	0,0	0,0
Kassaflöden från finansieringsverksamheten		0,0	0,0	44,5
Kassaflöde vid årets slut		-23,2	14,8	37,7
Likvida medel vid årets början		61,7	46,9	9,2
Likvida medel vid årets slut		38,5	61,7	46,9

Balansräkning

Miljoner kronor	Not	2014	2013	2012
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	7			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		284,9	282,2	264,4
Maskiner och inventarier		20,7	22,6	17,7
Pågående investeringar		11,9	3,4	20,4
Finansiella anläggningstillgångar	8			
Aktier, andelar och grundfondskapital		10,2	9,2	9,0
Summa anläggningstillgångar		327,8	317,4	311,5
Omsättningstillgångar				
Förråd		-	-	-
Exploateringsfastigheter		2,1	2,1	2,1
Pågående exploateringar		36,4	20,4	15,8
Kortfristiga fordringar	9	28,9	29,3	35,4
Kassa och bank	10	38,5	61,7	46,9
Summa omsättningstillgångar		106,0	113,4	100,2
Summa tillgångar		433,8	430,8	411,7
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Eget kapital vid årets början		167,7	158,9	155,7
Årets resultat		6,9	8,8	3,2
Summa eget kapital		174,6	167,7	158,9
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner	11	23,2	18,4	17,2
Avsättning Bollebygdskolans		2,0	2,0	5,0
Summa avsättningar		25,2	20,4	22,2
Skulder				
Långfristiga skulder	12	157,0	157,0	157,0
Kortfristiga skulder	13	77,0	85,7	73,6
Summa skulder		234,0	242,7	230,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		433,8	430,8	411,7
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser		153,4	160,4	149,5
- varav löneskatt		37,2	38,9	36,3
Ställda panter	14	0,3	0,3	0,3
Borgensförbindelser	15	273,8	178,3	178,4
Förvaltade fonder	16	0,4	0,4	0,4

Noter

Not 1

Verksamhetens intäkter

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Försäljningsmedel	6,2	6,1	7,4
Taxor och avgifter	30,4	28,2	27,2
Hysesintäkter	1,6	1,5	1,4
Bidrag	28,7	27,7	25,2
Försäljning av tjänster och verksamheter	7,1	6,5	6,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	-
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	-	-
Övriga intäkter	2,8	0,4	
Summa externa intäkter	76,8	70,4	67,5

Not 2

Verksamhetens kostnader

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Bidrag	-19,3	-18,3	-22,3
Entreprenad och köp av verksamhet	-100,4	-110,4	-102,4
Konsulttjänster	-3,1	-2,7	-2,6
Personalkostnader	-263,9	-250,2	-230,6
Lokalkostnader	-9,2	-9,5	-13,1
Övriga kostnader	-65,1	-41,4	-38,9
Summa verksamhetens kostnader	-461,0	-432,5	-410,0

Not 3

Skatteintäkter

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Preliminära skatteintäkter	366,8	360,8	337,2
Slutavräkning	-0,9	-1,9	3,8
Summa skatteintäkter	365,9	358,9	341,0
Avräkningsbelopp per invånare (kr)			
Slutavräkning 2013/2012/2011	-109,0	24,0	7,0
Preliminär slutavräkning 2014/2013/2012	7,0	-244,0	451,0

Not 4

Statsbidrag och utjämning

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Inkomstutjämningsbidrag	47,1	42,6	41,6
Regleringsbidrag	2,0	3,9	4,1
Generella bidrag från staten	0,0		
Kostnadsutjämningsavgift	-5,0	-22,1	-22,7
Kommunal fastighetsavgift	14,7	14,7	14,0
Utjämning LSS	-14,0	-11,2	-10,6
Summa statsbidrag och utjämning	44,7	27,9	26,4

Not 5

Finansiella intäkter

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Ränteintäkter	0,3	0,4	0,4
Övriga finansiella intäkter	0,3	6,2	0,1
Summa finansiella intäkter	0,6	6,7	0,5

Not 6

Finansiella kostnader

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Räntekostnader på långfristiga lån	-3,1	-3,4	-3,7
Räntekostnader pensionsskuld	-0,2	-0,2	-0,2
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-3,6	-5,1
Summa finansiella kostnader	-3,4	-7,2	-9,0

Noter

Not 7 Materiella anläggnings- tillgångar

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Mark			
Ack. anskaffningsvärden	9,2	9,2	9,2
Nyanskaffningar	-	-	-
Försäljningar	-	-	-
Utgående bokfört värde	9,2	9,2	9,2
Fastigheter			
Ack. anskaffningsvärden	408,0	378,7	275,7
Nyanskaffningar	14,7	29,3	103,0
Försäljningar	-	-	-
Ack. avskrivningar	-135,0	-123,5	-114,1
Årets avskrivningar	-12,0	-11,5	-9,4
Utgående bokfört värde	275,6	272,9	255,2
Maskiner och inventarier			
Ack. anskaffningsvärden	95,1	86,3	80,9
Nyanskaffningar	2,7	8,8	5,4
Försäljningar	-	-	-
Ack. avskrivningar	-72,5	-68,6	-64,9
Årets avskrivningar	-4,6	-3,9	-3,7
Utgående bokfört värde	20,7	22,6	17,7
Pågående investeringsprojekt	11,9	3,4	20,4
Summa materiella anläggnings- tillgångar	317,5	308,2	302,5

Not 8 Finansiella anläggnings- tillgångar

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Aktier och andelar			
Kommuninvest	0,4	0,4	0,4
Sjuhärads kommunalförbund	0,3	0,3	0,3
Coompanion Sjuhärad	0,0	0,0	0,0
Summa aktier och andelar	0,6	0,6	0,6
Grundfondskapital			
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder	1,0	1,0	1,0
Långfristiga placeringar			
Aktieindexobligationer med mera	7,0	6,0	5,8
Långfristiga fordringar			
Kommuninvest förlagslån	1,6	1,6	1,6
Summa finansiella anläggnings- tillgångar	10,2	9,2	9,0

Not 9 Kortfristiga fordringar

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Kundfordringar	7,8	3,6	5,0
Diverse kortfristiga fordringar	7,0	8,8	7,6
- varav fordran mervärdesskatt	2,6	1,2	2,1
Förutbetalda kostnader	4,1	4,6	5,2
Upplupna intäkter	10,1	12,2	17,6
Kortfristiga placeringar	-	-	-
Summa kortfristiga fordringar	28,9	29,3	35,4

Not 10 Kassa och bank

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Plusgiro	0,0	0,0	0,2
Bank	38,5	61,6	46,7
Summa Kassa och bank	38,5	61,7	46,9

Noter

Not 11 Avsättningar pensioner

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Ingående avsättning	14,3	12,8	10,5
Pensionsutbetalningar	-0,5	-0,6	-0,3
Intjänad pension	0,5	0,2	1,8
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,2	0,3	0,4
Sänkning av diskonteringsräntan	-	1,3	-
Förändring av löneskatt	0,7	0,3	0,5
Pension förtroendevalda	3,8	-	-
Övrigt	0,0	-0,1	-0,1
Utgående avsättning pensioner	19,0	14,3	12,8
Avsättning t o m 1997-12-31			
Ingående avsättning	4,1	4,3	4,5
Pensionsutbetalningar	-0,3	-0,3	-0,4
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,1	0,1	0,1
Förändring av löneskatt	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	3,9	4,1	4,3
Garanti- och visstidspension			
Ingående avsättning	0,0	0,2	0,2
Pensionsutbetalningar	-0,2	-	-0,2
Intjänad pension	-	-	0,2
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,0	0,0	0,0
Sänkning av diskonteringsräntan	-	-	-
Förändring av löneskatt	0,1	-	0,0
Övrigt	0,5	-0,2	0,0
Utgående avsättning	0,3	0,0	0,2
Summa avsättning pensioner	23,2	18,4	17,2
Aktualiseringsgrad pensioner:	80%	77%	75%

Not 12 Långfristiga skulder

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Handelsbanken	0,0	38,0	38,0
Kommuninvest	157,0	119,0	119,0
Övriga långfristiga skulder			
Summa Långfristiga skulder	157,0	157,0	157,0

Not 13 Kortfristiga skulder

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Leverantörsskulder	21,1	24,4	24,2
Personalens skatter och avgifter	8,1	7,6	8,0
Övriga kortfristiga skulder	0,2	13,8	0,0
Förutbetalda intäkter	5,0	6,2	10,0
Upplupna kostnader	42,6	33,7	31,4
- varav löner	4,8	3,5	1,6
- varav semesterlöneskuld	14,1	13,5	13,1
Summa kortfristiga skulder	77,0	85,7	73,6

Not 14 Ställda panter

Miljoner kronor	2013	2012	2011
Flässjum Övregården 4:98	0,3	0,3	0,3

Noter

Borgensförbindelser

Bollebygds kommun har i juni 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga och nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 272 kommuner som 2014-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likadana borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråkstagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bollebygds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2014-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelse till 299 065 476 978 kronor och totala tillgångar till 290 729 650 160 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 441 247 039 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 428 738 232 kronor.

Not 15

Borgensförbindelser

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder	262,0	167,0	167,0
Förlustansvar för egna hem	0,1	0,2	0,3
Gadden	3,5	2,9	2,9
IF Olsfors	4,5	4,5	4,5
Hulta Golfklubb	3,7	3,7	3,7
Summa borgensförbindelser	273,8	178,3	178,4

Not 16

Förvaltade fonder

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Gustaf Werners fond	0,2	0,2	0,2
Arvid Nedsjöns fond	0,1	0,1	0,1
Sociala samfonden II och III	0,0	0,0	0,0
Kommunalhusfonden	0,0	0,0	0,0
Summa förvaltade fonder	0,4	0,4	0,4

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisar ett överskott mot budget med 2 202 tkr. Resultatbudgetens totala utfall inklusive finansförvaltning avviker negativt mot budget med -1 271 tkr. I samband med bokslut för kommunen görs justering av budgetramen för barn- och utbildningsnämnden. Barn- och ut-

bildningsnämndens budgetram justeras med anledning av fler prestationer (365 tkr). Denna justering finns med i budgetramarna i tabellen.

Beskrivning av nämndernas justeringar under året finns i avsnittet finansiell analys.

Nämnder och styrelser	Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Budget	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Avvikelse
Belopp i tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunfullmäktige		-1 239	-1 239		-1 081	-1 081	0	-158	-158
Revisionen		-754	-754		-770	-770	0	16	16
Valnämnd	315	-473	-158		-205	-205	315	-268	47
Överförmyndare	68	-535	-468		-657	-657	68	122	189
Kommunstyrelse	60 086	-122 067	-61 981	52 944	-120 487	-67 543	7 142	-1 580	5 562
Barn- & utbildningsnämnd	26 613	-225 797	-199 183	25 162	-226 096	-200 934	1 451	300	1 751
Omsorgsnämnd	25 584	-157 767	-132 183	14 849	-141 853	-127 004	10 736	-15 914	-5 179
Byggnads- & miljönämnd		-383	-383		-356	-356	0	-27	-27
Totalt skattefinansierad verksamhet	112 666	-509 015	-396 348	92 955	-491 505	-398 550	19 712	-17 510	2 202

Investeringsprojekt 2014

Investeringsredovisning 2014

Nämnd/Styrelse, tkr	Nettokostnad	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelse	-40 526	-37 770	-2 756
Barn- & utbildningsnämnd	-1 199	-800	-399
Omsorgsnämnd	-363	-500	137
Totalt	-42 087	-39 070	-3 017

Investeringsprojekt 2014 (tkr) Nettokostnad

Kommunala gång- och cykelvägar	-1 355
Gång- och cykelväg Erikstorp	-73
Gång- och cykelväg Olsfors/Brandshed	-1 048
Gång- och cykelväg Kungsbackavägen	-5 878
Bollebygdskolan F-6	-2 172
Ombyggnad Örelundskolan	-6 900
Uppvärmning/ventilation Töllsjöskolan	-699
Årligt anslag reinvesteringar	-639
Summa skattefinansierade investeringar	-18 764
Åtgärder Råssa Återvinningscentral	-46
Vattentäkt/vattenverk Töllsjö	-208
Övervakningssystem VA-verk	-700
Reinvesteringar VA-nät	-4 741
Summa avgiftsfinansierade investeringar	-5 695
Tyftet Erikstorp 5:12	1 466
Bergadalen Erikstorp 1:183	-16 282
Hedeberg	-345
Getabrohult	-437
Järnvägsutredning	-464
Övrigt	-5
Summa exploateringar	-16 067
Kommunstyrelsen	-40 526
Årligt anslag reinvesteringar	-363
Omsorgsnämnden	-363
Samlingsanslag	-767
Inventarier Örelundskolan	-431
Barn- och utbildningsnämnden	-1 199
Summa nämnder	-42 087

Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning används den så kallade RK-modellen. Modellen bygger på fyra perspektiv: Det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden och kontroll över den finansiella utvecklingen.

Det finansiella resultatet

Årets resultat och orsaker till det kartläggs. En eventuell obalans är en varningssignal, exempelvis att kostnaderna överstiger intäkterna eller att en rörelse mot obalans sker. Under detta perspektiv analyseras också investeringar och deras utveckling.

Kapacitet

Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på sikt.

Riskförhållanden

Med det tredje perspektivet avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här analyseras också borgensåtaganden och pensionsskuld.

Kontroll

Med det fjärde perspektivet kontroll avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet är uttryck för god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning

Bollebygds kommuns resultat uppgick 2014 till 6,9 miljoner kronor, vilket avviker från budgeterat resultat (8,2 miljoner kronor) med -1,3 miljoner. Resultatet motsvarar 1,7 procent av kommunens intäkter i form av skatter och generella statsbidrag. Kommunens finansiella mål anger att resultatet över tid ska motsvara 2,0 procent. Resultatet för planperioden 2012-2014 är inte i närheten av den önskade långsiktiga nivån. Målet har inte uppnåtts eftersom resultatet för planperioden är 1,6 procent.

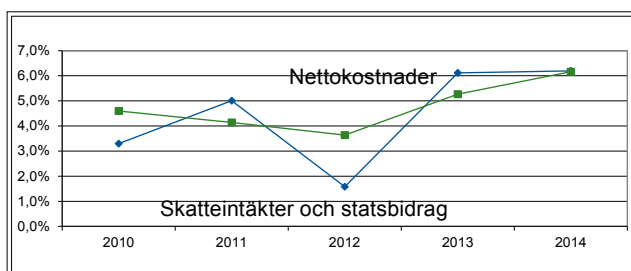
Orsak till årets resultatavvikelse är främst en avsättning för pensioner för förtroendevalda, intjänade från och med 1998, som uppgår till -4,0 miljoner kronor och som inte var budgeterad. Nettokostnadsutvecklingen 2014 uppgick till 6,2 procent och intäkterna för skatter och generella statsbidrag ökade med 6,2 procent. Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelse) förstärktes under året till 4,9 procent. Nettoinvesteringar inklusive exploateringar uppgick till 42,1 miljoner kro-

nor, vilket överskred investeringsbudget (39,1 miljoner) med 3,0 miljoner kronor.

Resultat och kapacitet

För att åstadkomma en uthållig ekonomi måste kommunen över tid förmå anpassa nettokostnadsutvecklingen till intäkternas utveckling. Under 2014 lyckades kommunen med detta då intäkterna, i form av skatter och generella statsbidrag, ökade med 6,2 procent och nettokostnaderna ökade med 6,2 procent.

Intäkter och kostnader	2014	2013	2012
Nettokostnadsutveckling	6,2 %	6,1 %	1,6 %
Skatter & statsbidrag	6,2 %	5,3 %	3,6 %

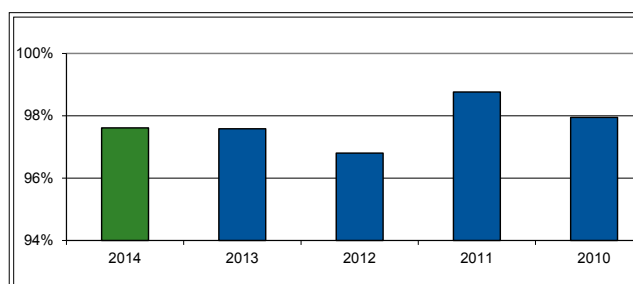

Driftskostnadsandel

Driftskostnadsandel är ett nyckeltal som beskriver hur stor del av skatter och statsbidrag som verksamhetens nettokostnader tar i anspråk. Det ekonomiska utrymme som uppstår mellan driftskostnadsandelen och de totala intäkterna (skatter och statsbidrag) kan användas till amortering av lån, finansiering av investeringar eller sparande. Driftskostnadsandelen 2014 uppgick till 97,6 procent. För att driftkostnadsandelen 2014 skulle ligga i linje med det finansiella målet om ett resultat motsvarande 2 procent av skatte- och statsbidragsintäkter fick den maximalt uppgå till 97,3 procent.

Driftskostnadsandel	2014	2013	2012
Driftskostnadsandel	97,6%	97,6%	96,8%

Driftskostnadsandel

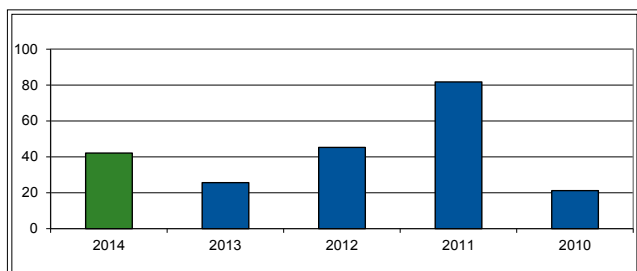

Årets investeringar

Investeringarna (inklusive exploateringar) uppgick 2014 till 42,1 miljoner jämfört med budgeterade 39,1 miljoner. Detta innebar en ökning med 16,5 miljoner jämfört med föregående år.

Årets investeringar mkr	2014	2013	2012
Inklusive exploateringar	42,1	25,6	45,3

Årets investeringar

Kommunala gång- och cykelvägar

Avser utbyggnad av gång- och cykelvägar. Bland annat har en gång- och cykelbana utmed Björnskogsvägen samt en gång- och cykelväg från Kroksdalsvägen mot Bollebygdskolan färdigställt. Investeringarna för året överstiger budget med anledning av bland annat ökade kostnader för projektering och bygglösning. Utgifterna för året uppgick till 1,4 miljoner kronor, att jämföra med budgeterade 0,6 miljoner.

Gång- och cykelväg Erikstorp

Avser utbyggnad av gång- och cykelväg på Erikstorp. Det budgeterades om medel från 2013 och arbetet har färdigställts under 2014. Utgifterna under året uppgick till 0,1 miljoner att jämföra med budgeterade 0,4 miljoner kronor.

Gång- och cykelväg Brandshed/Olsfors

Avser gång- och cykelväg till Brandshed samt Olsfors. Investeringarna delfinansieras med bidrag från Trafikverket. Budget för projektet uppgick för året till 2,0 miljoner kronor och utgifterna uppgick till 1,0 miljoner. Arbetet fortsätter under 2015.

Gång- och cykelväg Kungsbackavägen

Avser utbyggnad av gång- och cykelväg längs Kungsbackavägen samt iordningsställande av gata och sanering av VA-ledningar. Arbetet påbörjades under 2013 och slutfördes under 2014. Utgifterna under året uppgick till 5,9 miljoner kronor, att jämföra med budgeterade 4,0 miljoner.

Bollebygdskolan F-6

Avser ny- och ombyggnad av lokaler för år F-6 på Bollebygdskolan. Kommunfullmäktige har under året fastställt lokalprogrammet och det har under året skett en upphandling. Arbetet har inte kommit i gång i den takt som budgeterats. Utgifterna

för året uppgick till 2,2 miljoner kronor, vilket ska jämföras med det budgeterade 14,2 miljoner.

Ombyggnad Örelundskolan

Avser ombyggnad av Örelundskolan i Olsfors. Elevunderlaget vid Örelundskolan ökar med 50 procent de kommande åren och därför behöver skolans lokaler anpassas för att kunna nyttja lokalerna effektivt. Projektet fortsätter under nästkommande år med utbyte av ventilationsanläggning i Kastanjen. Utgifterna för året uppgick till 6,9 miljoner kronor, att jämföra med budgeterade 7,7 miljoner.

Uppvärmning och ventilation Töllsjöskolan

Avser projekt där oljepanna ersatts med värmepump och utbyte av tidigare ventilationssystem till ny med värmeåtervinning. Vid ombyggnationen uppdagades att värmetillförseln till idrottshallen och biblioteksavdelningen var undermålig. Detta har medfört ökade kostnader. Projektet beräknas färdigställas under 2015. Utgifterna för året uppgick till 0,7 miljoner kronor.

Reinvesteringar kommunstyrelsen

Investeringar har inte genomförts i den omfattning som angavs i budget. Anslaget avser investeringar för IT-infrastruktur samt årligt anslag för reinvesteringar inom kommunstyrelsen och av kommunstyrelsen förvaltade fastigheter. Anslaget som var på 1,8 miljoner kronor har endast belastats med utgifter med 0,6 miljoner. Det har under året investerats i badbrygga, e-faktura samt möbler och inventarier till kommunstyrelseförvaltningen.

Reinvesteringar barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden hade 2014 ett reinvesteringanslag på 0,8 miljoner kronor. Utgifterna uppgick till 1,2 miljoner och avser ute- och inomhusmiljö i förskolor, inventarier för förbättrad arbetsmiljö i grundskolan och förskoleklass (både elever och personal) samt dataprojektorer, kanoner, interaktiva whiteboards, dokumentkameror som ett led i IKT-satsning. Dessutom avser utgifterna möbler och inventarier till Örelundskolan (0,4 miljoner) med anledning av den ombyggnad som har genomförts under året.

Reinvesteringar omsorgsnämnden

Under 2014 har totalt 0,4 miljoner kronor förbrukats av omsorgsnämnden att jämföra med budgeterade 0,5 miljoner. Anslaget har använts till inventarier på Bollegården, daglig verksamhet och individ- och familjeomsorgsenheten samt rehabhjälpmedel och kopiator.

Åtgärder Råssa återvinningscentral

Avser dels åtgärder som krävs enligt miljötillståndet, dels förbättringar i logistik och en uppdelning av Råssa återvinningscentral så att besökare inte kan vistas inom det område som frekvent trafikeras av hjullastare och lastbilar. Utgifterna

Hökerum Bygg AB planerar att bygga 30 lägenheter i det nya kvarteret Hedeberg, även kallat Äppellunden, i centrala Bollebygd.

uppgick till 0,0 miljoner kronor att jämföra med budgeterade 3,5 miljoner. Projektet fortsätter under 2015.

Vattentäkt/vattenverk Töllsjö

Avser anordnande av ny vattentäkt och tillhörande vattenverk i Töllsjö. Vattentäkten i Töllsjö är olämpligt placerad och det finns problem med vattenkvaliteten. På sikt ska en ny vattentäkt anordnas för Töllsjö samhälle. Arbetet med detta är påbörjat och lokalisering för ny täkt bör hittas under 2015. Projektet beräknas färdigställas tidigast under 2017 eftersom det är en tidskrävande process med vattendom. Utgifterna uppgick till 0,2 miljoner att jämföra med budgeterade 2,5 miljoner.

Reservvatten Bollebygd

Bollebygds samhälle saknar idag fungerande reservvattenförsörjning. Detta måste på sikt åtgärdas antingen genom att koppla ihop Bollebygds nät med vattentäkt i annan ort eller att en ny vattentäkt anordnas. Projektet genomförs inte i den takt som budgeterats, utredningen blir klar under 2015/2016 i samband med VA-plansens färdigställande. Utgifterna uppgick till 0,0 miljoner kronor, att jämföra med budgeterade 0,2 miljoner kronor.

Övervakningssystem VA-verken

Avser pågående arbetet med anordnande av fjärrövervakning av vattenverk, avloppsreningsverk, pump- och tryckstegringsstationer. Övervakningssystem är en nödvändig åtgärd för att upprätthålla lagstadgade krav på tillsyn och övervakning av VA-verksamheten. Anslaget uppgick till 0,8 miljoner och utgifterna var 0,7 miljoner.

Reinvesteringar VA-nät

Avser årligt anslag för reinvesteringar i VA-nätet. Avser förnyelse av uttjänta ledningar och anläggningar samt kompletteringar med dagvattenledningar där sådana saknas. Under året har kostnaderna överstigit budgeterat vilket huvudsakligen förklaras av bergförekomst vid omläggning av VA-ledningar i Tors väg/Frejas väg. Överskridandet medför att utrymmet nästa år avseende rein-

vesteringar minskar med motsvarande. Budgeterat anslag var 4,0 miljoner och utgifterna uppgick till 4,7 miljoner.

Exploatering Tyftet

Avser utbyggnad av gator och VA samt försäljning av tomter för villabebyggelse. Intäkter från tomtförsäljning ska täcka kostnader för markköp och exploateringen. Intäkterna har inte varit i nivå med vad som budgeterats på grund av att alla tomter ännu inte har blivit sålda. De budgeterade inkomsterna var 5,4 miljoner kronor, men utfallet blev 1,5 miljoner.

Exploatering Bergadalen Erikstorp 1:183

Kostnaderna avseende etapp 1 har varit stora under året med anledning av att utbyggnaden har genomförts. Gator och annan allmän platsmark har byggts ut och de 13 kommunala tomterna har ställts i ordning inför försäljning. Tomterna kommer att prissättas och försäljas under 2015. Exploateringskostnaderna har överskridit budget främst på grund av mer bergssprängning än beräknat och behovet av ytterligare en tryckstegringsstation. Utfallet uppgick till 16,2 miljoner, att jämföra med budgeterade 0,7 miljoner.

Exploatering Hedeberg

Avser framtagande av projekteringshandlingar inför exploatering av området. Nytt exploateringsavtal slöts med ny fastighetsägare. Utgifterna uppgick till 0,3 miljoner.

Exploatering Getabrohult

Avser köp av konsulttjänster om geoteknik, risker, massberäkning, dagvatten och VA-frågor inför framtagande av samrådshandlingar till detaljplan. Utgifterna uppgick till 0,4 miljoner.

Exploatering Järnvägsutredning

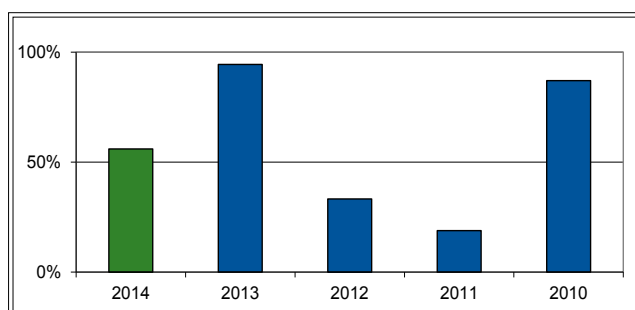
Avser köp av konsulttjänster för fördjupad översiktsplan för nya stationsområdet vid Kråketorp. Arbetet har utförts i samarbete med Härryda och Marks kommuner. Exploateringsprojektet sträcker sig över flera år. Utgifterna uppgick till 0,5 miljoner vilket ska jämföras med budgeterade 1,7 miljoner kronor.

Självfinansieringsgrad

Den så kallade självfinansieringsgraden visar hur stor andel av investeringarna inklusive exploateringar som finansierats av egna medel. Egna medel brukar i dessa sammanhang benämnas ”investeringsutrymme” och består av summan av resultat och avskrivningar. Om investeringarna ryms inom investeringsutrymmet uppgår självfinansieringsgraden till minst 100 procent. Självfinansierade investeringar är att eftersträva då kommunen i sådant fall inte behöver finansiera dessa med lån eller tära på likviditeten.

Självfinansieringsgrad	2014	2013	2012
Självfinansiering investeringar	56,0%	94,5%	33,2%

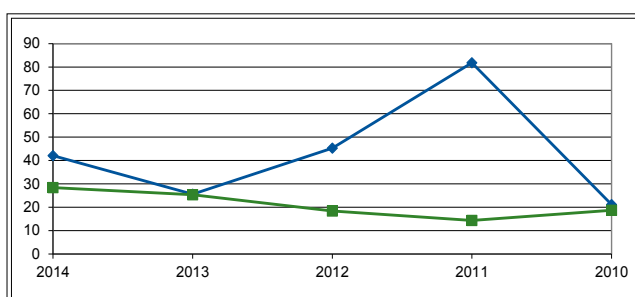
Självfinansieringsgrad

Investeringsvolym

Årets investeringsvolym var betydligt större än investeringsutrymmet. Det har resulterat i att 2014-års investeringar tårt på kommunens likviditet. Självfinansieringsgraden uppgick till 56,0 procent. Det innebär att drygt hälften av de genomförda investeringarna finansierades med egna medel.

Investeringsutrymme och investeringar

Årets resultat

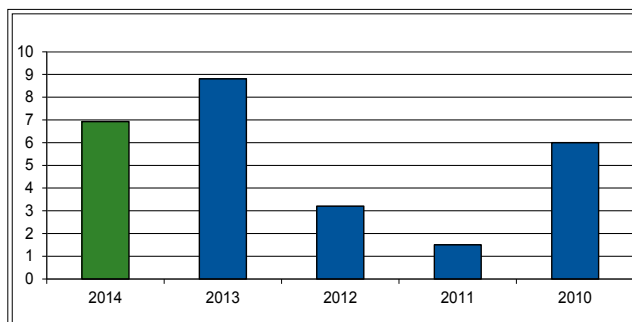
Bollebygds kommuns resultat uppgick 2014 till 6,9 miljoner kronor. Detta ska jämföras med ett budgeterat resultat på 8,2 miljoner. Resultatet motsvarar 1,7 procent av kommunens intäkter i form av skatter och statsbidrag. Kommunens finansiella mål anger att resultatet över tid ska motsvara 2,0 procent.

Bakgrund till det positiva resultatet är ett överskott i näm-

nderna motsvarande 2,2 miljoner och ett positivt resultat hos finansförvaltningen på 4,7 miljoner. Finansförvaltningens resultat rymmer en avsättning för pensioner för förtroendevalda som uppgår till -4,0 miljoner som inte var budgeterad.

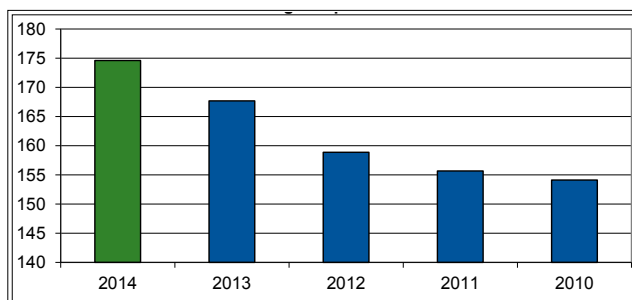
Årets resultat	2014	2013	2012
Årets resultat i miljoner kronor	6,9	8,8	3,2

Årets resultat

Resultatet 2014 (6,9 miljoner kronor) ligger på en lägre nivå än föregående år (8,8 miljoner) och ligger under kommunens finansiella mål angivna nivån på två procent av skatteintäkter och statsbidrag. Resultatet (6,9 miljoner) förs till det egna kapitalet som därmed ökar med drygt 4,2 procent och är tillräckligt för att inflationsskydda det egna kapitalet.

Eget kapital

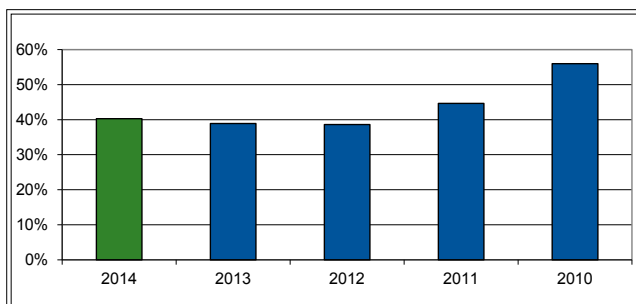

Soliditet

Soliditeten förstärks något 2014 med 1,4 procentenheter till 40,3 procent. Utvecklingen orsakas av en dämpad ökning av totala tillgångar (3,0 miljoner) samtidigt som det egna kapitalet byggs på med 6,9 miljoner (årets resultat). Under de senaste åren har soliditeten försvagats men i och med 2014 års förbättring bryts den negativa trenden. Enligt kommunens finansiella mål ska soliditeten långsiktigt förbättras. På grund av flera år med ökade anläggningstillgångar har soliditeten försvagats under den senaste planperioden 2012-2014 (det ingående värdet för soliditeten 2012 var 44,6 procent).

Soliditet	2014	2013	2012
Soliditet	40,3 %	38,9 %	38,6 %

Soliditet

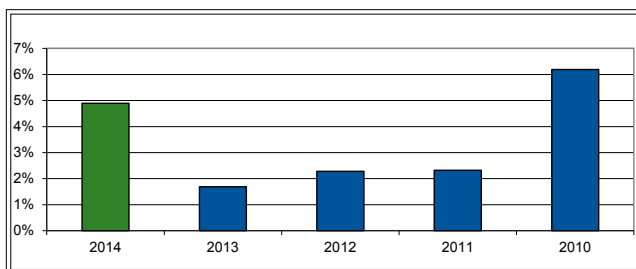

Soliditet utan ansvarsförbindelse

Detta mått tas fram genom att det egna kapitalet minskas med värdet på den så kallade ansvarsförbindelsen. På så sätt minskas det egna kapitalet och som en följd av detta soliditeten avsevärt. Kommunens soliditet inklusive de pensionsåtaganden (ansvarsförbindelsen) som inte tagits upp som skuld i balansräkningen uppgår 2014 till 4,9 procent. Detta är en förbättring med 3,2 procentenheter jämfört med föregående år. Orsaken till den positiva utvecklingen är de orsaker som beskrivs ovan samt att kommunens pensionsåtagande avseende tiden före 1 januari 1998 (ansvarsförbindelsen) minskat med 6,9 miljoner bland annat beroende på att pensioner har betalats ut. Utvecklingen följer kommunens finansiella mål som anger att soliditeten långsiktigt ska förbättras.

Soliditet	2014	2013	2012
Inklusive ansvarsförbindelse	4,9 %	1,7 %	2,3 %

Soliditet inklusive ansvarsförbindelse

Balanskravsutredning 2014

Årets resultat	6,9
Samtliga realisationsvinster	-2,8
Vissa reavinster enl undantagsmöjlighet	0,0
Vissa reaförluster enl undantagsmöjlighet	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0
Återföring av orealiserade förlust värdepapper	0,0
Årets resultat efter balanskravsutredning	4,2
Medel till resultatutjämningsreserv	0,0
Medel från resultatutjämningsreserv	0,0
Årets balanskravsresultat	4,2

Balanskravet

Vid avstämning gentemot balanskravet avseende 2014-års resultat (6,9 miljoner) ska en realisationsvinst på 2,8 miljoner avräknas. Realisationsvinsten avser markförsäljning (Skattegårdstomten). Årets resultat efter balanskravsutredning är 4,2 miljoner. Balanskravet uppfylls.

Risk och kontroll

Kommunens likviditet minskade med 23,2 miljoner under året. Utvecklingen från 61,7 miljoner till 38,5 miljoner förklaras av de investeringar och exploateringar som genomförts under året och som helt har finansierats utan upptagande av nya lån.

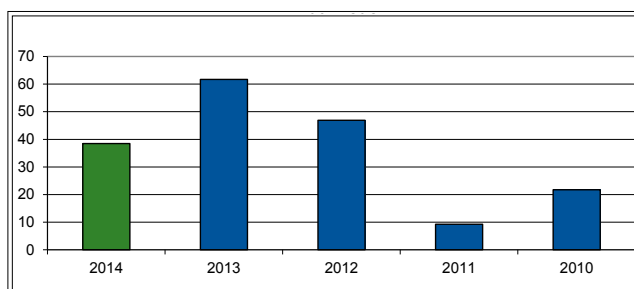
Kassalikviditet är summan av likviditet och kortfristiga fordringar dividerat med kortfristiga skulder. Måttet beskriver kommunens kortfristiga betalningsberedskap.

De kortfristiga fordringarna minskade något (-0,4 miljoner) samtidigt som de kortfristiga skulderna minskade (8,7 miljoner). Detta kombinerat med övriga likvidpåverkan som beskrivits ovan ledde till att kassalikviditeten minskade med 18,5 procentenheter till 87,6 procent.

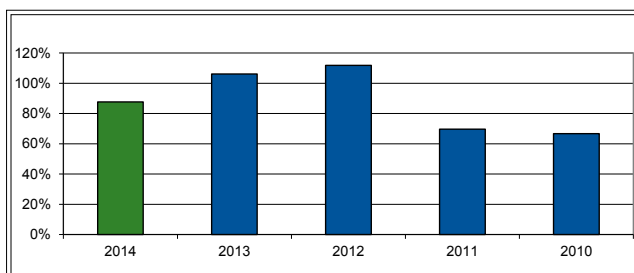
Kommunen hade 2010 för första gången under 2000-talet ett positivt rörelsekapital. Detta försämrades något 2011 då rörelsekapitalet kom att uppgå till -1,3 miljoner. Rörelsekapitalet förbättrades 2012 och 2013 till 27,7 miljoner. Under 2014 har rörelsekapitalet förbättrats ytterligare med 1,4 miljoner till 29,1 miljoner.

Likviditet	2014	2013	2012
Likvida medel mkr	38,5	61,7	46,9
Kassalikviditet	87,6%	106,1%	111,8%
Rörelsekapital mkr	29,1	27,7	26,6

Likvida medel

Kassalikviditet

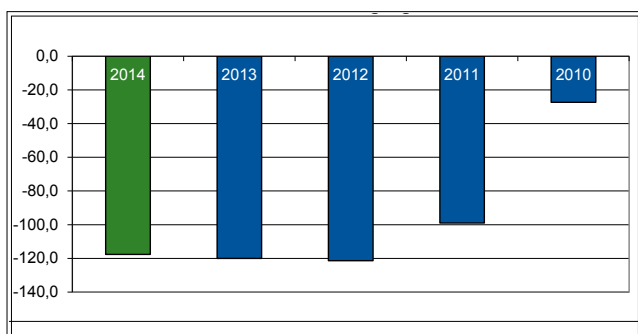
Finansiella nettotillgångar

Mättet finansiella nettotillgångar uttrycker kommunens betalningsstyrka på medellång sikt. De finansiella nettotillgångarna förstärktes något med 2,4 miljoner huvudsakligen till följd av minskade kortfristiga skulder.

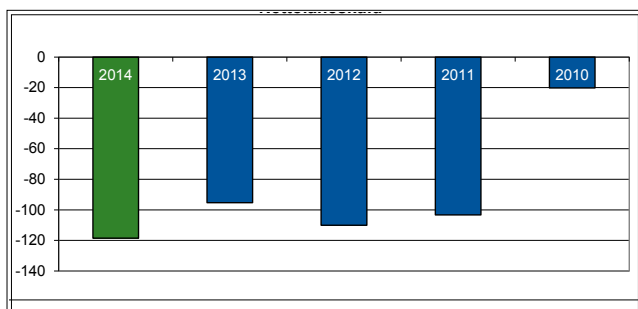
Nettolåneskuld

Nettolåneskulden beskriver nettot av kommunens skulder och likvida medel. Effekten av försämrade likviditet samtidigt som de långfristiga skulderna var oförändrade blev att nettolåneskulden ökade med -23,2 miljoner till -118,5 miljoner 2014.

Finansiella nettotillgångar

Nettolåneskuld

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtagande avser till största delen Bostadsstiftelsen Bollebo (262,0 miljoner). Vidare finns borgensåtaganden för bostadskrediter (0,1 miljoner), föräldrakooperativet Gadden (3,5 miljoner) samt föreningar (8,2 miljoner). Under året ökade kommunens åtaganden med 95,5 miljoner avseende utökat borgensåtagande för Bostadsstiftelsen Bollebo samt ett nytt borgensåtagande för föräldrakooperativet Gadden. Kommunens åtaganden uppgår till totalt 273,8 miljoner 2014.

Borgensåtaganden	2014	2013	2012
Borgensåtagande, mkr	273,8	178,3	178,4
Borgensåtagande per invånare, tkr	31,6	20,8	21,0
Borgensåtagande rikssnitt, tkr		28,5	25,9

Pensionsåtaganden

I den kommunala redovisningslagen (KRL 5 kap 4§) anges

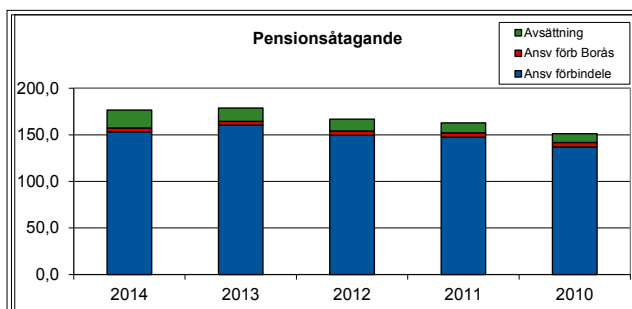
att pensionsåtaganden före 1998 ska redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Pensionsförmåner intjänade efter 1997 ska redovisas som kostnader i resultaträkningen och skuldföras i balansräkningen. Utbetalning av pension intjänad såväl före som efter 1998 ska redovisas som en kostnad.

Nettot mellan det totala pensionsåtagandet och de medel som kommunen placerat för framtida pensionsutbetalningar benämns återlånade medel.

Kommunen ökade 2014 mängden placerade medel med 1,0 miljoner till 7,0 miljoner. Under den senaste planperioden 2012-2014 har ett antal placeringar förfallit och inte återplacerats fullt ut. Dessa återplaceringar beräknas fortsätta att ske stegvis under kommande år. Ambitionen är fortsatt att placeringarna storleksmässigt ska matcha pensionsavsättningen från och med 1998. Den totala pensionsförpliktelsen har minskat med 2,2 miljoner till 176,6 miljoner. Hanteringen medförde att summan återlånade medel minskade något mellan 2013 och 2014.

Pensionsåtaganden mkr	2014	2013	2012
Ansvarsförbindelse	153,4	160,4	149,5
Avsättning	23,2	18,4	17,2
Total pensionskuld inklusive löneskatt	176,6	178,8	166,7

Pensionsåtaganden

Återlånade medel	2014	2013	2012
I Balansräkning			
Borås Stad	3,9	4,1	4,5
Pensioner fr.o.m. 1998	19,3	14,3	12,7
Avsatt till pensioner	23,2	18,4	17,2
Utanför Balansräkning			
Ansvarsförbindelse	153,4	160,4	149,5
Totalt pensionsförpliktelse	176,6	178,8	166,7
Placerade medel	7,0	6,0	5,8
Återlånade medel	169,6	172,8	161,7

Marknadsvärdet på de placeringar som anges ovan uppgick 2014-12-31 till 6,8 miljoner. Placeringar utgörs del av aktieindexobligationer, valutaobligationer och indexobligationer räntor. Dessa produkter är kapitalskyddade vilket innebär att kommunen vid förfallodag erhåller minst placerat belopp. Dels finns placeringar i aktiefonder motsvarande 4,0 miljoner. Inga placeringar har gett avkastning under året.

De medel som avsatts i balansräkningen ökade med 1,0 miljoner mellan åren. Avsättningen som avser pensioner intjänade under tiden i Borås kommun minskade med -0,2 miljoner mellan åren. Inga särskilda pensionsförmåner förekommer inom kommunen. Inga överskottsmedel har redovisats under 2014. Placerade medel har tagits upp till anskaffningsvärdet. Samtliga placeringar är genomförda i enlighet med kommunens finanspolicy.

En försäkringslösning enligt KAP-KL infördes 2009. Den uppgick 31 december 2014 till 7,7 miljoner kronor, exklusive löneskatt.

Prognossäkerhet

Ett mått på hur väl ekonomistyrningen i kommunen fungerar är prognossäkerheten. En god prognossäkerhet ger styrelsen/nämnden möjlighet att under året, om nödvändigt genomföra åtgärder för att uppnå nollresultat.

I nedanstående tabell jämförs prognoserna i kommunens delårsrapport per augusti med det slutliga utfallet för året. Totalt för kommunen avviker prognosen som gjordes i delårsrapport 2 (augusti) med -1,3 miljoner från bokslut. Detta är att betrakta som en liten avvikelse. Däremot finns det stora

Prognossäkerhet	Delår aug	Bokslut	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-0,1	0,1	0,2
Kommunstyrelse	4,0	5,6	1,6
Barn- och utbildningsnämnd	0,0	1,8	1,8
Omsorgsnämnd	-2,0	-5,2	-3,2
Bygg och miljönämnd	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	1,9	2,2	0,3
Finansförvaltning (inklusive räntenetto)	4,3	4,6	0,3
Skatter & statsbidrag	2,0	0,1	-1,9
Resultat	8,2	6,9	-1,3

avvikelser per nämnd.

Orsak till det försämrade utfallet jämfört med augustiprognos beror framför allt på försämrade skatteintäkter motsvarande -1,9 miljoner, beroende på korrigerade skatteavräkning avseende 2013 och 2014. Den ofördelade budgeten för 2014 har inte förbrukats vilket motsvarar 1,3 miljoner.

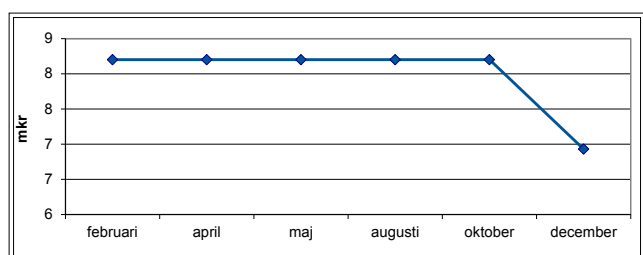
Kommunfullmäktiges resultat avviker mot prognostiserat resultat med 0,2 miljoner. Detta förklaras av lägre kostnader för överförmynderi samt valnämnden.

Kommunstyrelsens resultat avviker i stor omfattning (1,6 miljoner) från vad som prognostiserades i delårsbokslut augusti. Orsak till detta var bland annat lägre kapitalkostnader och lägre personalkostnader beroende på vakanta tjänster. Dessutom blev det lägre kostnader för färdtjänst, bostadsanpassning och uppvärmning (energieffektivisering).

Även barn- och utbildningsnämndens resultat avviker i stor omfattning från augustibokslutets prognos. Avvikelsen uppgår till 1,8 miljoner. Orsak till förbättrat utfall jämfört med prognos är lägre personalkostnader än beräknat samt lägre kostnader för köpt verksamhet.

Omsorgsnämndens resultat avviker i stor omfattning från augustibokslutets prognos. Avvikelsen uppgår till -3,2 miljoner. Orsak till försämringen är främst ökade kostnader för personal som dels är ett resultat av förändrad ledningsstruktur i samband med omorganisationen, dels beroende på merkostnader för åtgärder i samband med lex Sarah-ärenden.

Resultatprognoser 2014

Finansiella mål och måluppfyllelse

I budget 2014 fastställde kommunfullmäktige två finansiella mål. Det första är ett resultatmål som anger att det ekonomiska resultatet över tid skall motsvara 2,0 procent av intäkterna från skatteintäkter och generella statsbidrag.

Årets resultat (6,9 miljoner) motsvarar 1,7 procent av intäkterna i form av skatter och generella statsbidrag och därmed uppfylls inte resultatmålet för 2014. Resultatet för planperioden 2012-2014 är inte i närheten av den önskade långsiktiga nivån. Målet har inte uppnåtts eftersom resultatet för planperioden 2012-2014 är 1,6 procent.

Kommunens andra finansiella mål är ett mål för kommunens soliditet. Målet anger att kommunens soliditet långsiktigt skall förbättras. I bokslut 2014 uppgår soliditeten till 40,3 procent vilket är en förbättring med 1,4 procentenheter jämfört med föregående år. Vid planperiodens början var den ingående soliditeten 44,6 procent. Således har det finansiella målet inte uppnåtts för planperioden.

Till och med år 2010 hade kommunen ett finansiellt mål om egenfinansierade investeringar (exklusive exploateringar och avgiftsfinansierad verksamheter). Bollebygds kommun är inne i en period av stora investeringar och under denna period förväntas investeringsutrymmet det vill säga de egna medel som finns att tillgå för finansiering inte att vara tillräckliga. Således sker finansieringen av de förestående investeringarna till viss del genom upptagande av lån. Mot bakgrund av detta har det de senaste åren inte formulerats något mål kring grad av egen finansiering av investeringar eller lånevolymer i budget.

Verksamhet i form av kommunalförbund

Verksamhet avseende räddningstjänst bedrivs i kommunalförbundet Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF). Bollebygds kommun är medlem i förbundet och betalar årligen ett bidrag vilket 2014 uppgick till 7,3 miljoner.

Kommunen är medlem i Sjuhärads samordningsförbund. Årligen betalas avgift till förbundet vilken 2014 uppgick till 0,2 miljoner.

IT-verksamhet till stöd för kommunens verksamheter är organiserad i gemensam IT-nämnd med Härryda kommun. Bollebygds kommun betalade 2014 cirka 5,8 miljoner för dessa tjänster.

Ramjusteringar 2014

Under året har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat om justering av nämndernas ramar. Medel för årets lönerörelse har fördelats till nämnderna mot den budgetpost som fanns reserverad för detta på finansförvaltningen. Övriga justeringar har gjorts mellan nämnder och mot ”ofördelad budget”. Justeringarna beskrivs nedan:

Valnämnden

Till valnämnden fördes i samband med delårsbokslutet i april -100 000 kronor avseende ökade kostnader med anledning av två val.

Kommunstyrelsen

Till kommunstyrelsen fördes -881 000 kronor avseende ökade personalkostnader med anledning av lönerörelsen 2014 i sam-

band med delårsbokslut i april. Till kommunstyrelsen fördes -292 000 kronor avseende lokalhyra för tidigare förskoleverksamhet på Kråketorp. Dessa medel fördes från barn- och utbildningsnämnden. Totalt uppgick regleringen 2014 till 1 173 000 kronor.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens ram har i samband med delårsbokslut april förstärkts med anledning av ökade personalkostnader (lönerörelsen 2014) med -3 003 000 kronor. I samband med delårsbokslut i augusti fördes medel från nämnden (292 000 kr) med anledning av lokalhyra för förskolan Kråketorp. Dessutom tillfördes medel avseende lönerörelse (-189 000 kr) samt ökade prestationer (-960 000 kr) inom förskole-, fritidshems- och gymnasieverksamheterna. I samband med årsbokslut tillförs medel för ytterligare ökade prestationer inom förskoleverksamheten (-365 000 kr). Totalt uppgick regleringen under 2014 till -4 225 000 kr.

Omsorgsnämnden

Medel fördes till omsorgsnämnden i samband med delårsbokslut april för ökade personalkostnader (lönerörelsen) med -1 899 000 kronor samtidigt som 542 000 kronor fördes från nämnden avseende tidigare tilldelade tillfälliga medel för ärenden enligt socialtjänstlagen (SoL) som avslutats under året. I samband med delårsbokslutet i augusti tillfördes nämnden -1 300 000 kronor med anledning av ökade volymer inom område funktionsnedsättning. Totalt uppgick regleringen under 2014 till -2 657 000 kronor.

Ramjusteringar nämnder 2014

Nämnd/Styrelse	Budget	Just april	Just aug	Just dec	Budget
Tkr	KF dec-13	nämnder	nämnder	nämnder	31-dec
Kommunfullmäktige	-1 081				-1 081
Revisionen	-770				-770
Valnämnd	-105	-100			-205
Överförmyndare	-657				-657
Kommunstyrelse	-66 370	-881	-292		-67 543
Barn- & utbildningsnämnd	-196 709	-3 003	-857	-365	-200 934
Omsorgsnämnd	-124 347	-1 357	-1 300		-127 004
Byggnads- & miljönämnd	-356				-356
Totalt	-390 395	-5 341	-2 449	-365	398 550

Finansiell profil

Den finansiella profil i form av ett så kallat spindeldiagram som visas nedan har tagits fram av KommunForskning i Väst-sverige (KFI). Syftet med analysen är att redovisa var Bollebygd's kommun befinner sig finansiellt och hur kommunen utvecklats under perioden 2011–2013 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götalands och Hallands län.

Den finansiella profilens uppgift är att spegla starka och svaga sidor hos kommunen. Den heldragna linjen visar Bollebygd's poäng för varje enskilt nyckeltal respektive för de fyra sammanvägda axlarna. Den streckade ringen i mitten visar genomsnittet i Västra Götaland och Halland. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet och omvänt.

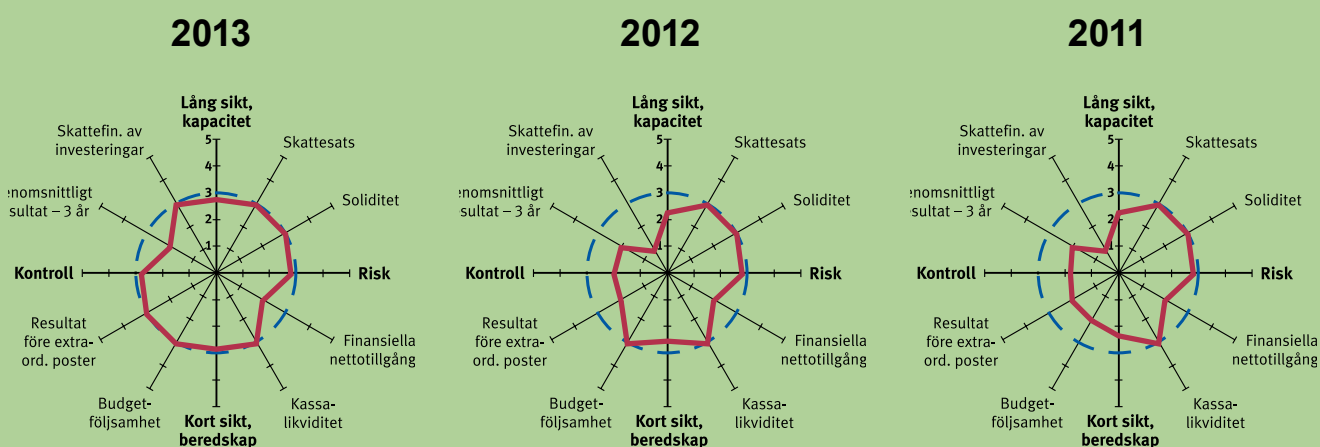
Förbättrad finansiell profil

Bollebygd har under perioden förbättrat poängen i den finansiella profilen för tre av fyra perspektiv. Dessa är långsiktig- och kortsiktig handlingsberedskap samt kontroll. Förklaringen till denna utveckling är att poängen för nyckeltalen resultat före extraord. poster, skattefinansieringsgraden av inves-

teringar och budgetföljsamhet stärktes. Övrig fem nyckeltal i profilen är oförändrade vid en jämförelse av periodens första och sista år. Bollebygd's finansiella utveckling har under den studerade treårsperioden resulterat i en förbättrad finansiell profil. Utifrån profilen och jämfört med snittet i länen hade Bollebygd vid utgången av år 2013 ett starkare finansiellt utgångsläge jämfört med år 2011.

Aktiv ekonomistyrning för god hushållning

Det kan däremot konstateras att Bollebygd's finansiella profil under år 2013 var något svagare än genomsnittet i riket när det gäller samtliga fyra perspektiv. Kommunens resultat har sett över hela perioden legat under vad som kan betraktas som god ekonomisk hushållning. Framöver behöver resultatnivån stabiliseras på minst två procent av kommunens bruttokostnader eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av de stora utmaningarna i form av ökade investeringar och ökade behov utifrån befolkningsförändringar. Det är viktigt att kommunen fortsätter att bedriva en aktiv ekonomistyrning.

Ekonomichefens kommentar

Kommunen uppnådde 2014 ett positivt resultat med 6,9 miljoner kronor, vilket är 1,3 miljoner kronor sämre än budgeterat resultat. Orsaken till avvikelserna är främst att kostnader avseende förtroendevaldas pensioner intjänade från och med 1998 belastar årets resultat med 4,0 miljoner kronor. Nämnerna redovisar tillsammans ett positivt resultat med 2,2 miljoner kronor och detta resultat inkluderar ökade kostnader med anledning av förändrad ledningsstruktur i samband med omorganisationen. Dessa kostnader uppgår till 2,7 miljoner kronor och är av engångskaraktär och åtgärderna som är genomförda minskar kommande års personalkostnader.

Kommunens investeringsvolym inklusive exploateringar ökade jämfört med föregående år och uppgick till 42,1 miljoner kronor. Detta är 3,0 miljoner kronor mer än beslutad investeringsbudget och förklaras främst av lägre exploateringsintäkter för året. Självfinansieringsgraden uppgår till 56,0 procent och investeringar som genomförts under året har finansierats med likvida medel och inte genom lånefinansiering.

Under året har det skett volymförändringar i verksamheterna i förhållande till vad som budgeterats. Justeringarna har gjorts med anledning av ökade volymer inom förskole-, fritidshems- och gymnasieverksamheterna. Under föregående år gjordes stora justeringar med anledning av minskade volymer. Detta visar att det är viktigt att planera för tillväxt och att planeringen är i takt med färdigställande av olika planer.

Kommunen står inför flera utmaningar de kommande åren. Skatteunderlaget förväntas inte växa i en takt som motsvarar kostnadsutveckling för löner, material och tjänster samt behovsökningar. Allt eftersom kommunen växer ställs krav på

nya verksamhetslokaler. Investeringsutrymmet de kommande åren motsvarar cirka 39 miljoner kronor per år och planerade investeringar överstiger detta vilket innebär att investeringar till del behöver finansieras genom upptagande av lån. Följden blir att kommunens kostnader för avskrivningar samt ränta ökar från år till år, vilket minskar det ekonomiska utrymmet för bedrivande av verksamhet. Dessutom utsätts kommunen för en ökande ränterisk. De låga räntor som varit under de senaste åren kan inte fortsatt förväntas.

”**Kommunen står inför flera utmaningar de kommande åren**”

De mått som avser att beskriva kommunens finansiella ställning visar på en försämrad finansiell ställning över tid. Detta gäller soliditet, nettolåneskuld samt finansiella nettotillgångar. Eftersom kommunen planerar även fortsättningsvis för relativt stora investeringar bedöms att de närmsta åren kommer att vara svårt att stärka den finansiella ställningen.

Det budgeterade resultatet 2015 uppgår till 12,9 miljoner kronor vilket motsvarar 3 procent av skatter och statsbidrag. Den intäktsprognos för 2015 som SKL presenterade i februari visar på att skatte- och statsbidragsintäkter förväntas underskrida budget med 1,5 miljoner kronor. Orsak till detta är främst en nedskrivning av skatteunderlagets utveckling samt

färre invånare än vad som budgeterats. Prognosen i årets första uppföljningsrapport (februari) pekar mot ett resultat enligt budget (12,9 miljoner kronor).

Den länge emotsedda förändringen av den kommunala kostnadsutjämnningen har genomförts under år 2014. För Bollebygds kommuns del har det medfört förändring i kostnadsutjämnningen med en sänkt avgift till systemet med 17,0 miljoner kronor, vilket har förbättrat det ekonomiska förutsättningarna för att bedriva kommunal verksamhet.

Kommunen står inför en situation som delas av flertalet tillväxtkommuner. När antalet invånare ökar medför det ökade och förändrade krav på den kommunala servicens omfattning och kvalitet. Det är viktigt att fortsatt vara medveten om på vilket sätt och till vilken kostnad den kommunala verksamheten bedrivs. Det är utifrån dessa förutsättningar som politiska prioriteringar ska genomföras. Det är fortsatt viktigt med budgetfölsamhet och goda ekonomiska resultat är en förutsättning för att stärka kommunens finansiella ställning över tid.

*Susanne Glans
Ekonomichef*

Personalredovisning

Kommunens arbetsgivarpolitik ska utformas så att de politiska målen uppnås. Ytterst ansvarig för såväl verksamhet som organisation och personal är de förtroendevalda.

För att kunna bedriva en bra verksamhet krävs att kommunen uppfattas som en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare som kan rekrytera, utveckla, behålla och belöna kompetenta medarbetare. Det arbetsgivarpolitiska program som antogs av kommunfullmäktige 2006 ligger till grund för strategiskt övergripande personalfrågor inom områdena ledarskap, medarbetarskap, kompetensförsörjning, mångfald och jämställdhet, lön, arbetsmiljö och hälsa.

Fokus för det personalstrategiska arbetet under 2014 har skett från de i budget uppsatta målen gällande minskad sjukfrånvaro, kompetent och professionell personal samt från verksamhetsplan och kommunens arbetsgivarpolitiska program.

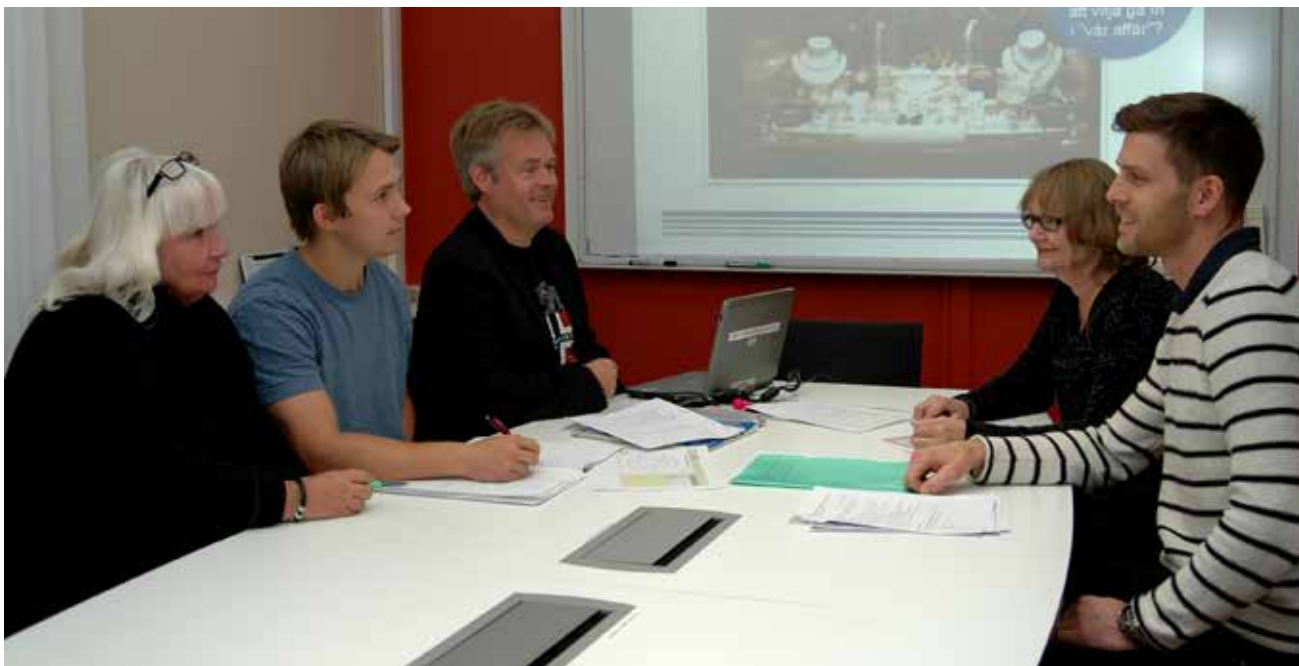
Ledarskap

En kommungemensam ledarutbildning ”din personliga ledarplattform” har under året genomförts och sträckte sig över

fem dagar. Under de fyra första dagarna deltog de chefer som inte arbetade som chefer i kommunen förra omgången den genomfördes. Den femte och sista dagen deltog samtliga chefer då en del av innehållet var förändringsledning.

Under året har ett antal av kommunens chefer deltagit i utbildningen ”Verksamhetsutvecklande lönesättning” och som syftar till att omsätta verksamhetens mål genom medarbetarens prestationer samt koppla ihop dessa med den individuella löneutvecklingen.

Andra delar som genomförts under 2014 är forumet chefsdialog där teman har varit återkoppling på kvalitetsarbete, förutsättningar för chefsuppdraget, organisationsförändring samt mångfald och jämställdhet. Inom kommunen har under året erbjudits handledning dels för nyanställda chefer men även utifrån specifika behov enligt kommunens kompetensförsörjningsplan.

Rekrytering

Under året rekryterades 44 medarbetare till tillsvidarejänster i kommunen. Av dessa återfinns 17 på barn- och utbildningsförvaltningen, 16 på omsorgsförvaltningen och 11 på kommunstyrelseförvaltningen.

Två av de 44 medarbetare som rekryterades under 2014 var chefer; enhetschef för måltid och lokalvård samt samhällsbyggnadschef. Kommunchef, ekonomisef samt enhetschef för demensboende och nattpersonal rekryterades under 2013 men påbörjade sina uppdrag under 2014.

Bland de befattningar som tillsattes under 2014 återfinns exempelvis skolkurator, skolsköterska, lärare, förskollärare, sjuksköterska, socialsekreterare, personlig assistent, fastighetstekniker, IT-beställare, planarkitekt, ekonom samt exploateringsingenjör.

Svårigheter att hitta efterfrågad kompetens har funnits vad gäller fritidspedagoger, sjuksköterskor, ingenjörer, socialsekreterare, planarkitekter samt lärare med inriktning mot matematik, teknik, naturvetenskap samt vissa språk. Habiliteringspersonal som behärskar såväl teckenspråk som talad svenska är fortsatt en svårrekryterad yrkesgrupp. Detsamma gäller habiliteringspersonal som har både utbildning samt erfarenhet av brukare med problemskapande beteende.

Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare blir allt viktigare för att kunna konkurrera om kompetens som har den utbildningsbakgrund och erfarenhet verksamheterna är i behov av.

Pensionspolicy

I syfte att attrahera och behålla kompetent personal samt att öka möjligheterna till ett långsiktigt hållbart arbetsliv antogs en pensionspolicy 2008. Äldre anställda har möjlighet att minska sin arbetstid med bibehållen tjänstepension enligt 80-90-100-modellen. Den anställde ska ha uppnått 61 års ålder och ha minst tio års sammanhängande anställningstid i kommunen i direkt anslutning till arbetstidsminskningen. Möjligheten erbjuds tillsvidareanställda som arbetar heltid eller deltid. Den heltidsanställda tillåts minska sin arbetstid från 100 till 80 procent. Lönen betalas ut med 90 procent och det fortsatta tjänstepensionsintjänandet behålls oförändrat. För deltidanställda minskas arbetstiden med 20 procent, lönen med 10 procent och det fortsatta tjänstepensionsintjänandet behålls på deltidsnivån före arbetstidsminskningen. Arbetstiden efter arbetstidsminskningen måste vara minst 50 procent. Under 2014 omfattades 18 medarbetare av modellen, vilket är en person fler än under föregående år. Den sista december 2014 omfattades 17 personer av modellen, då en medarbetare under året avgått med pension.

Mångfald och jämställdhetsarbete

Jämställdhetsplanen 2013-2015 följer kraven i diskrimineringslagen och innehåller mål och åtgärder som ska genomföras för att skapa en jämställd arbetsmiljö när det gäller fysiska och psykosociala arbetsförhållanden, trakasserier, föräldraskap och arbetsliv, rekrytering och löner.

Under året har en kommungemensam arbetsvärdering och lönekartläggning genomförts. Lönekartläggningen visade inte på några osakliga löneskillnader och det konstaterades att

kommunen har goda rutiner vid såväl lönekartläggning som vid lönesättning.

Rätt till heltid

Rätt till heltid infördes den 1 november 2012 och medarbetare inom somatiskt boende, demensboende, korttid och hemtjänst fick därmed heltidstjänster med möjlighet till frivillig deltid. Rätt till heltid är i grunden ett jämställdhetsprojekt. Att införa rätt till heltid har också varit en viktig del i att öka arbetsgivarens attraktionskraft och yrkets status, något som blir allt viktigare i takt med att behovet av omvårdnadskompetens ökar samtidigt som allt färre väljer att utbilda sig inom yrket. Kompetensutveckling för den enskilde medarbetaren samt ökad personalkontinuitet och kvalitet för brukarna bedömdes som sannolika positiva konsekvenser av projektet.

Ofrivillig deltid existerar inte sedan 1 november 2012 inom de verksamheter som omfattades av projektet. Antalet mer- och övertidstimmar minskade under projektperioden, antal timmar utförda av timavlönad personal ökade dock kraftigt under 2013 för att under 2014 återgå till ungefär samma nivå som innan projektet startade. Merparten av ökningen 2013 förklaras med volymökningar inom framförallt hemtjänst. Sjukfrånvaro, utbildningar, ökat vårdbehov samt en återhåll-

samhet beträffande tillsättning av vakanta tjänster bedöms också ha bidragit till det ökade timanvändandet.

I en enkätundersökning svarade en majoritet (79 procent) av medarbetarna att de bedömer att rätt till heltid har bidragit till att skapa en positiv uppfattning av kommunen som arbetsgivare. 70 procent svarade att de ansåg att projekt Rätt till heltid som helhet har varit bra för verksamheten.

Projektet avslutades i juni 2014.

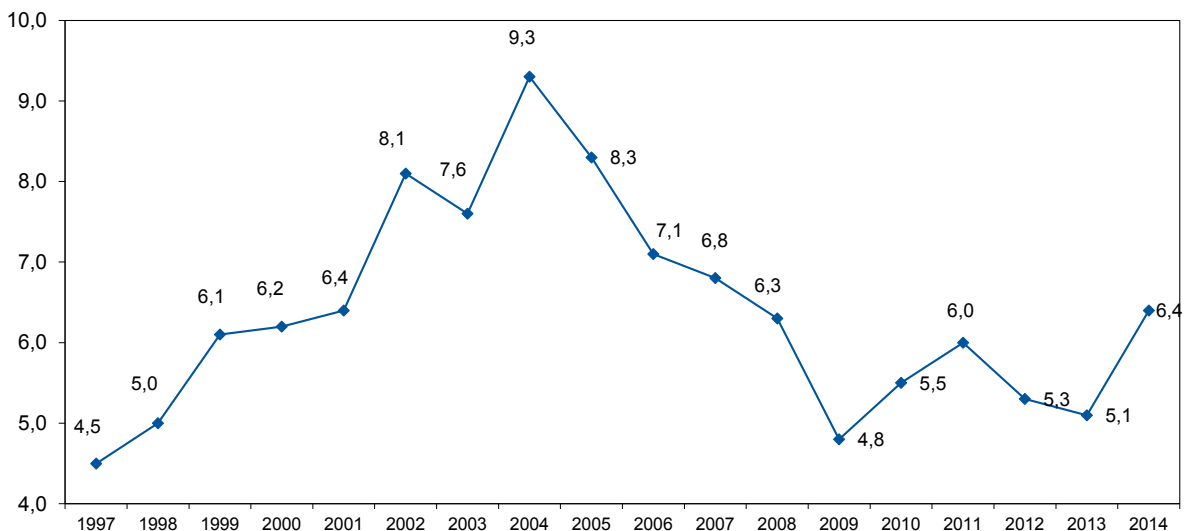
Löneöversyn 2014

Enligt de centrala löneavtalen ska ny lön gälla från och med 1 april. Årets löneöversyn motsvarade löneökningar med 3,0 procent. Löneökningarna motsvarade exakt vad som avsatts i budget.

Arbetsmiljö och hälsa

Den totala sjukfrånvaron i procent av tillgänglig ordinarie arbetstid var 6,4 procent. Sjukfrånvaron har ökat med 1,3 procentenheter sedan 2013. Barn- och utbildningsförvaltningen och omsorgsförvaltningen har ökat sjukfrånvaro, barn- och utbildningsförvaltningen med 1,4 procentenheter och omsorgsförvaltningen med 1,6 procentenheter. Kommunstyrelseförvaltningen har oförändrad sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig ordinarie arbetstid 1997-2014

Sjukfrånvaro per kön och förvaltning i procent av tillgänglig ordinarie arbetstid 2008-2013

Förv	2014			2013			2012			2011			2010		
	Kv	Män	Tot	Kv	Män	Tot	Kv	Män	Tot	Kv	Män	Tot	Kv	Män	Tot
Ksf	3,7	1,7	2,9	4,4	0,9	2,9	3,3	0,7	2,1	4,2	3,5	3,9	4,0	3,5	3,8
Buf	6,5	3,5	6,1	4,9	3,8	4,7	6,1	1,3	5,5	6,4	0,6	5,8	6,6	1,0	6,0
Omf	8,6	4,1	8,0	6,6	4,2	6,4	7,6	2,3	6,5	7,9	1,0	7,3	5,6	3,7	5,4
Totalt	7,0	3,1	6,4	5,5	2,9	5,1	6,2	1,3	5,3	6,7	2,0	6,0	6,0	2,8	5,5

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron har över tid varierat i Bollebygd. 2004 låg den på höga 9,3 procent för att sedan sjunka till 4,8 procent under 2009. Under 2011 hade sjukfrånvaron ökat till 6,0 procent och vi hade då högst sjukfrånvaro i närområdet. Från 2011 till 2013 minskade sjukfrånvaron men under 2014 har sjukfrånvaron åter ökat och gått från 5,1 procent 2013 till 6,4 procent 2014.

Relaterat till kön var sjukfrånvaron, liksom tidigare år, högst bland kvinnor. Sjukfrånvaron bland kvinnor var 7 procent att jämföra med 3,1 procent bland män. Sjukfrånvaron var liksom tidigare år högst i åldersgruppen 50 år och äldre.

Andelen långtidssjuka har ökat med 6,4 procentenheter sedan 2013, från 27 procent till 33,4 procent. Mest har ande-

len långtidssjuka ökat på barn- och utbildningsförvaltningen, från 26,3 procent till 34,3 procent, vilket ger en ökning med åtta procentenheter. Omsorgsförvaltningen har ökat sin andel långtidssjuka med 5,9 procentenheter.

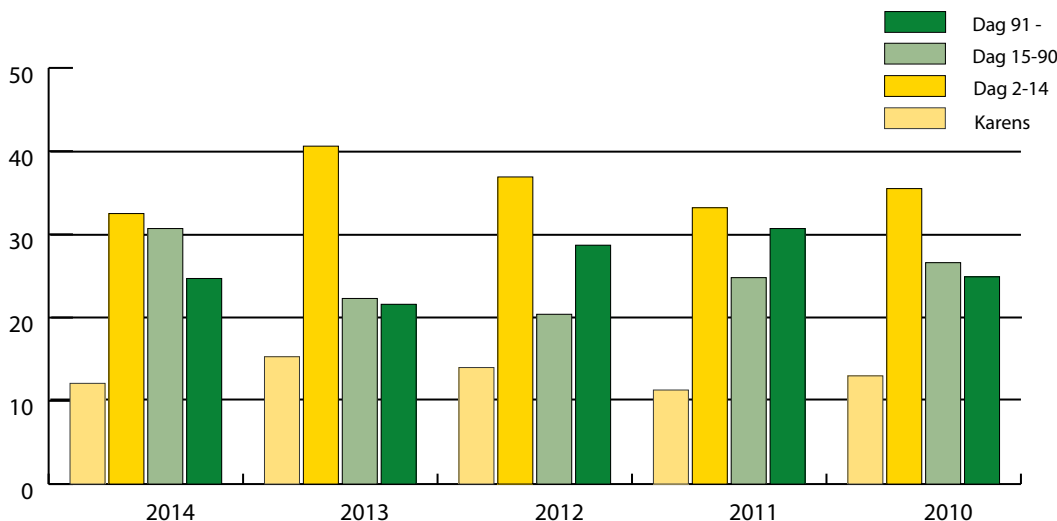
Sjukfrånvaro per åldersgrupp i procent 2008-2013

År	29 år och yngre	30-49 år	50 år och äldre	Totalt
2009	3,6	4,2	5,5	4,8
2010	3,4	4,0	7,2	5,5
2011	3,0	4,7	7,8	6,0
2012	2,8	4,1	7,2	5,3
2013	3,3	4,0	6,8	5,1
2014	5,6	5,4	7,9	6,4

Långtidssjuka - 60 dagar eller mer (andel timmar/sjuktimmar totalt = procent långtidssjuka)

Förvaltning	2014	2013	2012	2011	2010
Kommunstyrelseförvaltningen	22,7	23,7	10,7	46,7	63,3
Barn- och utbildningsförvaltningen	34,3	26,3	43,7	48,6	50,6
Omsorgsförvaltningen	34,0	28,1	53,8	68,9	36,2
Kommun totalt	33,4	27,0	45,6	56,0	46,9

Fördelning av sjukfrånvaron

Runt 45 procent av de anställdas sjukfrånvaro härrör sig till de första fjorton dagarna. Det är en minskning under de senaste två åren (50,9 procent år 2012 och 56 procent 2013). Samtidigt som sjukfrånvaron totalt ökat mellan 2013 till 2014 så minskar korttidssjukfrånvaron och långtidssjukfrånvaron ökar.

Företagshälsovård

I april 2014 bytte kommunen leverantör av företagshälsovård från Avonova/Kinnekuhleälsan AB till Previa. De insatser som företagshälsovården har utfört under året har huvudsakligen varit arbetsrelaterade, exempelvis läkarkonsultationer, samtalsstöd, arbetsförmågebedömning, arbetsmiljöutbildning, lagstadgade undersökningar av nattpersonal, ergono-

miska genomgångar av arbetsplatser samt handledning för både individer och arbetsgrupper.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Arbetsmiljölagen ställer krav på arbetsgivaren att systematiskt undersöka och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredstäl-

lande arbetsmiljö uppnås. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten och omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön.

Under 2014 gjordes 15 anmälningar om arbetsskada. Anmälningarna rör bland annat stickskada, halkolyckor, fallolyckor och hot- och våldssituationer. 71 tillbud rapporterades under året, varav 54 inom område funktionsnedsättning. Mer-

parten av de inrapporterade tillbuden från den verksamheten gäller ett fåtal brukare vars problemskapande beteende ibland har lett till hotfulla och även våldsamma situationer för personalen och andra brukare. Ansvarig chef har tillsammans med arbetsgrupperna och med stöd av externa handledare arbetat för att utveckla metoder och arbetssätt i syfte att möta de aktuella brukarna på bästa möjliga sätt för att förebygga hotfulla och våldsamma situationer.

Arbetsskador	2014		2013		2012		2011	
	Skador	Tillbud	Skador	Tillbud	Skador	Tillbud	skador	Tillbud
Kommunstyrelseförvaltningen	1	2	2	3	0	1	0	2
Barn- och utbildningsförvaltningen	5	8	10	32	3	28	12	16
Omsorgsförvaltningen	9	61	8	45	7	37	15	41
Totalt	15	71	20	80	10	66	27	59

Personalbefrämjande åtgärder

För att främja hälsa och förebygga ohälsa genomfördes flera kommungemensamma aktiviteter riktade till samtliga medarbetare under året. Liksom under 2013 har 600 tkr varit riktmärket för de personalbefrämjande åtgärderna.

Medarbetarstöd

Medarbetare får numera stöd via Previa. (tidigare via Falck Healthcare). Tjänsten personalvård via Falck Healthcare har omfattats av befintligt avtal med företagshälsovården, och i samband med att kommunen upphandlade och bytte företagshälsovård i april 2014 byttes även leverantör av personalvård. Ny leverantör av personalvård är Previa och tjänsten bytte därmed namn till Medarbetarstöd.

Under året har kommunens anställda erbjudits möjlighet att vid behov erhålla råd och stöd av exempelvis psykologer, jurister och ekonomer i syfte att förhindra att privata bekymmer eller arbetsrelaterade problem leder till ohälsa. Exempel på frågeställningar som kan vara aktuella är föräldraskap, psykisk ohälsa, parrelationsproblem och arbetsbelastning. Ett ärende kan omfatta upp till fem konsultationer för en individ.

Under årets första kvartal registrerades 13 ärenden hos Falck Healthcare, varav 46 procent där arbetsrelaterad kontaktorsak angivits. Under resterande del av 2014 inkom ytterligare 19 ärenden via Previa, dock med enbart 7 procent arbetsrelaterad kontaktorsak. Totalt inkom 32 ärenden under året att jämföra med 29 för 2013.

Friskvårdsbidrag

Friskvårdsbidraget är 500 kronor per år och anställd. Under året har 41 procent av kommunens anställda (227 medarbetare) nyttjat friskvårdsbidraget. Motsvarande siffra för 2013 var 42 procent (226 medarbetare). Mest vanligt förekommande är någon form av träningskort samt friskvårdande massage.

Kulpeng

Kulpengen på 250 kronor per år och anställd syftar till att stärka gemenskapen och främja trivseln i arbetsgruppen. Det stora flertalet arbetsgrupper har använt denna möjlighet under året, och den aktivitet som flest arbetsgrupper väljer är att äta tillsammans.

Hälsosatsningar

Under våren genomfördes hälsosatsningen "Vårutmaningen", en motionstävling med målsättningen att uppmuntra medarbetare till fysisk aktivitet i syfte att främja hälsa. Totalt bildade 207 personer 34 lag och tävlade om fina priser.

För att informera om träning, kost och hälsa samt inspirera inför "Vårutmaningen" hölls en hälsoinspirationsdag i allrummet på Bollegården den 21 februari. Kommunens medarbetare erbjöds möjlighet att träffa företagssköterska, ergonom samt stressföreläsare från företagshälsovården. Många medarbetare passade också på att få information och ställa frågor om tandvård, alkoholvanor samt från en hälsocoach få rådgivning om kost, sömn, träning och motivation.

50 av kommunens medarbetare deltog i motionsloppet Blodomloppet i Göteborg den 2 juni där möjlighet fanns att välja mellan 10 eller 5 km löpning alternativt 5 km promenad.

Massage

Anställda i Bollebygds kommun har under året erbjudits subventionerad massage till en kostnad av 75 kr per massagetillfälle och 158 medarbetare har nyttjat den möjligheten vid ett eller flera tillfällen.

Personal

Personalstatistiken baseras på uppgifter från kommunens personal- och lönesystem och avser såväl tillsvidare- som viss-tidsanställd personal. Redovisningen av personalkostnader,

resursanvändning, arbetad tid och frånvaro avser kalenderåret och innefattar även timavlönade.

Anställda – tillsvidare och visstid

Antalet anställda har ökat från 542 till 552 personer från föregående år. Förklaringar till förändringen är en ökning av visstidsanställd personal. Av de 552 anställda var 89,1 procent tillsvidareanställda vilket är en minskning med 1,7 procentenheter från år 2013. 280 medarbetare (50,7 procent) fanns inom barn- och utbildningsförvaltningen, 197 personer (35,7 procent) fanns inom omsorgsförvaltningen och 75 personer (13,6 procent) fanns inom kommunstyrelseförvaltningen.

Sysselsättningsgrad

Av kommunens alla anställda hade 79,0 procent en heltidsanställning (76,9 procent av kvinnorna och 91,3 procent av männen). Andelen kvinnor som har en heltidsanställning har

ökat med en procentenhet jämfört med 2013. Bland de tillsvidareanställda inom omsorgsförvaltningen var 79,3 procent anställda på heltid, motsvarande siffra inom barn- och utbildningsförvaltningen var 78,5 procent och inom kommunstyrelseförvaltningen 88,1 procent.

Timavlönad personal

Arbetad tid för timavlönade vikarier var 104 542 timmar, vilket motsvarar 61,4 årsarbetare, en minskning med 4,7 årsarbetare jämfört med 2013. Omsorgsförvaltningen har minskat nyttjandet av timavlönade medarbetare med 6,5 årsarbetare, barn- och utbildningsförvaltningen har ökat med 1,5 årsarbetare och kommunstyrelseförvaltningen har ökat nyttjandet med 0,3 årsarbetare. I sammanställningen ingår inte timavlönade som är anställda på PAN- och BEA-avtalet eller ferieanställda (personlig assistent, anhörigvårdare, beredskapsarbetare och sommarjobbare).

Omsorgsförvaltningen har påbörjat arbetet med att få till stånd en långsiktig, optimerad och hållbar bemanning. Viktiga delar i detta arbete är en samordnad bemanningsplanering och ökad grundbemanning, ett arbete som kommer att utvecklas ytterligare under 2015 och sannolikt leda till ytterligare minskningar vad gäller nyttjandet av timavlönad personal. Ett väl utvecklat samarbete mellan bland annat hemtjänst och korttid har bidragit till att effektivisera enhetens befintliga bemanningsresurser. Ökad sjukfrånvaro kan delvis förklara det ökade nyttjandet av timavlönad personal inom barn- och utbildningsförvaltningen.

Antal årsarbeten respektive arbetade timmar som utförts av timavlönade vikarier

Förvaltning	2014		2013		2012		2011		2010	
	Årsarb	Timmar	Årsarb	Timmar	Årsarb	Timmar	Årsarb	Timmar	Årsarb	Timmar
Kommunstyrelse	1,4	2 455	1,1	1 825	1,4	2 352	1,0	1 616	1,9	3 121
Barn- och utbildning	26,5	45 092	25,0	42 579	24,9	42 414	21,7	36 893	24,2	41 183
Omsorg	33,5	56 995	40,0	67 935	25,9	44 078	20,1	34 203	30,1	51 179
Totalt	61,4	104 542	66,1	112 339	52,2	89 024	42,8	72 712	56,2	95 483

Ålder

Medelåldern för kommunens anställda har förändrats marginellt under åren. Medelåldern per förvaltning visar att omsorgsförvaltningen har lägst medelålder med 43 år och kommunstyrelseförvaltningen högst med 47 år.

Kön

Av kommunens anställda var 85,5 procent kvinnor. I jämförelse (år 2013) med Västra Götalands län 81,2 procent, förortskommuner till storstäder 79,4 procent och alla kommuner 80,3 procent har Bollebygds kommun hög andel kvinnor.

Fördelningen av kvinnor och män varierar stort mellan

olika förvaltningar. Omsorgsförvaltningen har högst andel kvinnor med 90,9 procent, vilket beror på att ytterst få män arbetar inom kommunens vårdyrken. Högst andel män, 37,3 procent, har kommunstyrelseförvaltningen. Inom barn- och utbildningsförvaltningen är andelen kvinnor 87,9 procent. En förklaring till kommunens kvinnodominans kan vara den relativt stora förskoleverksamheten och att kommunen inte har ett gymnasium. Förskoleverksamheten sysselsätter som regel nästan enbart kvinnor och gymnasier har vanligen en hög representation av män. Vid jämförelser bakåt i tiden har könsfördelningen varit relativt oförändrad.

Resursanvändning

Arbetstid enligt AB-avtalet för månadsavlönade var 1 065 924 timmar (alla avtal 1 186 388 timmar). Över- och mertid var 10 362 timmar. Nettoarbetstiden har minskat med 4,4 procentenheter. Detsamma gäller den totala arbetstiden som har minskat med 4,4 procentenheter jämfört med 2013, detta med anledning av ökad sjukfrånvaro, ökad föräldraledighet samt ökad övrig frånvaro.

Kommunens totala arbetstid om 776 243 timmar motsvarar 456,6 årsarbeten, vilket är en ökning från föregående år med 5,6 årsarbeten.

Personalkostnader

Redovisningen avser kostnader för all personal anställd i kommunen oavsett anställningsform. Kostnader för löner och arvoden inklusive personalomkostnader uppgick till 248,9 miljoner kronor att jämföra med 234,1 miljoner för år 2013. Detta motsvarar en kostnadsökning med 14,8 miljoner. Lönekostnadens förändring (exkl.

personalomkostnader) mellan år 2013 och 2014 var 6,8 procent att jämföra med 8,1 procent mellan år 2012 och 2013. Den procentuella lönekostnadsökningen förklaras dels av att antalet anställda har ökat från 542 anställda 2013 till 552 anställda under 2013 samt ökningen av den totala arbetstiden och dels av årlig löneökning. Politikerarvodena ökade med 88 tkr till 3 135 tkr.

Kostnad för timavlönade

Kostnaden för timavlönade vikarier minskade under året med 410 tkr. Störst var minskningen på omsorgsförvaltningen med 1,51 miljoner. Barn- och utbildningsförvaltningen ökade kostnaden med 1 miljon. Omräknat till årsarbetare har omsorgsförvaltningen minskat nyttjandet av timavlönade vikarier med 6,5 årsarbetare, barn- och utbildningsförvaltningen har ökat nyttjandet med 1,5 årsarbetare och kommunstyrelseförvaltningen ökat med 0,3 årsarbetare.

Kostnad för löner och arvoden under perioden 2010-2014

Tkr	2014	2013	2012	2011	2010
Politikerarvoden	3 135	3 047	3 249	2 756	2 723
Löner	181 728	170 138	157 407	147 726	143 861
Personalomkostnader	64 069	60 970	61 599	58 760	56 862
Totalt	248 932	234 155	222 255	209 242	203 446
Övriga personalkostnader *	14 981	16 210	8 506	7 173	5 487
Personalkostnader totalt	263 913	250 365	230 761	216 415	208 933

* I övriga personalkostnader ingår traktamenten, bilersättningar, omkostnadsersättningar, pensionsutbetalningar, avgifter för kurser, företagshälsovård, platsannonser/rekryteringskonsult samt övriga personalkostnader.

Timavlönade medarbetare

Förv	2014			2013			2012			2011		
	Åa	Tim	Kostn	Åa	Tim	Kostn	Åa	Tim	Kostn	Åa	Tim	Kostn
Ksf	1,4	2 455	429	1,1	1 825	331	1,4	2 352	368	1,0	1 616	206
Buf	26,5	45 092	7 476	25,0	42 579	6 471	24,9	42 414	5 855	21,7	36 893	4 158
Omf	33,5	56 995	10 068	40,0	67 935	11 581	25,9	47 207	7 117	20,1	34 203	3 629
Totalt	61,4	104 542	17 973	66,1	112 339	18 383	52,2	91 973	13 340	42,8	72 712	7 993

Kostnad för sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har ökat med 1,3 procentenheter jämfört med föregående år. Kostnaden för sjukfrånvaron är 4 839 tkr för kommunen totalt, en ökning med 1 531 tkr jämfört med 2013. Kostnaderna på respektive förvaltning är 443 tkr för kommunstyrelseförvaltningen, 2 201 tkr för barn- och utbildningsförvaltningen och 2 195 tkr för omsorgsförvaltningen.

Dag 2 till 14 betalar arbetsgivaren 80 procent av lönen. Mellan dag 15 och 90 betalar arbetsgivaren 10 procent av lönen. En mycket stor del av kommunens kostnader för sjukfrånvaro härrör sig till den korta sjukfrånvaron.

Kostnad för pensioner

Under året har 11 personer gått i pension, vilket är fem personer färre än föregående år. Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 176,6 mkr. Av denna skuld utgör 153,4 mkr pensioner som intjänats före 1998 och redovisas som ansvarsförbindelse. Denna ansvarsförbindelse har minskat med 7 mkr under året. Minskningen beror främst på utbetalning av gamla pensionsåtaganden.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är under kommunfullmäktige kommunens ledande politiska organ med ett särskilt ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens verksamhetsplanering, ekonomiska planering och fysiska planering samt ansvarar för uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen ansvarar för teknisk verksamhet såsom gata, vatten- och avloppsförsörjning, renhållning, park, nybyggande och förvaltning av fastigheter. Vidare ansvarar kommunstyrelsen för planerings- och exploateringsfrågor, kultur, fritid, kollektivtrafik, arbetsmarknadsfrågor, folkhälsa, näringslivsfrågor samt kommungemensam administration.

Kommunfullmäktiges mål

Bra vård, skola och omsorg

Verksamhetsmål 1

Medarbetarna i de kommunala verksamheterna ska ha en arbetsmiljö som gör att man både kan och vill arbeta fram till pensionsåldern. Kommunens sjukfrånvaro ska minska med minst 0,2 procentenheter utifrån 2013 års nivå.

Målet är inte uppnått

För kommunen som helhet är målet är inte uppnått. Sjukfrånvaron ökat från 5,1 procent till 6,4 procent vilket är en negativ utveckling jämfört med tidigare års minskande sjukfrånvaro, dock märks motsvarande förändringar generellt sett i samhället där sjukfrånvaron ökar. I samtliga förvaltningar syns skillnader mellan män och kvinnor och för kommunen som helhet gäller att sjukfrånvaron bland kvinnliga medarbetare låg på 7,0 procent medan männen låg på 3,1 procent.

Samtliga förvaltningar förutom kommunstyrelseförvaltningen (oförändrat) har ökat sina sjukfrånvarotal. Andelen långtidssjukskrivna för kommunen som helhet har ökat från 27,0 procent 2013 till 33,4 procent 2014.

Orsakerna till sjukfrånvaron varierar och det är svårt att se ett tydligt mönster vad ökningarna kan härledas till. I de fall då frånvaron kan bedömas som arbetsrelaterad har det arbetats med arbetsmiljö i form av ergonomi, lyfttekniker samt andra anpassningar som syftar till att förbättra arbetsmiljön. Det finns även anledning att utveckla arbetet med den psykosociala delen inom arbetsmiljön och under 2015 kommer en ny medarbetar- samt ledarenkät att genomföras där detta område är viktigt att följa upp.

Verksamhetsmål 2

Kommunen ska ha kompetent och professionell personal. Andelen medarbetare med relevant utbildning och behörighet ska öka.

Målet bedöms vara uppnått

Under året har arbetet med kompetensinventering fortsatt inom de olika förvaltningarna. Kompetensutvecklingsaktiviteter har genomförts och dokumenterats löpande under året. Inom omsorgsförvaltningen har ett antal vikarierande vårdbiträden genomgått valideringsutbildning vilket bidrar till måluppfyllelsen. Inom barn- och utbildningsförvaltningen har arbetet med att dokumentera behörigheter bland lärare genomförts samt att man även inom förvaltningen startat upp kompetensutvecklingsinsats för barnskötare som sträcker från hösten 2014 till våren 2015.

Genom ett aktivt arbete med att tydliggöra kompetenskrav utifrån olika yrkesroller bedöms utvecklingen vara positiv och medföra att andelen medarbetare med relevant utbildning och behörighet ökat. Det kommer även under 2015 fortgå ett arbete med att utveckla det systematiska arbetet med kontinuerlig dokumentation av kompetenser.

Verksamhetsmål 3

Öka barn och ungas läsande

Målet är uppnått

Målet mäts årsvis med nyckeltalet Antalet barnbokslån per

barn 0-14 år. Nyckeltalet är nationellt och statistiken samlas in av Kungliga biblioteket. Preliminär utlåningsstatistik för 2014 visar att nyckeltalet är 22,9, vilket kan jämföras med 22,7 för 2013 och 2012. Samarbetet mellan skola och bibliotek med fokus på att öka barn och ungas läsande och läsförmåga har intensifierats under 2014. Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att genomförda aktiviteter under året, inte minst Sommarboken och bokpåsar på förskolorna, har påverkat måluppfyllelsen.

Hållbar utveckling och härlig livsmiljö

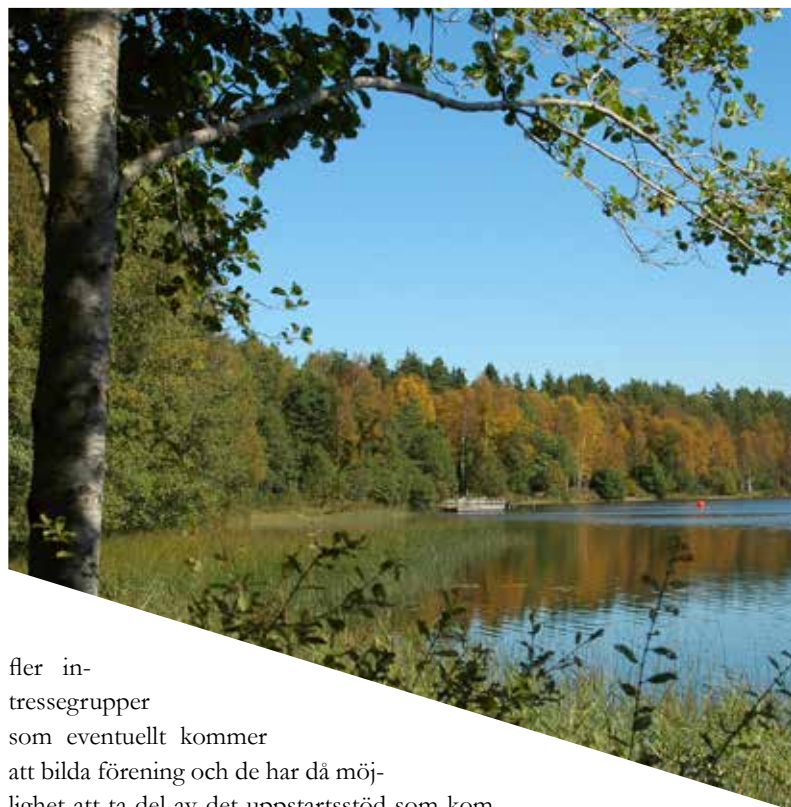
Verksamhetsmål 4

Kommunen ska verka för ett bra föreningsliv och träffpunkter. Antalet deltagartillfällen bland barn och unga under 20 år i föreningsverksamhet ska öka.

Målet bedöms inte vara uppnått

Statistik sammanställd utifrån föreningarnas redovisning av aktivitetstimmar under perioden januari-juni visar att antalet aktivitetstimmar är lika mellan 2013 och 2014. Det har inte tillkommit några nya föreningar som ansökt om aktivitetsbidrag mellan åren. Statistik för perioden juli-december kan sammanställas och jämföras mellan åren först då alla föreningar lämnat in sin redovisning i februari 2015. Sammanställningen för 2013 visar på 1 574 medlemmar varav 828 är pojkar och 746 är flickor.

Bildandet av två nya föreningar kan innebära att antalet deltagartillfällen kommer att öka under 2015. Det finns också

fler in-
tressegrupper
som eventuellt kommer
att bilda förening och de har då möj-
lighet att ta del av det uppstartsstöd som kom-
munen kan bidra med.

Verksamhetsmål 5

Enskilda avlopp är en icke obetydlig källa för utsläpp av föroreningar och ej önskvärda näringsämnen i naturen. I kommunens uppdrag ingår att utöva tillsyn över enskilda avlopp jämlikt de regler som finns i miljöbalken. Under 2014 ska 110 enskilda avloppsanläggningar besökas och granskas

Målet är inte uppnått

Under året har cirka 45 anläggningar inventerats. Det har under året skett en inventering av nya enskilda avlopp (volymvis) samt uppföljning av tidigare inventeringar där ärenden inte avslutats. Inventeringsprioriteringar har skett utifrån tidigare genomförda inventeringar med hjälp av en entreprenör samt utifrån åtgärdsprogram i enlighet med vattendirektivet. Inventering har därmed gjorts i de områden där de gör störst nytta. Det är endast enskilda avlopp som är äldre än 10 år som inventerats.

Eftersom inkommande ärenden måste prioriteras så styr dessa inventeringstakten. Totalt antal tillståndsbeslut under året är cirka 45 stycken. Inkommande ärenden är exempelvis klagomål, förhandsbesked, ansökningar och kvalitetsrapporter. Det är svårt att förutspå hur mycket tid som kan läggas inom projektet, då tillsynsrelaterat arbete tar mycket tid i anspråk.

Tillgänglighet och goda kommunikationer

Verksamhetsmål 6

IT-kommunikationen i hela kommunen ska byggas ut. Antalet hushåll med möjlighet till bredband med minst 50 Mbit/s ska uppgå till fem procent jämfört med dagens tre procent.

Målet är inte uppnått

Post- och telestyrelsens bredbandskarta redovisar andelen in-vånare med tillgång till 10, 30 respektive 100 Mbit/s i slutet av 2013. Statistik saknas för 2014 och för hastigheten 50 Mbit/s. Målet är därmed inte mätbart.

Tillgång till snabbt och stabilt bredband har en avgörande betydelse för utveckling av ett hållbart samhälle. Det pågående arbetet med en bredbandsstrategi är därför angeläget. Under året har kommunstyrelseförvaltningen påbörjat arbetet med att ta fram en bredbandsstrategi.

Verksamhetsmål 7

Kommunen ska arbeta för bättre kollektivtrafik. Antalet resor med kollektivtrafik (närtrafiken) inom kommunen ska öka.

Målet är inte uppnått

Antalet resor i närtrafiken minskade under 2014 till 932, vilket kan jämföras med 968 resor under 2013. Västtrafik genomförde i maj och juni en kampanj i hela regionen för att marknadsföra närtrafiken. Det gjordes genom direktutskick till alla berörda hushåll, annonser i media samt information på Västtrafiks hemsida och kommunernas hemsidor. Kommunerna fick också foldrar och affischer för ytterligare marknadsföring. I Bollebygds kommun gavs under hela året också information om närtrafiken genom det välkomstpaket alla nyinflyttade erbjöds.

Västtrafik är kollektivtrafikmyndighet i Västra Götaland. Det innebär att det är regionfullmäktige som beslutar om den långsiktiga utvecklingen av kollektivtrafiken. Kommunen har möjlighet att påverka kollektivtrafikens utveckling i det delregionala kollektivtrafikrådet. Kommunen har också möjlighet att inom sina verksamheter påverka förutsättningarna för kollektivtrafiken exempelvis bygga gång- och cykelvägar till kollektivtrafikpunkter, se till att det finns god tillgång på pendelparkering, att gång- och cykelvägar är framkomliga även under vinterhalvåret och att pendlare kan parkera sin cykel väderskyddat.

God ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål 8

Kommunens ska tillämpa en hållbar användning av naturresurser. Med detta menas resurshushållning, långsiktigt hållbara bebyggelsesystem, kretsloppsfunktioner och biologisk mångfald. Energiförbrukningen i kommunens samlade fastighetsbestånd ska minska med två procent.

Målet är uppnått

Den totala energiförbrukningen inklusive all el har sedan 2010 minskat med 36 procent. Energiförbrukningen gällande värme och fastighetsel har minskat med 41 procent under samma period.

Att jobba aktivt med energifrågorna lönar sig bra. Det redovisade resultatet är det faktiska utfallet som är graddagsjusterat. Konvertering från olja till alternativa energikällor (berg- och luftvärmepumpar) har visat sig förutom miljöpåverkan vara en god investering. Arbetet med termostatbytet på Bollebygds skolan innebar en bättre komfort och samtidigt en besparing med 80 mwh/år, vilket motsvarar cirka 80 tkr.

Verksamhetsmål 9

Kostnaden för sabotage och skadegörelse ska minska.

Målet är inte uppnått

Målet följs upp genom en sammanställning av antal polisanmälningar om skadegörelse, antal uttryckningar av vaktbolag, kommunens incidentrapportering samt kostnader för skadegörelse.

Det totala antalet incidenter har minskat något under 2014. Både antalet fall av skadegörelse och kostnad för skadegörelse har ökat. Dessutom har det skett två inbrott i Bollebygds skolan där datautrustning stulits och ett inbrott på Bollegården som inte är inkluderat i kostnaden som redovisas i tabellen.

Antalet anmälda brott om skadegörelse har ökat något under 2014. Kommunstyrelseförvaltningen har följt upp avsiktsförklaringen Nolltolerans. Alla 107 företag och organisationer som skrivit under har fått besvara en enkät med frågor om hur de använt sig av avsiktsförklaringen. Alla har också fått ett informationsbrev med statistik över anmälda brott.

Polisen och kommunen har tillsammans genomfört ett informationsmöte om grannsamverkan. I Bollebygds kommun finns nu nio aktiva grupper.

Nämnd	Nyckeltal	Värde i vht-plan	Aktuellt värde	Datum aktuellt värde	Grön	Gul	Röd
KF	Medarbetarenkät "Bollebygds kommun är en bra arbetsgivare"	89 %	89 %	2013	>75%	50-75%	<50%
KF	Ranking "trygg, säker kommun"	4	10	2014	<20	21-100	>101
KF	Befolkningsutveckling	1,53 %	1,53 %	2013	> 1%	1-0,7%	<0,7%
KF	Sysselsättningsgrad	84,5	84,4	2013	>82	75-82	<75
KF	Näringslivsranking	89	201	2014	<70	71-219	>220

Inget nyckeltal som hamnar inom rött intervall. Däremot är det ett nyckeltal där värdet har försämrats mycket och det är nyckeltalet Näringslivsranking. Detta har inneburit att det i 2015 års verksamhetsplan formulerats ett mål med syfte att förbättra kommunens placering

Ekonomiskt utfall

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsens resultat uppgår till 5 657 tkr för år 2014. Resultatet uppnås genom ett överskott inom både de skattefinansierade verksamheterna (5 006 tkr) och de intäktsfinansierade verksamheterna (652 tkr).

Resultatet för de skattefinansierade verksamheterna förklaras framför allt av överskott inom plan- och byggchefens ansvar (3 167 tkr) samt inom fastighetschefens ansvar (1 209 tkr). Överskottet inom plan- och byggchefens ansvar förklaras av försäljning av mark samt ökade bygglovsintäkter beroende på ett generellt högt tryck avseende bygglovsansökningar. Överskottet inom fastighetschefens ansvar förklaras av lägre kapitalkostnader som beror på att investeringar inte gjorts i den takt som planerats. Dessutom är kostnader för energiförbrukningen lägre vilket förklaras av lägre kostnader för uppvärmning som är ett resultat av energieffektivisering.

Flera av övriga ansvar visar på ett överskott som förklaras av bland annat vakanta tjänster under del av året, lägre kostnader för färdtjänst som beror på färre resor med riksfärdtjänst men också lägre kostnader för kapitalkostnader.

Överskottet för de intäktsfinansierade verksamheterna beror dels på ökade brukarintäkter samt att åtgärder för vassbäddarna inte har genomförts som planerats under året inom VA-verksamheten. Dels beror överskottet på att de nya entreprenadavtalen för hushållsavfall och avfall från Råssa ÅVC genererar lägre kostnader för renhållningen än tidigare avtal. Totalt redovisar den intäktsfinansierade verksamheten ett överskott på 517 tkr. Föregående års resultat på dessa verksamheter uppgår till -808 tkr. Självkostnadsprincipen innebär att negativa resultat från tidigare år ska mötas av överskott kommande treårsperiod. I och med årets positiva resultat på 517 tkr återstår -291 tkr av de tidigare årens ackumulerade negativa resultat att hämta hem under nästkommande år.

Resultaträkning

Tkr	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse	Utfall 2013	Utfall 2012
Intäkter	60 468	52 944	7 524	57 612	53 415
Personalkostnader	-40 543	-41 362	819	-39 766	-38 922
Köpt verksamhet	-12 625	-12 980	355	-29 135	-19 446
Övrigt	-49 591	-44 315	-5 276	-32 073	-39 014
Kapitalkostnader	-22 308	-24 543	2 235	-21 689	-20 264
Summa kostnader	-125 067	-123 200	-1 867	-122 663	-117 646
Nettokostnader	-64 599	-70 256	5 657	-65 050	-64 231
Budgetram	-70 256	-70 256	0	-67 278	-64 395
Resultat	5 657	0	5 657	2 228	164

Resultat verksamhet

Tkr	Nettokostnad 2014	Budget 2014	Avvikelse 2014	Nettokostnad 2013	Nettokostnad 2012
100 Nämnd- & styrelseverksamhet	-2 218	-2 532	314	-2 074	-2 607
110 Stöd till politiska partier	-347	-355	8	-339	-337
120 Revision	-756	-770	14	-758	-713
130 Övrig politisk verksamhet	-802	-1 114	312	-821	-1 403
215 Fysisk tekn plan, bostadsförbättring	-2 322	-5 349	3 027	-4 597	-5 006
220 Näringslivsfrämjande åtgärder	-411	-325	-86	-349	-381
225 Konsument- & energirådgivning	-78	-50	-28	-50	-50
230 Turistverksamhet	-82	-70	-12	-73	-85
249 Gator, vägar och parkering	-6 914	-6 831	-83	-6 167	-6 390
250 Parker	-2 495	-2 532	37	-2 412	-1 273
261 Miljö- & hälsoskydd, myndutövning	-1 526	-1 663	137	-1 308	-1 472
263 Miljö- hälsa & hållbar utveckling	-446	-309	-138	-414	-420
270 Räddningstjänst	-7 329	-7 235	-94	-7 164	-7 050
275 Totalförsvaret & samhällsskydd	-198	-196	-2	-134	-55
300 Allmän fritidsverksamhet	-1 783	-1 790	8	-1 763	-1 760
310 Stöd till studieorganisationer	-219	-170	-49	-209	-190
315 Allmän kulturverksamhet, övrigt	-215	-354	139	-265	-229
320 Bibliotek	-3 435	-3 534	99	-3 378	-3 928
330 Musikskola/ kulturskola	-814	-816	2	-745	-560
340 Idrotts- & fritidsanläggningar	-171	-138	-32	-187	-107
360 Kultursamordning	-429	-434	5	-459	-382
500 Vård & omsorg	-53	-56	3	-56	-63
515 Bostadsanpassning	-798	-1 228	431	-1 462	-778
530 Färdtjänst/riksfärdtjänst	-1 197	-1 354	157	-896	-1 493
600 Flyktingmottagande	0	0	0	1 890	68
610 Arbetsmarknadsåtgärder	-207	-210	3	-72	-114
810 Kommersiell verksamhet	2	2	0	-28	35
832 Buss, bil & spårbunden trafik	-204	-190	-14	-212	-114
865 Vattenförsörjning & avloppshantering	-2 113	-2 230	116	-2 315	-2 080
870 Avfallshantering	423	22	401	-535	-610
910 Gemensamma lokaler	-4 581	-5 738	1 157	-5 270	-4 681
920 Gemensamma verksamheter	-22 881	-22 707	-174	-22 453	-19 971
Summa	-64 599	-70 256	5 657	-65 050	-64 231

Resultatet per verksamhet

För 100 Nämnd- och styrelseverksamhet och 130 Övrig politisk verksamhet är resultatet tillsammans 626 tkr. Orsaken till att nettokostnader är lägre än budgeterat är lägre kostnader för överförmynderi, lägre arvodeskostnader för förtroendevalda samt vakant tjänst avseende nämndsadministration under del av året.

Verksamhet 215 Fysisk teknisk planering, bostadsförbättring redovisar ett överskott på 3 027 tkr. Detta beror på ökade intäkter i form av markförsäljning samt vakanta tjänster under del av året.

Verksamhet 515 bostadsanpassning redovisar ett överskott på 431 tkr till följd av att antalet ärenden varit färre än budgeterat och därmed är kostnaderna lägre än beräknat.

Verksamhet 870 avfallshantering underskrider budget med 401

tkr vilket beror på lägre kapitalkostnader än budgeterat samt att de nya entreprenadavtalen för hushållsavfall och avfall från Råssa ÅVC genererar lägre kostnader för renhållningen än tidigare avtal.

Verksamhet 910 gemensamma lokaler visar ett överskott på 1 157 som förklaras av främst lägre kapitalkostnader beroende på att investeringar inte gjorts i den takt som planerats samt lägre kostnader för energiförbrukningen vilket förklaras av lägre kostnader för uppvärmning som är ett resultat av energieffektivisering.

Totalt uppvisar VA-verksamheten i kommunen ett överskott motsvarande 116 tkr. Resultatet rymmer fördelade gemensamma kostnader med -228 tkr. Verksamheten nådde 2014 en självfinansieringsgrad på 85 procent. Intäkterna översteg bud-

get med 1 716 tkr och kostnaderna överskred budget med -1 599 tkr.

Totalt uppvisar avfallshanteringen ett positivt resultat med 401 tkr. Intäkterna översteg budget med 646 tkr medan verksamhetens kostnader överskred budget med -245 tkr.

Avgiftsfinansierad verksamhet

1 januari 2007 trädde den nya lagen om vattentjänster (2006:412) i kraft. Lagen skärper kraven på huvudmannens ekonomiska redovisning genom att uttryckligen hänvisa till god redovisningssed samt krav på redovisning av särskilda resultat- och balansräkningar för VA-verksamheten. Ur redovisningen ska det även genom tilläggsupplysningar framgå hur gemensamma kostnader med andra verksamheter är fördelade. Lagen ger alltså ett uttalat krav på särredovisning. Motivet till ny lagstiftning

är att tillgodose behovet av den information som krävs för att kontrollera, om de avgifter som tas ut, är korrekta.

Totalt uppvisar VA-verksamheten i kommunen ett överskott på 116 tkr. Resultatet förklaras främst av ökade brukarintäkter. Resultatet rymmer fördelade gemensamma kostnader med 228 tkr. Verksamheten uppnådde 2014 en självfinansieringsgrad på 85 procent. Intäkterna översteg budget med 1 716 tkr och kostnaderna överskred budget med -1 599 tkr.

Föregående års resultat för VA-verksamheten är -198 tkr och detta har belastat kommunens resultat det år som det uppkommit. Självkostnadsprincipen innebär att de negativa resultaten från tidigare år ska mötas av överskott kommande treårsperiod. I och med årets positiva resultat på 116 tkr kvarstår -82 tkr av de tidigare årens ackumulerade negativa resultat att återställa under nästkommande år.

Balansräkning vatten och avlopp

Miljoner kronor	Not	2014	2013	2012	2011	2010
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar	23					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		69,1	66,7	54,0	53,6	55,1
Maskiner och inventarier		4,8	4,7	3,3	2,2	2,1
Pågående investeringar		11,9	0,6	12,0	8,3	1,9
Summa anläggningstillgångar		85,8	72,0	69,2	64,2	59,1
Omsättningstillgångar	24					
Upplupna intäkter		-	0,1	-	-	-
Kundfordringar		1,1	0,6	1,4	0,7	1,0
Summa omsättningstillgångar		1,1	0,7	1,4	0,7	1,0
Summa tillgångar		87,0	72,7	70,6	64,9	60,1
Eget kapital						
Eget kapital		-	-	-	-	-
Årets resultat		-	-	-	-	-
Summa eget kapital		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner	25	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skulder						
Långfristiga skulder	26	82,4	66,3	63,7	60,7	57,0
Kortfristiga skulder	27	4,6	6,4	5,5	4,3	3,1
Summa skulder		87,0	72,7	69,2	65,0	60,1
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		87,0	72,7	69,2	64,9	60,1

Resultaträkning vatten och avlopp

Miljoner kronor	Not	2014	2013	2012	2011	2010
Verksamhetens intäkter	18	12,3	10,5	9,3	8,6	8,8
Verksamhetens externa kostnader	19	-10,4	-9,3	-7,7	-7,5	-6,7
Verksamhetens interna kostnader	20	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Avskrivningar		-2,3	-1,8	-1,6	-1,6	-1,6
Verksamhetens nettokostnader		-0,8	-1,0	-0,5	-0,9	0,1
Finansiella kostnader	21	-1,4	-1,3	-1,7	-1,7	-1,6
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto		-2,1	-2,3	-2,1	-2,6	-1,5
Extraordinära poster				-	-	-
Resultat efter extraordinära poster		-2,1	-2,3	-2,1	-2,6	-1,5
Skattefinansiering enligt budget	22	2,2	2,3	2,1	2,1	1,2
Årets resultat		0,1	0,0	0,0	-0,5	-0,3

Det negativa resultatet för VA-verksamheten år 2011 och 2013 skattefinansieras till 100%

Noter

Not 18 Verksamhetens intäkter

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Anslutningsavgifter	1,1	1,3	1,0
Brukningavgifter	11,3	9,2	8,3
Förändring av kortfr skuld till abonnentkollektivet	-	-	-
Summa verksamhetens intäkter	12,3	10,5	9,3

Not 19 Externa kostnader

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-0,6	-0,3	-0,3
Entreprenad och köp av verksamhet	-1,4	-1,9	-1,3
Konsulttjänster	-0,1	-0,1	-0,2
Personalkostnader	-4,5	-3,8	-3,6
Bränsle, energi och vatten	-1,3	-1,3	-0,9
Övriga kostnader	-2,5	-1,9	-1,5
Summa externa kostnader	-10,4	-9,3	-7,7

Not 20 Interna kostnader

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Lokalhyror	-0,3	-0,4	-0,3
Övriga kostnader	-0,1	-0,1	-0,1
Summa interna kostnader	-0,4	-0,4	-0,4

Not 21 Finansiella kostnader

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Ränta på långfristiga lån	-1,4	-1,3	-1,7

Not 22 Skattefinansiering enligt budget

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Budget	2,2	2,3	2,1

Från och med år 2009 har budgetmedel inkluderats avseende OH-kostnader och kapitalkostnader

Not 23 Materiella anläggningstillgångar

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Fastigheter			
Ack anskaffningsvärden	79,9	65,5	63,7
Nyanskaffningar	4,2	14,4	1,8
Försäljningar		-	-
Ack avskrivningar	-13,2	-11,5	-10,0
Årets nedskrivningar		-	-
Årets avskrivningar	-1,8	-1,6	-1,5
Utgående bokfört värde	69,1	66,7	54,0
Maskiner och inventarier			
Ack anskaffningsvärden	5,7	4,2	3,3
Nyanskaffningar	0,6	1,6	0,7
Försäljningar		-	-
Ack avskrivningar	-1,0	-0,8	-0,7
Årets nedskrivningar		-	-
Årets avskrivningar	-0,5	-0,2	-0,1
Utgående bokfört värde	4,8	4,7	3,3
Pågående investeringsprojekt	11,9	0,6	12,0
Summa materiella anläggningstillgångar	85,8	72,0	69,2

Fördelning OH-kostnader

Kostnad	Nyckel	Motiv	Procent
Kommunchef	% på lönesumma	Schablon på nyttjandegrad	2
Telefon/reception	% på lönesumma och per abonnemang	Schablon på nyttjandegrad och orsak-slogik	2
Datakostnader	% på lönesumma	Schablon på nyttjandegrad	2
Ekonomichef	% på lönesumma	Schablon på nyttjandegrad	2
Förvaltningsekonom	% på lönesumma	Schablon på nyttjandegrad	10
Ekonomiassistent	% på lönesumma	Schablon på nyttjandegrad	2
Personalchef	% på lönesumma	Schablon på nyttjandegrad	2
Personalhandläggare	% på lönesumma	Schablon på nyttjandegrad	10
Löneassistent	% på lönesumma	Schablon på nyttjandegrad	5
Hälsocoach	% på lönesumma	Schablon på nyttjandegrad	2
Arkivarie	% på lönesumma	Schablon på nyttjandegrad	2

Not 24 Omsättningstillgångar

VA-verksamheten har inte något separat bankkonto, vilket gör det svårt att urskilja VA-verksamhetens tillgångar avseende kassa och bank.

Avfallshantering

Avfallshanteringen redovisar ett positivt resultat på 401 tkr. Förklaringen till överskottet är att de nya entreprenadavtalen för hushållsavfall och avfall från Råssa Återvinningscentral genererar lägre kostnader för renhållning än tidigare avtal. Intäkterna översteg budget med 646 tkr medan verksamhetens kostnader överskred budget med -245 tkr.

Not 25 Avsättningar pensioner

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Pensioner	0	0	0,0
Löneskatt	0	0	0,0
Summa avsättningar pensioner	0,0	0,0	0,0

Not 26 Långfristiga skulder

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Lån av kommun	82,4	66,3	63,7
Summa långfristiga skulder	82,4	66,3	63,7

Not 27 Kortfristiga skulder

Miljoner kronor	2014	2013	2012
Leverantörsskulder	1,62	3,4	1,8
Upplupna kostnader	0,3	0,1	0,2
Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter	2,7	2,9	3,4
Förutbetalda intäkter från VA-kollektiv	0	0	0,2
Summa kortfristiga skulder	4,6	6,4	5,5

Avfallshantering	Utfall	Budget	Avvikelse
Intäkter	9 290	8 644	646
Kostnader	-8 867	-8 622	-245
Nettokostnad	423	22	401

Årets verksamhet

Götalandsbanan

Tillsammans med Härryda och Marks kommuner tog Bollebygds kommun fram en utvecklingsplan för det område som berörs av ett nytt stationsläge på en ny stambana från Göteborg till Stockholm (Götalandsbanan). Utvecklingsplanen visar kommunernas vision för området och ska fungera som underlag vid framtida kommunal planering. Utvecklingsplanen antogs av de tre kommunernas fullmäktigeförsamlingar under hösten 2014.

Bollebygds kommun samarbetar med övriga kommuner i stråket Göteborg – Borås om samhällsplanering till följd av ny järnväg. Det gemensamma arbetet syftar till att visa på framtida möjligheter för bebyggelse, transporter och näringsliv för att stärka tillväxten och skapa en hållbar regional struktur.

Trafikverket har tagit fram en omfattande organisation med flera projektgrupper för de olika delatapperna och organisationen är nu fullt bemannad. Både tjänstemanna-, projekt- och politikergrupper är skapade för att belysa olika infallsvinklar på projektet. Bollebygds kommun har representanter i samtliga grupper.

Översiktsplan

Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan återupptogs under 2014 efter att ha legat vilande ungefär ett år. Översiktsplanen kommer att omfatta en fördjupad skiss över Bollebygds nya stationsområde. Översiktsplanen kommer att gå ut på samråd under 2015 och antas i slutet av 2016.

Bredbandsstrategi

Under 2014 inleddes ett arbete med att ta fram en bredbandsstrategi för kommunen. Strategin ska visa hur målet från kommunfullmäktige att 90 procent av alla hushåll och företag i Bollebygd ska ha tillgång till bredband med minst 100 Mbit/s år 2020.

Strategin kommer att klargöra hur kommunen kan underlätta för fiberföreningar och marknadsaktörer att bygga ut bredbandsinfrastrukturen. Den kommer också att omfatta en analys av eventuella behov av kompletteringar av stamnätet

och eventuella behov av kommunala investeringar.

Detaljplaner

Detaljplanen för Flässjum 2:9 och 2:29, Lyckebo antogs och vann laga kraft under sommaren 2014. Detaljplanen medger cirka 34 nya lägenheter och centrumändamål.

Den nordligaste delen av detaljplanen Erikstorp 1:183 med flera. Öster om Skräddargårdshöjd (även kallad Bergadalen) vann laga kraft efter överklagan till Mark- och miljööverdomstolen. Övriga delar av detaljplanen vann laga kraft redan 2012. Detaljplanen medger totalt cirka 60 småhus.

Detaljplanen för Flässjum 1:7 med flera, Malmgården, var på samråd under sommaren 2014. Planen föreslår 60 lägenheter och lämplighet för centrumändamål. Detaljplanen kommer att antas under 2015.

Exploatering och byggande

Försäljningen av kommunala småhustomter vid Tyftet etapp 1 pågår. Projektering av Tyftet etapp 2 inleddes under hösten 2014. Gatumark och annan allmän platsmark i den första etappen av Bergadalen byggdes ut under 2014. 13 kommunala tomter ställdes i ordning inför försäljning.

Under året gav kommunen bygglov för totalt 126 nytilkomna bostäder genom nybyggnation eller ombyggnation. Skattegårdstomten rymmer det enskilt största projektet. Här pågår byggnation av 58 hyreslägenheter varav 20 lägenheter utformas som trygghetsbostäder.

IT

Kommunfullmäktige i Härryda och Bollebygds kommuner har under året beslutat att samverka i form av en gemensam IT-nämnd ska upphöra per den 31 december 2015. Med anledning av detta har ett arbete påbörjats avseende planering och övertag av IT-driften i egen regi.

Förskingring

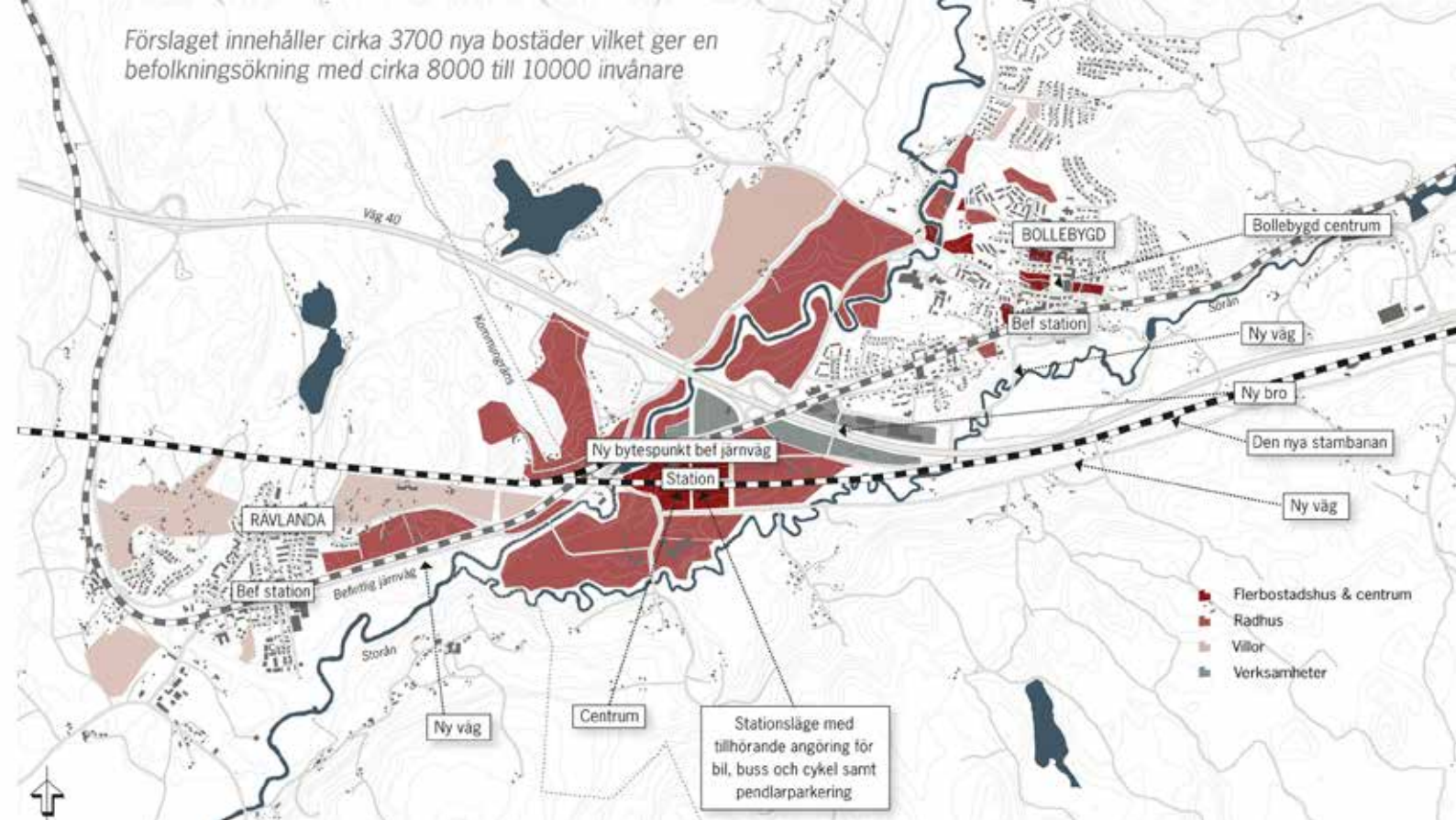
Under året uppdagades en förskingring av större karaktär av Bollebygds kommuns IFO-chef. Oegentligheterna hade pågått under många år. IFO-chefen valde att säga upp sig själv och kommun polisanmälde händelsen. Rättegång sker under

Mysigt centrum Bra för familjen Småskaligt Enkel vardag - göra ärenden och träna
De dolda entreprenörernas bygd Aktiv fritid Det bästa av två världar Tryggt

Bildens beskrivande texter, som "mysigt centrum" och "bra för familjen" är exempel på kvaliteter i området kring en ny tågstation längs Götalandsbanan.

Förslaget innehåller cirka 3700 nya bostäder vilket ger en befolkningsökning med cirka 8000 till 10000 invånare

Ett nytt stationsläge blir ett regionalt resecentrum med tusentals nya invånare, nya bostäder och kommunal service.

mars månad 2015.

Kommunchefen anlidade revisionsbyrån KPMG som har genomlyst kommunens samtliga betalningsströmmar, inga andra oegentligheter har uppdagats. Men ett flertal förbättringsområden har identifierats och arbetats in i respektive nämnds verksamhetsplan för 2015.

Tillsynsansvar

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Under 2014 har kommunstyrelsen ägnat särskild uppmärksamhet åt fem områden. De fem områdena är LSS-verksamheten, särskilt boende, tillgång och efterfrågan på förskoleplatser, uppföljning av antalet gymnasieplatser samt vuxenutbildningen.

I samband med delårsboksluten har kommunstyrelsens arbetsutskott träffat omsorgsnämndens presidium respektive barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott för uppföljning av ovanstående verksamheter samt nämndens prognos vad gäller ekonomi och målluppfyllelse.

Strategiska lokalförslörjningsgrupp

Kommunen ska enligt visionen ha 10 000 invånare år 2025. Det innebär att kommunen behöver ha en befolkningstillväxt på cirka en procent per år. Det finns ett behov av en plan för kontrollerad tillväxt och att kommunen styr tillväxten i de delar kommunen kan påverka. Under året har det påbörjats ett arbete med att arbeta med denna fråga i kombination med ett effektivt lokalutnyttjande. Arbetet drivs i en arbetsgrupp med representanter från respektive förvaltning.

Ny organisation

December 2013 beslutade kommunfullmäktige om en ny politisk organisation. Under året har kommunchefen i tät dialog med respektive presidium arbetat fram en ny organisationsstruktur som började gälla första januari 2015.

Den nya organisationen innebär att det under kommunfullmäktige finns två nämnder utöver kommunstyrelsen. Bildnings- och omsorgsnämnden vilken ansvarar för förskola, grundskola, gymnasium, arbetsmarknadsfrågor, äldreomsorg, kultur, fritid, stöd till funktionsnedsatta, individ- och familjeomsorg, kost, städ mm.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för plan- och byggfrågor, renhållning, vatten- och avlopp, gator- och vägar, trafik, miljötillsyn samt servicefunktioner såsom vaktmästeri och fordon.

Europeisk Volontärtjänst

Bollebygds kommun har under verksamhetsåret ansökt och blivit godkända som organiserande, mottagande och sändande för Europeisk Volontärtjänst i EU programmet Erasmus+ Ung och Aktiv. Det innebär att kommunen nu har förutsättningar att kunna erbjuda unga i kommunen 17-30 år hjälp till att pröva volontärsarbete i Europeiska unionens programländer, Europeiska unionens grannländer och partnerländer i övriga världen. Likaväl innebär det att våra verksamheter kan erbjuda volontärsarbete för unga från dessa länder i Bollebygd.

Välfärdsbokslut

Inom folkhälsa var fokusområdena "Delaktighet och inflytan-

de” och ”Socioekonomiska förutsättningar”. Andelen elever i år 8 som upplever att de alltid/nästan alltid har möjlighet att föra fram sina åsikter till politikerna har ökat från 43 procent 2012 till 45 procent 2013. Slutsatsen utifrån statistiken är att det med all sannolikhet finns en grupp i samhället (barn och ungdomar i olika åldrar), som ser möjligheter att föra fram sina åsikter till politiker och därmed vara delaktiga i samhället. Detta intresse ger goda förutsättningar att bedriva vidare kommunens intentioner, att ta med barn och ungdomar delaktiga i planerings- och beslutsprocesser i kommunen.

Eftersom Bollebygd har ett relativt litet befolkningsunderlag tittar man på antalet personer vad gäller arbetslösa i åldern 18-24 år. Man kan se att siffran ser bättre ut för kvartal 3 år 2014 än de två senaste åren. Arbetsförmedlingen anvisar arbetssökande som står långt ifrån arbetsmarknaden till kommunens verksamheter. Flera av dessa arbetssökande behöver extra stöd och vägledning. Kommunens verksamhet Ung Kraft har erbjudit coachande samtal, föreläsningar och gruppaktiviteter för att den arbetssökande ska närma sig arbetsmarknaden. I Bollebygds kommuns nya organisation, sedan januari-2015, har en arbetsmarknadsenhet startat som kommer att erbjuda insatser för arbetssökande. Dessutom kommer arbetsmarknadsenheten att ansvara för praktiksamordning samt för ferieungdomar inom kommunen.

Ungas inflytande

Krafthusets planering i form av etapp 2 har fortsatt under året med ett stort dialogcafé på Ungdomsgården i mars. Resultatet tillsammans med resultat av tidigare dialoger har presenterats för kommunstyrelsens arbetsutskott och medel har budgeterats för 2015.

Bollebygds ungdomsgård har under året deltagit i processen med Tingshusparkens utformande. En workshop för att inhämta synpunkter anordnades gemensamt av samhällsbyggnadsavdelningen och arbetsgruppen för ungdomsdemokrati.

För nionde gången genomfördes 100 000-kronorsprocessen. Bollebygds ungdomsråd ansvarar för fördelningen av medel till

de inkomna förslagen från samtliga elevråd och gårdsråd. En ny inbjudan inför kommande år har skickats ut under hösten.

Personalutveckling

Personalinformation

Inom kommunstyrelseförvaltningen har under året förändringar skett utifrån jämförbar personalstatistik. Det är framförallt ökningen av antalet timavlönade samt övertid/fyllnad/mertid som utmärker sig. Ökningen av timavlönade samt övertid/fyllnad/mertid är till största delen hänförlig till sommarvikarie inom renhållningsverksamheten samt ersättare för ordinarie personal inom miljöenheten gällande inspektionsuppdrag.

Sjukfrånvaron ligger kvar på samma nivå som 2013, 2,9 procent för helåret. Det finns tydliga skillnader mellan kvinnor och män i förvaltningen, då kvinnor i högre utsträckning är visstidsanställda, har högre sjukfrånvaro samt att deltidsarbete är något vanligare för dem.

Kompetensutveckling

En kommungemensam ledarutbildning ”din personliga ledarplattform” har under året genomförts och sträckte sig över fem dagar. Under de fyra första dagarna deltog de chefer som inte arbetade som chefer i kommunen förra omgången den genomfördes. Den femte och sista dagen deltog samtliga chefer då en del av innehållet var förändringsledning.

Under året har ett antal av kommunens chefer deltagit i utbildningen ”Verksamhetsutvecklande lönesättning” och som syftar till att omsätta verksamhetens mål genom medarbetarens prestationer samt koppla ihop dessa med den individuella löneutvecklingen. Under året har även chefsdialog genomförts och temana har varit återkoppling på kvalitetsarbete, förutsättningar för chefsuppdraget, organisationsförändring samt mångfald och jämställdhet. Inom kommunen har under året erbjudits handledning dels för nyanställda chefer men även

utifrån specifika behov enligt kommunens kompetensförsörjningsplan.

Inom kommunstyrelseförvaltningen har under perioden en studieresa till Bryssel genomförts där sju medarbetare från förvaltningen deltog. Inför valet deltog medarbetare vid kansliavdelningen i länsstyrelsens valutbildning. Vidare har utbildning i energieffektivisering genomförts där medarbetare inom fastighetsenheten deltog. Andra utbildningsinsatser under året har varit projektledarutbildning, utbildningar med anledning av ny plan- och bygglag. Med anledning av att det under året även beslutas om att skapa en strategisk lokalförsörjningsgrupp deltog ett antal nyckelpersoner på en utbildning inom området. I övrigt har verksamhetsspecifika utbildningar genomförts på de olika enheterna. I september genomfördes den kommungemensamma introduktionsdagen för nyanställda där kommunens olika verksamheter presenterades.

Rekrytering

Inom kommunstyrelseförvaltningen tillsattes under året ny samhällsbyggnadschef som från och med årsskiftet 2014/2015 är förvaltningschef i nya samhällsbyggnadsförvaltningen.

Inom samhällsbyggnadsavdelningen har rekryteringar gjorts till befattningar exploateringsingenjör, projektingenjör, planarkitekt samt VA-ingenjör. Inom fastighet har intern rekrytering skett till tjänst som fastighetstekniker. Inom ekonomiavdelningen har rekrytering av IT-beställare samt redovisningsekonome genomförts.

Till ett antal befattningar har det varit relativt svårt att rekrytera och detta gäller bland annat projektingenjör och planarkitekt. En viktig fråga är därför fortsatt hur vi kan utveckla vår attraktivitet som arbetsgivare och säkerställa att vi kan anställa den kompetens som behövs för att kommunens verksamheter ska erbjuda kvalitet i enlighet med uppställda krav.

Mångfald och jämställdhet

Den kommungemensamma lönekartläggningen genomfördes

inför löneöversynen och visade inte på några osakliga löneskillnader på grund av kön. I slutet av året genomfördes en uppskattad föreläsning inom området Mångfald/Jämställdhet för samtliga chefer.

Under året har även uppföljning av undersökningen Ont i kroppen genomförts inom förvaltningen. Upplägget innebär att man på respektive enhet går igenom hur man upplever den egna fysiska arbetsmiljön.

Arbetsmiljö och hälsa

Som en del i det hälsofrämjande arbetet erbjöds under året kommunens medarbetare att delta i Blodomloppet i Göteborg samt den egna satsningen Vårutmaningen.

Utvecklingsarbete har skett under året gällande det systematiska arbetsmiljöarbete och kommer att fortsätta även under 2015. Bland annat har ett nytt underlag för utredning av rehabiliteringsbehov tagits fram.

Kommunen fick under 2014 en ny leverantör av företagshälsovård via Previa som genomförde en tvådagars utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete för samtliga chefer och skyddsombud.

I samband med omorganisationen genomfördes riskbedömningar för de olika verksamheterna i samverkan med de fackliga organisationerna.

Framtiden

Sverigeförhandlingen arbetar för att Sverige så snabbt som möjligt ska få sin första höghastighetsjärnväg där tågen ska kunna köra i 320 km/h. Tågen kommer att gå från Stockholm till Göteborg på två timmar och till Malmö på två och en halv. Satsningen ska leda till ökat bostadsbyggande och tillväxt i många kommuner och regioner längs den nya järnvägen. Det är av största vikt att kommunstyrelsen följer utvecklingen och aktivt arbetar med Sverigeförhandlingens representanter för att påverka byggandet av ett nytt resecentrum för lokaltåg i Kråketorp.

Sammanställning måluppfyllelse 2014

Kommunens måluppfyllelse visar på en försämrad måluppfyllelse jämfört med föregående år (65 procent) då endast 50 procent av målen är helt uppfyllda (11 av 22 mål). Det är två mål som delvis är uppfyllda. Detta innebär att det är 13 av 22 mål, det vill säga 59 procent, som är delvis eller helt uppfyllda. Det är nio mål som inte är uppfyllda och för två av dessa mål har det inte varit möjligt att mäta aktuellt värde för perioden. Mätbarheten är något som måste beaktas vid beslut om framtida mål. Kommunstyrelsens bedömning är måluppfyllelsen inte är tillräckligt god samtidigt

som det inte heller framgår tydligt nog vilka åtgärder som är vidtagna och/eller som planeras för att förbättra måluppfyllelsen.

Beträffande kommunens nyckeltal är det ett som hamnar inom det röda intervallet och 4 inom gult intervall av totalt 11 av KF fastställda nyckeltal. Kommunstyrelsens bedömning är att det inte framgår tillräckligt tydligt orsakerna till ett sämre resultat samt vilka åtgärder som vidtagits/planeras för att nå förbättring. Här behöver också kopplingen till mål förbättras, när ska ett nyckeltal övergå till att bli ett mål att följa och arbeta mer aktivt med.

Nämnd	Mål	Uppnått	Delvis uppnått	Inte uppnått
Bra vård, skola och omsorg				
KS	Kommunens sjukfrånvaro ska minska.			X
KS	Andelen medarbetare med relevant utbildning och behörighet ska öka.	X		
KS	Öka barn och ungas läsande.	X		
BUN	Alla elever skall vara behöriga till gymnasieskolan.		X	
BUN	Andelen behöriga pedagoger i undervisningen skall öka.	X		
BUN	Barn/elever och vårdnadshavare ska ha information om hur det går i lärandet.	X		
ON	Brukarnas delaktighet ska öka.		X	
ON	Brukarnas trygghet ska öka.			X
Hållbar utveckling och härlig livsmiljö				
KS	Antalet deltagartillfällen i föreningsverksamhet ska öka.			X
KS	Under 2014 skall 110 st enskilda avloppsanläggningar besökas och granskas.			X
BUN	Andelen ekologiska livsmedel ska vara minst 15 procent.	X		
Tillgänglighet och goda kommunikationer				
KS	Antalet hushåll med möjlighet till bredband med minst 50 Mbit/s ska uppgå till 5 procent (idag 3 procent).			X
KS	Antalet resor med kollektivtrafik inom kommunen (närtrafiken) ska öka.			X
Mål för god ekonomisk hushållning				
KS	Energiförbrukningen i kommunens samlade fastighetsbestånd ska minska med 2 procent.	X		
KS	Kostnaden för sabotage och skadegörelse ska minska.	X		
BUN	Enhetskostnaden inom nämnden bör ligga inom intervallet +/- 10 procents skillnad utifrån rikets genomsnittliga enhetskostnader.	X		
BUN	Bollebygds skolor och förskolor ska vara så attraktiva att de är kommuninvånarnas förstahandsval.	X		
BUN	Barn- och utbildningsnämndens verksamhet ska i relation till andra jämförbara kommuner vara kostnadseffektiv.	X		
ON	Kostnaden per utförd timme i hemtjänsten ska vara högst 413 kr enligt kostnad per brukare (KPB).			X
ON	Dagkostnaden inom daglig verksamhet ska vara högst 800 kr enligt kostnad per brukare (KPB).	X		
Finansiella mål				
	Målet för planperioden är att uppvisa positivt ekonomiskt resultat. Som en konsekvens av detta ska kommunens egna kapital öka under planperioden. Det ekonomiska resultatet ska över tid motsvara 2 procent av intäkterna från skatteintäkter och statsbidrag.			X
	Kommunens soliditet ska långsiktigt förbättras.			X

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för samtliga skolformer enligt skollagen. Det innebär att barn- och utbildningsnämnden är ansvarig för kommunens förskoleverksamhet och skolbarnomsorg, det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar samt gymnasieskola, gymnasiesärskola, komvux, sårsvux och svenska för invandrare. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar också för kost- och städverksamheten samt pedagogisk omsorg som inte är en skolform. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar även för vårdnadsbidraget i enlighet med Lag (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag.

Kommunfullmäktiges mål

Bra vård, skola och omsorg

Verksamhetsmål 1

Alla barn och elever ska utifrån sina egna förutsättningar ges möjligheter att nå så långt som möjligt. Alla elever ska vara behöriga till gymnasieskolan.

Målet är delvis uppnått

13 elever blev inte behöriga till nationellt program på gymnasiet. Utöver dessa har två elever valt att gå om årskurs 9. De har förlängd skolplikt och har alltså inte fått slutbetyg.

På förskolorna har man bland annat lagt fokus på att utveckla den pedagogiska dokumentationen. Den har varit en viktig del för att verksamheten ska drivas framåt och har en central plats i planeringen. För att det systematiska kvalitetsarbetet ska ha förutsättningar att bli en del i vardagen har det visat sig att strukturer över planeringar är viktiga.

Skolorna arbetar ständigt med att eleverna, utifrån sina förutsättningar, ska nå så långt som möjligt. I juni fick eleverna sitt slutbetyg från årskurs 6. Medelvärde på betygen skiljer sig något mellan skolorna och klasserna. Medelpoäng för årskurs 6 i kommunala skolor var 228,9.

I årskurs 9 kan det konstateras att medelpoängen för läsåret 2013/2014 är 217. Detta i jämförelse med förra året då medelpoängen var 213. Medelvärde har varierat över tid. 2006 var det som högst (225) och 2008 återfinns det lägsta värdet (198). Flickors och pojkars betyg varierar men de senaste två åren närmar de sig varandra.

Flera faktorer spelar in när det gäller att nå målet att alla elever ska bli behöriga att komma in på gymnasiet. Sådana faktorer kan vara en fungerande kostverksamhet och elevhälsa. Årets matsedlar för skola och förskola har näringsberäknats. Samma problem som föregående år kvarstår och det är

att intaget av järn och Vitamin D inte uppfyller livsmedelsverkets rekommendationer. Elevhälsan har arbetet förebyggande och hälsofrämjande och därmed stöttat elevernas utveckling mot målen.

Verksamhetsmål 2

Kommunen ska ha kompetent och professionell personal. I Bollebygds kommun arbetar det medarbetare med formell behörighet och erfarenhet för de uppgifter de ska utföra. Andelen behöriga pedagoger i undervisningen ska öka.

Målet är uppnått

De flesta pedagoger som kan få en legitimation har nu lämnat in den. Just nu söker några pedagoger om utökad behörighet utöver sin legitimation, något man kan få utifrån vissa givna regler. Några har under året fått sin utökade behörighet men flera väntar på sin. Behörigheten är därmed god och gör att man ute på enheterna har få problem med att skapa en organisation, inför nästa läsår, utifrån lagar och förordningar. Den nationellt jämförbara jämförelsen på behörighet görs den 15 oktober varje år. Bollebygd ligger över riksgenomsnittet både i förskolan och i grundskolan.

Det är svårt att rekrytera fritidspedagoger till fritidshemmen, bristen är nationell.

Verksamhetsmål 3

Kommunen ska föra en öppen dialog med brukare, anhöriga och medborgare. Barn, elever och vårdnadshavare ska ha information om hur det går i lärandet.

Målet är uppnått

Samtliga enheter har uppbyggda samråd där vårdnadshavare och personal sitter representerade. Vad vårdnadshavare anser om öppenheten och dialogen med skolan har de fått svara på i skolans årliga enkät genom frågan ”I mitt barns skola får jag reda på hur det går med mitt barns skolarbete”. Resultatet visar på intressanta differenser som behöver analyseras ute på enheterna. På Töllsjöskolan anser nästan alla elever att de vet vad de ska kunna för att nå målen, färre anser att de får veta hur det går och en fjärdedel av vårdnadshavarna anser att de inte får veta hur det går för deras barn i skolarbetet. På Bollebygds skolan 7-9 anser mindre än hälften av eleverna att de får veta vad de ska kunna för att nå målen. Betydligt flera anser att de får veta hur det går. De som är mest nöjda är vårdnadshavarna. De flesta anser att de får veta hur det går för deras barn i de olika ämnena.

Dialogen och informationen med vårdnadshavarna har ett tydligt fokus på det som sker i verksamheten och att det har sin utgångspunkt i läroplanerna. Detta såväl vid den vardagliga kommunikationen som vid utvecklingssamtalen. Barn- och utbildningsförvaltningens nya plattform SchoolSoft har gett goda förutsättningar för att skapa en transparens i verksamheterna.

Hållbar utveckling och härlig livsmiljö

Verksamhetsmål 4

Kommunen ska tillämpa en hållbar användning av naturresurser. Andelen ekologiska livsmedel ska vara minst 15 procent.

Målet är uppnått

Andelen ekologiska livsmedel var under 2014 23,82 procent. Bra avtal och styrning med hjälp av den framtagna listan har lett till att de ekologiska inköpen har kunnat öka utan att det har påverkat ekonomin negativt. Inför 2015 ser enheten för måltider möjlighet att höja målet för ekologiska inköp till 25 procent.

God ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål 5

Bollebygds skolor och förskolor skall vara så attraktiva att de är kommuninvånarnas förstahandsval

Målet är uppnått

Kommunen ska alltid sträva efter en förskola och skola med god kvalitet. Ambitionen har varit att visa på allt det goda arbete som sker ute i verksamheterna.

Samverkan mellan skolorna och skolformerna behöver knyta kontakter tydligare och tidigare. Kunskaps- och erfarenhetsutbytet är genomförda såsom sambedömning, besök av rektor 7-9 på föräldramöten i åk 5, nätverk för personalen i fritidshem och nätverk för pedagoger i förskoleklass.

De kommunala skolorna arbetar med att visa upp de goda resultaten och marknadsföra sig som de bra skolor de är. Resultatmässigt står sig Bollebygds skola bra i konkurrensen med andra skolor. Det är andra parametrar som styr familjernas val. Vissa val kan förklaras av det geografiska läget. Totalt köpte Bollebygds kommun i december 2014 (exklusive Gad-

den) 79 platser förskoleklass – åk 9 att jämföra med december 2013, 89 platser. Gaddenskolan är den som tar emot flest barn från Bollebygd (151 elever). Därefter kommer Kunskapskolan i Borås (14 elever åk 6-9). När det gäller kommunala skolor är det flest Bollebygdselever i Hindåskolan (11 elever F-9).

Bollebygds kommun hade i december 2014 18 elever från andra kommuner i skolorna, framförallt från Borås. Det är viktigt att värna familjens rätt att välja den skola som de önskar. Men som huvudman för den kommunala skolan så finns en skyldighet att tillse att den skolan är ett attraktivt alternativ. Den nybyggnation som planeras för Bollebygds skolan torde ha stor betydelse för attraktionsvärdet.

I förskolan är det framförallt geografin som styr valet av förskola. Vårdnadshavarna som väljer att placera sina barn i Härryda kommun bor alla i den delen av kommunen som ligger närmst Hindås, det geografiska läget är det som avgör. Bollebygd köpte i december 2014 37 platser i andra kommuner (29 platser december 2013) och det fanns 11 barn från andra kommuner i Bollebygds förskolor (8 barn 2013).

Verksamhetsmål 6

Barn- och utbildningsnämndens verksamhet ska i relation till andra jämförbara kommuner vara kostnadseffektiv.

Målet är uppnått

Utifrån enhetskostnaderna 2013 finns en stor överensstämmighet med rikets genomsnittliga enhetskostnader. Förskolan ligger något över rikets genomsnitt 2013 i och med den politiska prioriteringen som gjordes för verksamheten. Under 2013 skedde en effektivisering i förskola genom nedläggningen av förskolan Hedängsgården. Under 2014 har ytterligare en förskola avvecklats, Kråketorp. Alla andra verksamheter har lägre kostnader än rikets genomsnitt. Den största skillnaden finns på vuxenutbildningen där Bollebygd har en betydligt lägre kostnad per studerande än övriga riket.

Nämnd	Nyckeltal	Värde i vht-plan	Aktuellt värde	Datum aktuellt värde	Grön	Gul	Röd
KF	Jag känner mig trygg i skolan	95 %	95 %	2014	>97 %	91-97 %	<91 %
KF	Meritvärde är 9	213	217	2014	>211	201-211	< 200
KF	Andel gymnasieelever som slutför sina studier inom fyra år	76 %	85 %	2014	>85 %	73-85 %	<73 %
KF	Grundläggande behörighet till universitet och högskola, andel av invånare 20 år	59%	61%	2013	>66 %	63-66 %	<63 %

Grundläggande behörighet till universitet och högskola har (2013) 61 procent av invånare över 20 år i Bollebygd. När det gäller avgångseleverna från gymnasieskolan så har 88 procent grundläggande behörighet till universitet och högskola. Det innebär att utbildningsnivån på sikt höjs.

Resultaträkning

Tkr	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse	Utfall 2013	Utfall 2012
Intäkter	26 611	25 162	1 448	25 476	25 563
Personalkostnader	-116 517	-117 769	1 252	-114 165	-108 890
Köpt verksamhet	-69 454	-69 742	288	-68 513	-70 091
Övrigt	-38 595	-37 035	-1 561	-37 869	-34 983
Kapitalkostnader	-1 227	-1 186	-41	-1 182	-1 109
Summa kostnader	-225 681	-225 731	50	-221 729	-215 073
Nettokostnader	-199 182	-200 569	1 387	-196 253	-189 510
Budgetram	200 569	200 569	0	198 664	187 617
Resultat	1 387	0	1 387	2 411	-1 893

Ekonomiskt utfall

Barn- och utbildningsnämndens resultat för år 2014 är, enligt ekonomisystemet, 1 387 tkr. I samband med kommunens årsbokslut kommer justeringar att göras avseende ökat antal prestationer 365 tkr. Detta ger ett resultat för år 2014 efter justering på 1 752 tkr.

Intäkterna överskrider budget med 1 448 tkr och detta beror på mer statsbidrag än vad som budgeterats för (1 214 tkr), ökad försäljning av förskole-, fritids- och grundskoleverksamhet till andra kommuner (857 tkr) samtidigt som övriga intäkter, bland annat avgifter/taxa för förskoleverksamheten avviker negativt mot budget (-623 tkr).

Totalt sett visar personalkostnaderna ett positivt resultat gentemot budget med 1 252 tkr, framför allt hänförbart till barn- och utbildningschefens ansvar med en oförbrukad buffert samt effekter kopplat till stängning av Kråketorps förskola under året.

Kostnaderna avseende köpt verksamhet underskrider totalt sett budget med cirka 290 tkr bland annat till följd av lägre kostnader för skolskjuts samt IT. Kostnaderna för köpta fritids- och grundskoleplatser har ökat jämfört med budgeterat samtidigt som framför allt kostnaden för köpta grundsärskoleplatser minskat.

Kostnaderna avseende övriga kostnader har överskridit budget med -1 561 tkr. Överskridandet är bland annat hänförbart till centrala kostnader för chefshandledning och grupputveckling men också ”avyttringskostnader” kopplat till stängning av Kråketorps förskola samt ökade kostnader för livsmedel och förbrukningsmaterial inom Bollegårdens verksamhet samt Bollebygdskolan år 7-9.

Barn- och utbildningsnämndens resultat för år 2014 är positivt, 1 387 tkr precis som föregående år då resultatet var 2 411 tkr. En likhet med föregående år är att kostnaden för köpt förskole- och grundskoleverksamhet fortsätter att öka beroende på att det är fler barn som väljer barnomsorg i annan kommun. Den ökade kostnaden för köpt grundskoleverksamhet beror på extraordinära kostnader under såväl våren som hösten. Däremot minskar kostnaden för den köpta gymnasieverksamheten till följd av färre elever. Vuxenutbildningen har för 2014 ett resultat som överskrider budget med ca -530 tkr till skillnad från föregående år trots att det under året beslutades om restriktioner vad gäller beviljande av ansökningar.

Till skillnad från 2013 har det under året saknats medel för prestationer, vilket innebär att det totalt sett har varit fler barn/elever än budgeterat.

Resultat per verksamhet

Tkr	Nettokostnad 2014	Budget 2014	Avvikelse 2014	Nettokostnad 2013	Nettokostnad 2012
Nämndverksamhet	-481	-505	24	-480	-491
Övrig politisk verksamhet	-394	-421	27	-409	-358
Förskola	-51 691	-49 526	-2 165	-50 935	-49 615
Övrig pedagogisk omsorg	-1 063	-1 053	-9	-989	-960
Fritidshem	-12 061	-13 705	1 644	-12 107	-9 319
Förskoleklass	-4 506	-4 812	306	-4 140	-3 746
Grundskola	-90 494	-91 860	1 367	-86 663	-78 581
Grundsärskola	-2 054	-1 768	-286	-3 484	-5 198
Gymnasiet	-30 486	-31 408	922	-31 050	-34 276
Gymnasiesärskola	-2 520	-3 200	680	-3 624	-4 471
Vuxenutbildning	-2 471	-1 925	-547	-1 748	-1 845
Kostverksamhet ÄO	-963	-386	-577	-700	-649
Summa	-199 182	-200 569	1 387	-196 253	-189 510

Resultat per verksamhet

Både nämndverksamheten och Övrig politisk verksamhet är i balans med budget för 2014. Det har under året varit två inställda nämndsmöten.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten genererar under år 2014 ett underskott motsvarande 2 165 tkr. Underskottet förklaras främst av lägre intäkter än budgeterat bland annat genom mindre avgifter på grund av färre barn i den egna verksamheten men också genom uteblivna intäkter för omfattande stödbehov.

En ökad efterfrågan på förskola i annan kommun har samtidigt inneburit att kostnaderna för köpta platser ökar jämfört med budgeterat. Dessutom har kommunen under 2014 börjat erbjuda barnomsorg på obekvämt arbetstid vilket inte var budgeterat för. En viss effektivisering och besparing har skett genom stängning av Kråketorps förskola vilket genomfördes vid halvårsskiftet samtidigt som det medfört vissa återställningskostnader.

Den pedagogiska omsorgen är i balans med budget för 2014.

Grundskoleverksamhet

Verksamheterna fritidshem, förskoleklass och grundskola samt integrerad grundsärskola visar ett positivt resultat 2014 motsvarande 3 031 tkr. Överskottet förklaras bland annat av lägre kostnader än budgeterat för den köpta verksamheten och skolskjuts samtidigt som intäkter i form av statsbidrag är högre än budgeterat.

Gymnasieverksamhet

Gymnasieverksamhetens (inklusive gymnasiesärskolan) nettokostnader är 1 602 tkr lägre än budgeterat. Överskottet ligger

främst i en prestationsbuffert centralt hos förvaltningschef då antalet gymnasieprestationer blev färre än vad som budgeterades internt för året.

Kostnaden för gymnasiesärskolan har också varit lägre än budgeterat (680 tkr). Kostnaderna för introduktionsprogrammet överskrider budget. Trots att elevantalet varit i nivå med budget på helår är det ändå något för lågt för att täcka kostnaderna för den grundbemanning som krävs.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har 2014 ett underskott motsvarande -547 tkr trots beslut i nämnden under året att endast bevilja lagstadgad utbildning för att begränsa kostnaderna. Underskottet beror framför allt på ett ökat söktryck av Kommunal vuxenut-

Prestationer	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Antal elever i förskoleklass	118	126	-8	118	117
- varav köpt verksamhet	26	26	0	30	27
- varav såld verksamhet	3	2	1	3	3
Antal elever i grundskola år 1-9	952	956	-4	941	919
- varav köpt verksamhet	208	198	10	207	196
- varav såld verksamhet	21	14	7	15	14
Antal elever i grundsärskola	10	10	0	9	8
- varav köpt verksamhet	2	3	-1	2	2
Antal barn i fritidshem	433	435	-2	429	418
- varav köpt verksamhet	104	99	5	103	92
- varav såld verksamhet	6	9	-3	8	7
Antal barn i förskola	521	515	6	517	514
- varav köpt verksamhet	35	24	11	28	24
- varav såld verksamhet	10	8	2	11	14
Antal barn i pedagogisk omsorg	7	6	1	7	8

bildning samt att SFI ökar.

Kostverksamheten för äldreomsorgen har -577 tkr högre nettokostnader än vad som budgeterats. Detta beror dels på ett lägre gästantal i restaurangen samt lägre beläggning på särskilt boende än budgeterat men också på ökade kostnader för förbrukningsmaterial. Dessutom har personalkostnaderna varit högre än budgeterat till följd av hög sjukfrånvaro.

Årets verksamhet

Bollebygdskolan F-6

Kommunstyrelsen har tagit beslut om en entreprenör för att bygga den nya F-6 skolan i Bollebygd. I mars-april 2015 tas det första spadtaget för den nya skolan, som är kommunens största investering någonsin. Projektkostnaden uppgår till 124 miljoner kronor. Skolan ska stå färdig vid årsskiftet 2016/2017.

Barnomsorg på kvällar, nätter och helger

Under 2014 har Bollebygds kommun börjat att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger. Under året har provats flera alternativ i familjedaghem och i barnens egna hem. Under 2015 planeras omsorgen att påbörjas på förskolan EkdaLEN.

Systematiskt kvalitetsarbete på Eriksgården

Förskollärare från Bollebygd har visat exempel på systematiskt kvalitetsarbete för Kungsbacka kommun. De har sedan också blivit inbjudna till att hålla föreläsning på Göteborgsregionen utbildning.

Skolinspektionen

Bollebygds kommun arbetar med att ta fram rutiner för modersmålsstöd i förskolan, kring arbetet med barn med annat modersmål än svenska. I dessa rutiner ska det framgå hur

Töllsjöskolan har utsetts till en av Skolverkets fem referensskolor. Anna Backström, förstelärare, Milena Lampret, rektor, och Lina Andersson, förstelärare, driver arbetet med att ta in forskningen i lärandet på Töllsjöskolan.

barnets utveckling kartläggs och följs under tiden i förskolan samt vilka arbetssätt som enligt forskning visat sig ha betydelse för barn med annat modersmåls språkutveckling. Arbetet är inte klart utan kommer fortgå under 2015.

Fritidshemmet har som uppdrag att följa upp och utvärdera elevgruppernas sammansättning och storlek. Detta har gjort endast av en enhet, Töllsjöskolan. Förskolans personal, specialpedagog, fritidspersonal, förskoleklassens lärare samt rektor tittar tillsammans på de befintliga grupperna och placerar de nya barnen på så bra sätt som möjligt.

Karriärtjänster - Förstelärare

Karriärtjänsterna förstelärare och lektor ska göra läraryrket mer attraktivt och säkra god undervisning för elever. I Bollebygd finns från och med 2014 13 förstelärare varav en verkar i förskolan.

Fokus i uppdraget som förstelärare ska vara att bidra till att skapa en god lärmiljö dels i sin egen klass/ sina undervisningsgrupper dels stötta kollegor med att bland annat orga-

drag för karriärtjänster, sommarskola och skapande skola.

Allmänna råd för fritidshem

Under hösten 2014 kom de nya allmänna råden för fritidshem. Råden betonar att lärandet ska ske i ett brett perspektiv. Till exempel kan fritidshemmet stärka elevernas självkänsla vilket i sin tur kan påverka elevens förutsättningar till lärande. Fritidshemmet är en verksamhet som behöver utvecklas i Bollebygd och arbetet med koppling till de allmänna råden är påbörjat. Allmänna råden är ett stöd i det arbetet. Allmänna råd är rekommendationer till hur förordningar och föreskrifter ska tillämpas.

Läraryrket

Lärlöner har varit en prioritering för Bollebygd under avtalsperioder 2012-2015. Bollebygds kommun har tagit sitt ansvar för att höja lärarnas löner i enlighet med avtalets intentioner. Lönesättningen för varje medarbetare är individuell och relateras till prestation och insats för verksamheten.

Referensskola

Töllsjöskolan har under 2014 haft besök från Skolverket. De blev då tillfrågade om att vara referensskola till Skolverket kring en skola på vetenskaplig grund. Skolan är en av sex referensskolor i Sverige. Detta uppdrag fortsätter under 2015.

Välfärdsbokslut

Inom folkhälsa var fokusområdena "Matvanor och livsmedel genom antagen kostpolicy" samt "Barn och ungas uppväxtvillkor genom uppföljning av behörighet till gymnasieskolan". Alla matsedlar för skola och förskola har näringsberäknats under 2014. Samma problem som föregående år kvarstår och

13 förstelärare

Antalet karriärtjänster i kommunen 2014

nisera undervisningen så att lärandet främjas för alla elever.

Statsbidrag

Bollebygds kommun har under året ansökt och fått statsbi-

Hanna Johansson, kommunens första förstelärare inom förskolan.

det är att intaget av järn och Vitamin D inte uppfyller livsmedelsverkets rekommendationer. De ändringar som gjorts i recepten för att intagen ska öka har bidragit till att nivåerna har blivit högre än föregående termin men inte helt i nivå med rekommendationerna.

Behörigheten till gymnasieskolan har sjunkit något i jämförelse med tidigare år. Kommunens statistik visar att 84,9 procent av eleverna var behöriga till gymnasiet yrkesprogram vårterminen 2014. Till det naturvetenskapliga programmet var 81,4 procent behöriga vårterminen 2014.

Ungas inflytande i kommunala processer

En ny skola i Bollebygd är F-6 ska byggas. Elevrådet på skolan har arbetat med detta under hösten. Eleverna i årskurs 2 har byggt ”önskelekplatser”, som skolan använder för att illustrera vad en 8-åring tycker är viktigt att det finns på en skolgård. Förskolebarnens delaktighet i den pedagogiska planeringen innebär att i den pedagogiska dokumentationen ska barnen ha en del av reflektion. Genom att pedagogerna arbetar med dokumentationen tillsammans med barnen gör det att barnens tankar, funderingar och åsikter tas tillvara.

Personalutveckling

Personalinformation

Inom barn- och utbildningsförvaltningen har andelen timvikarier inte minskat under 2014, vilket är något som måste fortsätta att arbetas med för att nå en ökad behörighet i verksamheten. Att timavlönade timmar och mertid ökat kan delvis förklaras av att andelen sjukskrivningar varit högre under året.

Under 2015 skall en handlingsplan tas fram för en ökad grundbemanning och en minskning av antalet timanställda.

Under 2014 har nio lärare gjort sitt introduktionsår, sex förskollärare och tre lärare. Andelen heltidsanställda har ökat vilket är positivt.

Kompetensutveckling

Två medarbetare genomgår det statliga rektorsprogrammet. Ytterligare en förskolechef har börjat rektorsprogrammet under hösten. En förskolechef har genomfört det statliga förskolelyftet med inriktning mot systematiskt kvalitetsarbete. En rektor har gått det statliga rektorslyftet som ska utveckla rektorers pedagogiska ledarskap. Tre chefer deltar i handledning med Psykologpartner enligt det avtal som Bollebygds kommun tecknat.

I barn- och utbildningsförvaltningen har fem ledare genomgått utbildningen ”situationsanpassat ledarskap”. Samtliga ledare i förvaltningen har genomgått utbildningen och genomfört IPU Profilanalys®.

”The Big 5”, de fem viktigaste förmågorna i läroplanerna (analysförmåga, kommunikativ förmåga, förmåga att hantera information, begreppslig förmåga och metakognitiv förmåga) var temat för en föreläsningdag i mars. Göran Svanelid, universitetslektor besökte Bollebygd och samtliga pedagoger var med. Andra exempel på kompetensutveckling inom barn- och utbildningsförvaltningen under 2014 är:

- Samtliga lokalvårdare i förvaltningen är nu certifierade enligt PRYL. PRYL är en svensk branschstandard.
- Töllsjöskolan fortsätter med fortbildning i ”Entreprenöriellt lärande”.
- Flertalet pedagoger har deltagit i Skolverkets konferens ”Utvecklingssamtal och den skriftliga individuella utvecklingsplanen”.

- Pedagoger deltar i de nationella satsningarna Förskolelyft och Lärarlyft.
- Två barnskötare utbildar sig till förskollärare.
- Kurser i kommunikation Tecken som stöd har genomförts för olika gruppen under våren och hösten.

Rekrytering

Det som är svårast är rekryteringen av lärare mot fritidshem/ fritidspedagoger. Arbetsförmedlingens prognos visar att behovet av att rekrytera fritidspedagoger kommer att vara stort de närmaste tio åren. Barn- och utbildningsförvaltningen ser också att det kommer att bli svårigheter att rekrytera lärare med inriktning mot matematik, teknik, naturvetenskap samt vissa språk som spanska, tyska, franska och modersmål. Just nu pågår rekryteringar av förskollärare, lärare och fritidspedagog.

Förvaltningen har under året rekryterat en kost- och städchef, en skolkurator, en skolsköterska, ett ekonomibiträde, två barnskötare, fem lärare och sex förskollärare.

Mångfald och jämställdhet

Förvaltningen har haft ett möte för de män som arbetar som förskollärare med syfte att identifiera eventuella behov av särskilda träffar. Mötet beslutade att det inte finns behov av att mötas i grupp utifrån kön.

Samtliga chefer har deltagit i en workshop kring mångfald, jämställdhet och likabehandling.

Arbetsmiljö och hälsa

Utifrån den kartläggning som gjorts under 2013 har följande utvecklingsområden för fritidshem identifierats:

- Fritidshemmets uppdrag i enlighet med läroplanen
- Samverkan med skolan
- Kompetensutveckling

Det finns delar i det som är arbetsmiljöpunkter det vill säga hur uppdraget ska rymmas inom verksamheterna. Alla enheter bör se över hur fritidshemmet kompletterar skolan och hur det kan realiseras i samklang med uppdraget. Ett nätverk har startat kring fritidshemmet och samtliga pedagoger deltar. Bollebygdskolan F-6 är ett angeläget investeringsprojekt som glädjande är beslutat. Det kommer att ha stor betydelse för arbetsmiljön både för personal och elever.

Den medarbetarenkät som genomfördes hösten 2013 och presenterades under våren 2014 visar att medarbetarna i barn- och utbildningsförvaltningen anser att de har tillräcklig kompetens, att de trivs och är respekterade av sina arbetskamrater. Enkäten visar också bland annat att medarbetarna anser sig ha varierande arbetsuppgifter, ett tydligt uppdrag samt tillräckligt med ansvar och en hög arbetsbelastning och hinner inte med sina arbetsuppgifter. Alla enheter har under 2014 tagit fram

handlingsplaner utifrån sina resultat. På förvaltningsnivå har bland annat följande åtgärder vidtagits:

- Att än mer realisera avtalet om avräkningsperioderna som ett led i att reglera belastningen i arbetets mängd och innehåll
- Ständigt och gemensamt lyfta dialogen om att alltid utgå från tesen, att gynna barnets/eleven lärande.
- Fortsatt prioritering av att stimulera det pedagogiska ledarskapet

Medarbetarenkäten har visat på stora utvecklingsbehov vid Bollebygdskolan F-6. Ett samarbete med företaget Psykologpartner är påbörjat för att stödja rektorer och medarbetare i arbetet med en bra psykosocial arbetsmiljö.

Inför sammanslagningen av omsorgsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen till en gemensam bildnings- och omsorgsförvaltning genomfördes riskbedömning under hösten. Fyra huvudområden identifierades som särskilt viktiga att uppmärksamma ur ett riskperspektiv:

- Chefsbyte
- Gränsdragning
- Information/kommunikation
- Utökad arbetsinnehåll för chefer

Uppföljning av planerade aktiviteter kommer att ske enligt plan.

Det har under 2014 rapporterats åtta tillbud varav tre hörde till samma händelse en brand på en toalett på Bolle-

bygdskolan 7-9. Det finns åtgärder föreslagna och vidtagna på sju av tillbudena. Det har inrapporterats fem arbetsskador varav en bedömts kunna åtgärdas, i övriga fall ansågs inte åtgärder relevanta.

Framtiden

Från och med 1 januari har Bollebygds kommun en ny nämnds- och förvaltningsorganisation. Det är stora förändringar som sker och förväntningarna är höga. Framförallt ses framtida vinster med att kunna arbeta än mer tvärprofessionellt exempelvis med barn och unga. Det är närmare 90 procent av kommunens medarbetare och ekonomi som finns inom den nya nämndens ansvarsområde.

Kommunfullmäktige har gett bildnings- och omsorgsnämnden i uppdrag att senast 31 maj 2015 ta fram en handlingsplan för att öka grundbemanningen och minska vikarieanställdas timmar.

När det blir allt fler barn och unga i befolkningen, samtidigt som många medarbetare i skolan och förskolan uppnår pensionsålder, ökar behovet av personal. Bra lärare och förskollärare är avgörande för skolans kvalitet och elevernas resultat. Det ställer krav på att vara en attraktiv arbetsgivare.

I Bollebygd ses människor oberoende av kön, ålder, religion, etnisk bakgrund, erfarenheter, kunskaper och kultur som en tillgång. Det är hela kommunens ansvar men ett stort ansvar åvilar den nya bildnings- och omsorgsnämnden. Det är framförallt förskola, skola och socialtjänst som axlar förvaltningens arbete med att möta nyanlända och bidra till en god integration.

Bollegården ska vara en attraktiv restaurang och ett själv-

klart val för gästen/målgruppen. Verksamheten ska sträva efter att skapa engagemang och samråd kring måltider både på avdelning och i restaurang med fokus på måltidsmiljö. Fritidshemmens undervisning behöver synliggöras och kvaliteten stärkas. Sveriges kommuner och landsting, SKL, har definierat ett antal områden som behöver lyftas. Utifrån huvudmannanivån behöver Bollebygd följa fem områden:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Rektors roll
- Meningsfull fritid
- Omsorgsuppdraget
- Gruppernas storlek

Förskola

En utmaning inom förskolan är den platsbrist som finns i Olsfors. Från och med januari 2015 placeras gruppen 5-åringar (19 barn) på ovanvåningen av Kastanjen som ligger på skolgården. Detta är inte hållbart i längden, bland annat eftersom elevantalet på skolan kommer att öka varje år de närmaste åren. Bildnings- och omsorgsnämnden behöver ha en långsiktig och hållbar plan för att tillgodose behovet av platser.

Grundskola

Våren 2015 tas första spadtaget för en ny F-6 skola i Bollebygd. Skolan är kommunens största investering någonsin. Den nya skolan ska byggas i två plan i anslutning till befintlig högstadieskola. Lokalerna ska svara mot de förändringar och villkor som finns i dagens skola, till skillnad från hur det var för 40 år sedan. De kommer att ha olika storlek och ut-

Den nya F-6 skolan ska byggas i två plan i anslutning till den befintliga högstadieskolan

formning för att erbjuda flexibla miljöer – att lätt kunna ställa om till att möta olika verksamheter och innehåll under dagen. Dessutom skapas en utomhusmiljö som ska stimulera både lek, rörelse och avkoppling, liksom en möjlighet till undervisning utomhus.

Läsförståelse och skrivförmåga är avgörande för elevernas lärande i alla skolämnen. För att förbättra elevernas läsförståelse och skrivförmåga startar Skolverket läslyftet. Läslyftet är en fortbildning för lärare som bygger på kollegialt lärande. Bollebygds kommun kommer att ansöka om att få delta i läslyftet från hösten 2015.

För att tydliggöra elevhälsans arbete har Bollebygds kommun fattat beslut om att ta fram en elevhälsoplan, som gäller på förvaltningsnivå och enhetsnivå. Skolans arbete ska vila på

en grund av kunskap om vad som främjar elevens lärande och utveckling. Elevhälsans arbete ska i första hand vara ett förebyggande arbete.

Från och med den 1 januari 2015 har riksdagen beslutat att kommunerna har ett aktivitetsansvar för de ungdomar som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning. Hemkommunen har inom ramen för ansvaret uppgiften att erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. Ansvaret läggs under enhet individ- och familjeomsorgen (resursteam).

Nämndens ordförande har ordet

Verksamheten och budgeten ska som alltid helst gå hand i hand, och det är ett självklart ansvar man har som politiker att anpassa magen efter matsäcken.

Förvaltningen, rektorer och förskolechefer som vi har i Bollebygds verksamheter är mycket kompetenta och driver sina verksamheter på lite olika sätt, vilket är en styrka för oss som gillar valmöjligheter i till exempel barnomsorgen. Kost och städ ska vi inte glömma, en verksamhet som ofta tas för given, men som märks när den inte finns.

Vår nationella referensskola i Töllsjö har under 2014 tänkt utanför ”boxen” och det hoppas jag kommer fortsätta. Jag kommer även i den nya organisationen försöka påverka, inspirera och uppmuntra i den riktning som känns rätt, enligt forskning och beprövad erfarenhet.

Härmed tackar jag medarbetarna för 2014.

Fredrik Olofsson (C)

Ordförande i barn- och utbildningsnämnden

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden ansvarar för verksamhetsområdena vård och omsorg, område funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg.

Kommunfullmäktiges mål

Bra vård, skola och omsorg

Verksamhetsmål 1

Medarbetarna i de kommunala verksamheterna ska ha en arbetsmiljö som gör att man både kan och vill arbeta fram till pensionsåldern. Kommunens sjukfrånvaro ska minska med minst 0,2 procentenheter utifrån 2013 års nivå.

Målet är inte uppnått

Den totala sjukfrånvaron i omsorgsförvaltningens verksamheter var 8,0 procent för 2014. Motsvarande siffra för 2013 var 6,4 procent, och målet 6,2 procent för 2014 uppnåddes därmed inte.

Förvaltningens sjukfrånvaro var 9,1 procent per första delåret. Sjuktalet förbättrades sedan successivt till 7,3 procent per augusti för att åter vända och för helåret utgöra 8,0 procent. Andelen långtidssjukskrivna medarbetare i förvaltningen ökade från 28,1 procent 2013 till 34,0 procent 2014.

Med anledning av de höga sjuktalet inom särskilt boende och personlig assistans i början av året genomfördes en kartläggning och analys av läget. Arbete med aktiviteter utifrån åtgärdsplaner genomfördes, bland annat arbetade chefer och medarbetare aktivt med bemanning, ökad delaktighet i och ansvarstagandet för de arbetsuppgifter som utförs, ökad trygghet i yrkesrollen genom en tydligare ansvarsfördelning kring vissa arbetsuppgifter samt förbättrad kommunikation mellan chef och medarbetare vid frånvaro.

Verksamhetsmål 2

Kommunen ska ha kompetent och professionell personal. Andelen medarbetare med relevant utbildning och behörighet ska öka.

Målet är uppnått

Genom ett aktivt arbete med att tydliggöra kompetenskrav utifrån olika yrkesroller bedöms utvecklingen vara positiv och

medföra att andelen medarbetare med relevant utbildning ökar. Planerade aktiviteter i verksamhetsplan och enhetsplaner genomfördes och målet blev därmed uppnått.

Förvaltningens verksamheter identifierar löpande behov av kompetensutveckling och relevanta utbildningsinsatser planeras och genomförs för att kunna möta verksamhetens behov

Äldreomsorgen tillämpar restriktivitet avseende anställning av vikarier som saknar omvårdnadsutbildning. Flertalet vikarierande vårdbiträden har under 2014 genomgått validering.

Verksamhetsmål 3

Kommunen ska föra en öppen dialog med brukare, anhöriga och medborgare. Brukarnas delaktighet ska öka med 10 procent utifrån 2013 års utfall.

Målet är delvis uppnått

Ett av fyra nyckeltal uppnår målet för 2014. (Kan alltid eller oftast påverka vid vilka tider man får hjälp/personalen kommer./SÄBO). Tre av fyra nyckeltal ökar, varav ett är mycket högt. Ett av fyra nyckeltal minskar (Kan alltid eller oftast påverka vid vilka tider man får hjälp/personalen kommer./Hemtjänst). Mätning görs på särskilt boende och hemtjänst utifrån frågor om delaktighet och inflytande. Vid mätning av måluppfyllelse bedöms två frågor på vardera särskilt boende och hemtjänst.

Det är naturligtvis önskvärt att brukaren/brukarna alltid eller ofta kan påverka vilka tider när hemtjänstpersonalen kommer och utför insatserna. Detta ska vägas mot en effektiv planering och en ambition att kostnaderna ska hållas på en rimlig nivå samtidigt som brukarnas påverkansmöjligheter bidrar till en känsla/upplevelse av välbefinnande och värdighet. Att göra brukarna medvetna om förutsättningarna för en god planering och öka deras inflytande till alternativa tider kan säkerligen påverka upplevelsen positivt när insatsen/insatserna utförs.

Verksamhetsmål 4

Kommunen ska ha en uttalad och kommunicerad värdegrund. Verksamheterna ska bygga på respekt för människors självbestämmande, integritet samt solidaritet med svaga och utsatta. Brukarnas trygghet ska öka med 10 procent utifrån 2013 års utfall.

Målet är inte uppnått

Båda nyckeltalen för målet har förbättrats, men inte tillräckligt mycket för att nå måluppfyllelse. Mätning görs på särskilt

boende och hemtjänst utifrån frågor om trygghet. Basläge för hemtjänsten avseende andelen som uppger att det känns mycket tryggt att bo hemma med hemtjänst är 39 procent. En tioprocentig ökning innebär att målet för hemtjänsten är att minst 43 procent ska känna sig mycket trygga.

För särskilt boende redovisas de två positiva svarsalternativen tillsammans och basläge avseende andelen som uppger att det känns ganska eller mycket tryggt att bo på Bollegården är 88 procent. Utifrån detta basläge nåddes inte målet på 97 procent.

God ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål 5

Kostnaden per utförd timme i hemtjänsten ska vara högst 413 kr enligt kostnad per brukare (KPB).

Målet är inte uppnått

KPB för hemtjänsten var i senaste mätningen 418 kr/timme (avser 2013) vilket är en ökning gentemot föregående år.

Verksamhetens bedömning är att planeringsrutinerna kan utvecklas och förbättras, vilket innebär en ökad följsamhet till gjord planering och att personalens kompetens i större utsträckning matchar brukarens behov. Den höga sjukfrånvaron under året bidrog till att de timvikarier som utfört insatserna saknade delegation vilket medför en ökad belastning på övrig personal och därmed en ineffektivare verksamhet. Åtgärden kan vara en ökad grundbemanning och en tydligare rutin kring delegeringsförfarandet.

Verksamheten utförde även insatser som inte krediterades i volymbereäkningen; ett stort antal HSL insatser samt en del dubbelbemanning som inte ingick i prestationsbedömningen. En översyn av hur detta kan förbättras kommer att påbörjas under 2015 och beräknas vara klart under året.

Verksamhetsmål 6

Dagkostnaden inom daglig verksamhet ska vara högst 800 kr enligt kostnad per brukare (KPB).

Målet är uppnått

Dagkostnaden inom daglig verksamhet var 784 kr enligt KPB. I takt med att volymerna för daglig verksamhet ökar uppnås vissa effektiviseringar som inverkar positivt på dagkostnaden inom daglig verksamhet.

Nämnd	Nyckeltal	Värde i vht-plan	Aktuellt värde	Datum aktuellt värde	Grön	Gul	Röd
KF	Andel barn i familjer som haft försörjningsstöd. Källa: Procapita	3,5%	2,3%	Aug 2014	<3,7%	3,7-4%	>4%
KF	Bemötande hemtjänst (Andel brukare som uppger att personalen alltid bemöter dem på ett bra sätt) Källa: Öppna jämförelser	86%	74%	Dec 2014	>80%	80-60%	<60%
KF	Bemötande särskilt boende (Andel brukare som uppger att personalen alltid bemöter dem på ett bra sätt) Källa: Öppna jämförelser	45%	58%	Dec 2014	>80%	80-60%	<60%

Bemötande i särskilt boende där de boende uppger att de alltid blir bemötta på ett bra sätt ska vägas mot ett av omsorgsnämndens egna mål där minst 90 procent av brukarna ska vara nöjda med personalens bemötande. Där är måluppfyllelsen 100 procent. Frågan är om det är relevant att ha både ett mål och nyckeltal som båda försöker fånga samma upplevelse.

Ekonomiskt utfall

Nämnden visade ett underskott på -5 178 tkr jämfört med budget. (År 2013 var överskottet på 1 464 tkr.) Det fanns flera orsaker till detta, bland annat genomförde förvaltningen ett antal strukturella personalåtgärder till följd av omorganisationen inför 2015 som totalt kostade -1 900 tkr samt personalåtgärder till följd av flera lex Sarah-ärenden som kostade cirka 500 tkr. Exklusive detta var resultatet på -2 766 tkr för 2014.

Trots minskat antal brukare inom flera delar av verksamheten uppvisade äldreomsorgen (särskilt boende och hemtjänst) ett underskott på -2 200 tkr exklusive personalåtgärder. Inom individ- och familjeomsorgen (IFO) ökade kostnaderna för köpt vård med cirka -600 tkr. Det finns delar med överskott också, bland annat köpta platser för barn och unga inom LSS, cirka 300 tkr lägre kostnader än budgeterat. Demensboendet går också bättre än budget liksom gemensam ledning och administration.

Resultaträkning

Tkr	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse	Utfall 2013	Utfall 2012
Intäkter	25 584	14 849	10 736	17 946	14 320
Personalkostnader	- 93 763	- 88 094	- 5 669	- 87 092	- 79 501
Köpt verksamhet	- 25 635	- 18 007	- 7 628	- 22 579	- 21 362
Övrigt	- 37 621	-34 788	- 2 833	- 28 345	- 26 076
Kapitalkostnader	- 747	- 964	217	- 684	- 967
Summa kostnader	-157 767	-141 853	- 15 914	-138 700	-127 906
Nettokostnader	-132 183	-127 004	- 5 178	-120 754	-113 586
Budgetram	127 004	127 004	0	122 218	114 169
Resultat	- 5 178	0	- 5 178	1 464	583

Resultat per verksamhet

Siffrorna är inte fullt jämförbara mellan åren på grund av olika fördelning av kostnader. De största avvikelserna finns inom individ- och familjeomsorgen (IFO) och särskilt boende för äldre. Individ- och familjeomsorgen har haft flera vakanser och tvingats hyra in en ny enhetschef samt även handläggare delar av året.

Nettot av ökade kostnader för konsulter och minskade kostnader på grund av vakanser uppgår till cirka -250 tkr. Det har även varit fler köpta platser än budgeterat vilket förklarar 635 tkr av underskottet. Övriga delar är bland annat övriga kostnader och lokaler, där många delar sammantaget avviker negativt.

Särskilt boende för äldre (Bollegården) har haft en hög sjukfrånvaro och en ökad vårdtyngd vilket bidrar till det negativa resultatet på cirka -2 000 tkr. Beläggningen på äldreboendet har varit ungefär densamma som föregående år. Även hemtjänsten har haft svårt att klara sin budget, där är det ett underskott på 800 tkr. Antalet brukare har minskat sedan 2013, men sett till antalet beviljade timmar är de ungefär detsamma.

Insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialförsäkringsbalken (SFB) visar också underskott, med 900 tkr. Här är det främst assistansverksamheten som inte klarar att bedriva sin verksamhet på den schablonersättning som man får från Försäkringskassan.

Resultat per verksamhet

Tkr	Nettokostnad 2014	Budget 2014	Avvikelse 2014	Nettokostnad 2013	Nettokostnad 2012
Nämndverksamhet	623	592	-31	623	683
Gemensam administration	22 148	22 711	+563	16 660	12 258
IFO	24 824	22 908	-1 916	22 819	19 586
Äldreomsorg ordinärt boende	18 336	17 565	-771	16 834	12 746
Äldreomsorg särskilt boende	30 645	28 642	-2 002	29 356	31 672
Hemsjukvård	12 668	12 531	-137	11 183	10 561
Insatser enligt LSS/SFB	22 936	22 055	-881	23 279	26 080
Summa	132 183	127 004	-5 178	120 754	113 586

Prestationer	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Beviljade hemtjänsttimmar	36 722	35 732	+990	37 142	
- i egen regi	36 020	35 000	+1 020	36 410	29 654
- i extern regi	702	732	-30	732	0
Antal hemtjänstären	120	136	-16	133	
- i egen regi	106	124	-18	120	
- i extern regi	14	12	+2	13	
Antal boendeplatser ÅO	74,3	82	-7,7	75	77
- demensboende	32,0	35	-3,0	31	35
- somatiskt boende	36,1	39	-2,9	36	29
- korttidsboende	6,2	8	-1,8	8	14
Personlig assistans					
- antal 20-timmarsansvar	13,3	10	+3,3	12	
Antal platser boende LSS	13,8	9	+4,8	5,3	
- boende barn/unga	5	3	+2		
- boende vuxna	8,8	6	+2,8		
Antal platser daglig verksamhet	20,8	13	+7,8	16,2	14,0
- i egen regi	17,7	11	+6,7	13,9	
- i extern regi	3,1	2	+1,1	2,3	
Anhörigbidrag	36	38	-2	49	

Årets verksamhet

Åtal mot tidigare IFO-chef

Under april månad polisanmälde kommunen en numera före detta chef inom individ och familjeomsorg (IFO) för misstanke om förskingring. En förundersökning inleddes och åklagare beslutade i mitten av december att åtala chefen för grov trolöshet mot huvudman. Rättegång väntas ske den 3 mars 2015 i Borås tingsrätt. Chefen är misstänkt för att under tio års tid förskingrat totalt 5,97 miljoner.

Kommunchefen tillsatte kort efter händelsen en utredning, där revisionsbolaget KPMG gick igenom kommunens samtliga betalningsrutiner, för att se över och säkra upp alla system. Utredningen visade inga fler oegentligheter. Analysen sammanställdes i fyra rapporter; bisysslor, leverantörsbetalningar, utbetalningar inom individ- och familjeomsorgen och personaladministrativa system. De resultat som framkom i analysen visade på en del förbättringsområden, bland annat när det gäller riktlinjer och policydokument inom vissa områden, dokumentation kring hur systemen används samt rutiner för registrering och kontroll i register. Förbättringsåtgärderna sammanställdes i en kommungemensam handlingsplan. Åtgärderna i handlingsplanen fördes in i alla nämnders verksamhetsplaner och i de berörda enheternas planer. Vissa åtgärder togs också med i nämndernas plan för intern kontroll. Handlingsplanen kommer att följas upp kontinuerligt, samt vid årsskiftet 2015/2016.

Rätt till heltid

Rätt till heltid infördes den 1 november 2012 och medarbetare inom somatiskt boende, demensboende, korttid och hemtjänst fick därmed heltidstjänster med möjlighet till frivillig deltid. Rätt till heltid var i grunden ett jämställdhetsprojekt.

Att införa rätt till heltid är också en viktig del i att öka arbetsgivarens attraktionskraft och yrkets status, något som blir allt viktigare i takt med att behovet av omvårdnadskompetens ökar samtidigt som allt färre väljer att utbilda sig inom yrket. Kompetensutveckling för den enskilde medarbetaren samt ökad personalkontinuitet och kvalitet för brukarna bedömdes som sannolika positiva konsekvenser av projektet. Fyra konkreta mål sattes för projektet:

- Ofrivillig deltid ska inte förekomma
- Antalet mertids- och övertidstimmar ska minska
- Antal timmar utförda av timavlönad personal ska minska
- Fler män ska söka omvårdnadstjänster

Ofrivillig deltid existerar inte sedan 1 november 2012 inom de verksamheter som omfattades av projektet. Antalet mertids- och övertidstimmar minskade under projekttiden, antal timmar utförda av timavlönad personal ökade dock kraftigt under 2013 för att under 2014 återgå till ungefär samma nivå som innan projektet startade. Merparten av ökningen 2013 förklaras med volymökningar inom framförallt hemtjänst. Sjukfrånvaro, utbildningar, ökat vårdbehov samt en återhållsamhet

Omsorgsnämnden 2014. Överst från vänster: Elving Johansson (C), Jenny Johansson (S), Barbro Orrestrand (S). Mitten från vänster: Nicolas Bremell (M), Asta Olsson (C), Pernilla Rapp (S). Nederst från vänster: Eva Svantesson (M), Eivor Carlsson (KD), Bente Johansson (M), Staffan Hellerstad (MP), Lars-Erik Olsson (S). Saknas gör Madeleine Andersson (C), Enar Nordenfelt (FP) och Morgan Ohlsén (S).

beträffande tillsättning av vakanta tjänster bedöms också ha bidragit till det ökade timanvändandet. Målet gällande att fler män skulle söka omvårdnadstjänster går inte att mäta då inga tjänster annonserades ut under projektiden.

I en enkätundersökning svarade en majoritet (79 procent) av medarbetarna att de bedömer att rätt till heltid har bidragit till att skapa en positiv uppfattning av kommunen som arbetsgivare. 70 procent svarade att de ansåg att projektet Rätt till heltid som helhet har varit bra för verksamheten. Projektet avslutades i juni 2014.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen fortsatte arbetet med att utveckla ledningssystemet för kvalitetsarbetet. Det var framförallt inom klagomål och synpunktshanteringen samt rapporteringsskyldigheten som förbättringsarbetet bedrevs. Inte minst märktes det på antalet Lex Sara anmälningar som rapporterades under det gångna året.

Inbrott i hemtjänstlokal

Under november månad drabbades verksamheten inom hemtjänsten av ett inbrott i personalutrymmena där kassaskåp med brukarnas nycklar förvarades. Effekterna av inbrottet blev omfattande vilket innebar stora kostnader för utbyte av samtliga brukares låssystem samt entréer till trapphus i vissa fall. Verksamheten fick också förstärka bemanningen till följd

av en komplexare nyckelhantering.

Välfärdsbokslut

Inom folkhälsa var fokusområdena ”Antalet utförda vaccinationer mot säsongsinfluensa utförda inom hemsjukvården” samt ”Andel personer som uppbär långvarigt ekonomiskt bistånd”.

2014 gavs 54 procent av de inskrivna i kommunal hälso- och sjukvård vaccination mot säsongsinfluensa jämfört med 59 procent 2013. För att minska komplikationer och öka överlevnaden erbjuds årligen äldre vaccination mot säsongsinfluensa. 2014 var det 25,4 procent av samtliga biståndstagare som uppbär långvarigt ekonomiskt bistånd. Med omorganisering inom IFO och införlivande av arbetsmarknadsenheten i IFO:s verksamhet finns nya möjligheter att börja arbeta aktivt med personer som står långt från arbetsmarknaden.

Ungas inflytande i kommunala processer

Omsorgsnämnden har uppdraget att årligen genomföra en drogfri festival för ungdomar vid skolavslutningen – School's Out. 2014 genomfördes School's out för femte gången i rad i Bollebygds kommun. Evenemanget lockade 186 ungdomar, 161 stycken inom uppsatt målgrupp 13-18 år, 25 över 19 år. 59 av 90 niondeklassare deltog.

Gårdsråd genomförs en gång per månad eller oftare om det behövs. Det mesta rör aktiviteter, inköp av spel och filmer

och materiel, utbudet i caféet och önskemål om förändringar i lokalerna. I detta forum behandlas också önskemål inför 100 000 kronors-processen.

Personalutveckling Personalinformation

Antalet anställda medarbetare har ökat jämfört med föregående år. Ökningen av tillsvidareanställda beror på volymökning inom daglig verksamhet samt personlig assistans. Antal timmar utförda av timavlönade har minskat mellan åren. Minskningen förklaras huvudsakligen med en mer optimerad bemanning. Sjukskrivningarna har ökat och den totala sjukfrånvaron i omsorgsförvaltningens verksamheter är 8,0 procent för 2014. Störst är ökningen för medarbetare 29 år och yngre, där sjukfrånvaron har ökat från 4,4 procent för 2013 till 7,6 procent innevarande år. Andelen långtidssjukskrivna medarbetare i förvaltningen har ökat från 28,1 procent 2013 till 34,0 procent 2014.

Kompetensutveckling

Under året har två enhetschefer inom äldreomsorgen slutfört en högskoleutbildning i nationell värdegrund motsvarande 30 högskolepoäng. Fyra enhetschefer har deltagit i individuell chefshandledning och samtliga chefer i förvaltningen har deltagit i grupphandledning.

En chef har genomgått utbildning i verksamhetsutvecklande lönesättning, fyra i situationsanpassat ledarskap och samtliga chefer har under året deltagit i det kommungemensamma forumet Chefsdialog.

Under hösten deltog samtliga chefer i en tvådagars utbildning inom grundläggande arbetsmiljö. Samtliga chefer i förvaltningen har också deltagit på en heldagsföreläsning i riskanalys och internkontroll.

Kompetensutvecklingsinsatser genomförs kontinuerligt på enheterna, exempelvis förflyttningsutbildning, lex Sarah, brandutbildning, teckenspråksutbildning, värdegrundsträffar, munhälsobedömningar samt hjärt- lungräddning. Under året har även utbildning inom autism och "Lär ut" genomförts. Enskilda medarbetare på IFO har gått kurser i lagen om vård av unga, ekonomiskt bistånd, LSS-handläggning samt utbildning om ensamkommande flyktingbarn.

Omsorgsförvaltningen har under året anlitat ett antal före-

läsare. Bland annat har Peter Strang föreläst om palliativ vård, Seki Sinani om demens och Bo Hejskov om problemskapande beteende.

Rekrytering

Omsorgsförvaltningen har under 2014 tillsvidareanställt 16 medarbetare, bland annat enhetschef för demensboende och nattpersonal, sjuksköterskor, habiliteringspersonal, socialsekreterare, teckenspråkspedagog samt omvårdnadspersonal.

Område funktionsnedsättning har fortsatt en utmaning i att hitta personal som har både utbildning samt erfarenhet av brukare med problemskapande beteende. Personalen på enheten får löpande utveckling och handledning för att kunna möta behovet.

Det har under 2014 av olika anledningar uppstått behov av att skyndsamt tillsätta distriktssköterska/sjuksköterska, socialsekreterare samt IFO-chef. Bemanningsföretag har då anlåtats för att kortsiktigt kunna möta verksamhetens behov. Den konsult som anlätades i juni 2014 för uppdraget som IFO-chef kommer att vara kvar i verksamheten till och med juni 2015. Rekrytering av IFO-chef pågår.

Mångfald och jämställdhet

Den kommungemensamma lönekartläggningen genomfördes inför löneöversynen och visade inte på några osakliga löneskillnader på grund av kön.

Enheterna arbetar med aktiviteter utifrån respektive enhetsplan. Enstaka arbetsgrupper har genomfört en värderingsövning kring jämställdhet och mångfald i form av tipsfrågor som sedan diskuterats på APT.

Arbetsmiljö och hälsa

Samtliga enheter inom förvaltningen arbetar i hälsofrämjande syfte med att definiera arbetsuppgifterna och tydliggöra uppdraget.

Inför sammanslagningen av omsorgsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen till en gemensam bildnings- och omsorgsförvaltning genomfördes riskbedömning under hösten.

Hemtjänsten har under året implementerat en ny rutin för riskbedömning av inre och yttre arbetsmiljö.

Under året anmäldes 9 arbetsskador inom förvaltningens verksamheter varav 7 olycksfall, en arbetssjukdom och en hot- och våldssituation. 61 tillbud rapporterades, varav 54 inom Område funktionsnedsättning. Merparten av de inrapporterade tillbuden från den verksamheten gäller ett fåtal brukare vars problemskapande beteende ibland har lett till hotfulla och även våldsamma situationer för personalen och andra brukare. Ansvarig chef har tillsammans med arbetsgrupperna och med stöd av externa handledare arbetat för att utveckla metoder och arbetssätt i syfte att möta de aktuella brukarna på bästa möjliga sätt för att förebygga hotfulla och våldsamma situationer.

Linnea Olausson visar sin trägubbe som hon tillverkat i verkstaden på daglig verksamhet.

Framtiden

I Bollebygd ses människor oberoende av kön, ålder, religion, etnisk bakgrund, erfarenheter, kunskaper och kultur som en tillgång. Alla ska utifrån sina förutsättningar kunna vara delaktiga i och bidra till kommunens positiva utveckling. Det är hela kommunens ansvar men ett stort ansvar åvilar bildnings- och omsorgsnämnden. Det är framförallt förskola, skola och socialtjänst som axlar förvaltningens arbete med att möta ny-anlända och bidra till en god integration

Under året prognostiseras volymökningar inom område funktionsnedsättning; främst inom daglig verksamhet och servicebostäder samt gruppboendestäder och daglig verksamhet för personer med autism. Nuvarande fastighetsbestånd täcker inte den prognostiserade volymökningen inom servicebostäder och gruppboendestäder.

Förvaltningen bör skynda på arbetet med att hitta befintliga lokaler för att tillgodose behovet av gruppboendestäder för personer med autism dels för verksamhetsåret 2015 med också för kommande år.

Anskaffning av bostäder för att tillgodose kommande volymökning bör ses som en prioriterad fråga. Utifrån ny organisation kommer arbetet med att organisera området att vara prioriterat under 2015.

E-hälsa syftar till att tillvarata den digitala tekniken för att

öka brukarnas delaktighet, självständighet och behov av tillgänglig information. Under året kommer förvaltningen att fokusera på Nationell patientöversikt (NPÖ) och digitala trygghetslarm. NPÖ är en IT-lösning som innebär att hälso- och sjukvårdspersonal i Bollebygds kommun får tillgång till elektroniska patientjournaler hos andra vårdgivare.

Socialstyrelsen föreslår att alla äldreboenden ska vara bemannade efter de äldres individuella behov och ha personal dygnet runt. Det ska också vara tydligt för de äldre vilken omsorg de ska få. Det blir krav på tydliga beslut om vilken service och omvårdnad varje person som flyttar till äldreboende ska få. Utifrån det ska boendet ta fram en plan för hur och när insatserna ska genomföras, och anpassa bemanningen efter det.

Sedan 2009 är kommunerna skyldiga att erbjuda stöd till personer som vårdar eller hjälper en närstående på grund av hög ålder, långvarig sjukdom eller funktionshinder. Krav ställs på att kommunen inför rutiner för att tidigt fånga upp de anhörigas behov av stöd och tydligt informera allmänheten om vilket stöd som kommunen erbjuder.

Under året kommer ett ökat fokus att ligga på att utveckla informationen till anhöriga om vilket stöd kommunen kan erbjuda samt att en tjänst som aktivitetssamordnare införs för att ge förvaltningens brukare i ordinärt boende stöd att finna meningsfull sysselsättning och gemensamma aktiviteter.

Nämndens ordförande har ordet

Omsorgsnämnden har under mandatperioden bland annat aktivt arbetat för att hitta olika alternativa boendeformer för individ-, familj- och äldreomsorg. Därför ser vi nu med tillfredsställelse på byggnationen på Skattegårdstomten och att det inom en snar framtid kommer att finnas möjligt till trygghetsboende även i Bollebygds kommun.

I november invigdes Hedängsgården. En lokal som gjorts i ordning för daglig verksamhet inom området LSS, där vi kan möta olika behov av omsorg med en kreativitet och pedagogik i ändamålsenliga lokaler inom kommunen. En viktig kvalitetsfaktor för vårdtagaren, men kanske minst lika viktig och angelägen för de anhöriga.

Arbetet med värdegrunden och ansvariga handledare ute i verksamheterna har varit en framgångsfaktor, men även arbetet mot en ”salutogen” inriktning, att värna det friska.

När vi nu sammanfattar 2014 kan vi konstatera att det

blev ett turbulent år, inte minst med tanke på den försörjningsringning som upptäcktes i april. Det har givetvis haft stor påverkan i verksamheten med många frågor och funderingar. För omsorgen innebär det en del strukturella förändringar i samband med ny organisation, som bland annat bidrog till ett underskott i årets bokslut. Åtgärder är vidtagna och eftersom de extrakostnader som belastat nämnden är av engångskaraktär, ser vi att balansen troligtvis är återställd redan vid den första uppföljningsrapporten 2015.

Till sist vill jag rikta mig till all vår duktiga personal, som med engagemang och kompetens har mött våra vårdtagare på ett professionellt sätt, måluppfyllelsen på bemötande är hundra procent.

Ett stort och varmt TACK till er allesammans!

Bente Johansson (M)

Ordförande omsorgsnämnden

Byggnads- och miljönämnden

Ledamöter och ersättare i byggnads- och miljönämnden 2014. Överst från vänster: Jan Smith (FP), Patrik Carlsson (M), Göran Eriksson (C), Ulf Wahlne (KD), Otto Andreasson (S), Stefan Waldeholt (M), Clara Holm Nause (C). Nederst från vänster: Maja Rosholm (S), Börje Lundin (S), Peter Berg (MP), Michael Rahm (M), Bengt Classon (M), Herman Lampret (S). Saknas på bilden gör Ann Hagelin (S).
Foto: Per Stålfors.

Ekonomiskt utfall

Byggnads- och miljönämnden redovisar ett negativt resultat på -27 tkr. Underskottet förklaras dels av något högre arvodskostnader för perioden än vad som budgeterats (-14 tkr),

dels av kostnader för telefoni/kommunikation som är utöver budget (-13 tkr).

Verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområde redovisas tillsammans med kommunstyrelsens verksamhet.

Resultaträkning tkr	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse	Utfall 2013	Utfall 2012
Intäkter	0	0	0	0	0
Personalkostnader	-355	-341	-14	-373	-328
Köpt verksamhet	-3	0	-3	-7	0
Övrigt	-25	-15	-10	-20	-15
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-383	-356	-27	-399	-344
Nettokostnader	-383	-356	-27	-399	-344
Budgetram	-356	-356	0	-357	-347
Resultat	-27	0	-27	-43	4

Nämndens ordförande har ordet

Byggnads- och miljönämnden är en myndighetsnämnd inom Plan- och bygglagens och Miljöbalkens område. Nämnden ansvarar för handläggningen av strandskyddsdispenser, förhandsbesked, bygglov, miljöärenden och miljöfrågor. Nämnden har också ansvaret att svara på remisser från andra myndigheter, som exempelvis länsstyrelsen.

Intresset och därmed förfrågningar som gäller nybyggnation har ökat under året. Nämnden har en positiv syn på och strävar efter att stödja och hjälpa kommuninvånarna vid

ansökningsförfarande och annat. Nämnden har glädjande nog en av de kortaste handläggningstiderna i Sjuhäradsområdet.

Byggnads- och miljönämnden har vid årsskiftet 2014/2015 bytt namn och heter från och med 2015 samhällsbyggnadsnämnden. Den nya nämnden har tillförts några ytterligare ansvarsområden.

Bengt Classon (M)

Ordförande byggnads- och miljönämnden

På Skattegårdstomten ska det byggas sammanlagt 58 lägenheter, varav 20 stycken blir trygghetsboende med förhöjd tillgänglighet. Bygget ska vara klart i början av 2016.

Förvaltningsberättelse

Ändamålet med Stiftelsens verksamhet är att inom ramen för den kommunala kompetensen främja bostadsförsörjningen i kommunen. Den kommunala kompetensen innebär bland annat att verksamheten skall bedrivas utan vinstsyfte. Detta hindrar emellertid inte att Stiftelsen drivs med vinst som används till att konsolidera stiftelsen och höja dess soliditet.

Affärsidé

Stiftelsen ska ha ett varierat utbud av bostäder i små områden med trivsamma gårdsmiljöer. Bostäderna ska enbart avse hyresrätter utan egen kapitalinsats. Valmöjligheter avseende standard och servicegrad ska erbjudas kunderna. Förvaltningen ska ske miljömedvetet och nära kunden.

Marknaden

I Bollebygds kommun finns totalt cirka 3 200 hushåll. Kommunen har en positiv befolkningsutveckling och efterfrågan på bostäder är stor, främst i Bollebygds tätort.

Fastighetsbeståndet

Totalt förvaltar Stiftelsen 315 lägenheter och 11 lokaler. Därutöver ägs och förvaltas ett äldreboende som i sin helhet hyrs av Bollebygds kommun. Den totala bostadsytan, exklusive äldreboendet, uppgår till 22 800 kvadratmeter och lokalytan uppgår till 1 049 kvadratmeter. Äldreboendets yta uppgår till 8 278 kvadratmeter.

Stiftelsens fastighetsbestånd består av ett 10-tal bostadsområden med varierande antal lägenheter. Flertalet lägenheter är markbostäder, typ radhusboende. Utav beståndet finns 266 lägenheter i Bollebygd, 40 lägenheter i Olsfors och 9 lägenheter i Töllsjö.

Lägenhetsfördelning	Bostäder	Särskilt boende	Totalt
1 rok	26	81	107
2 rok	137	2	139
3 rok	104		104
4 rok	48		48
Summa	315	83	398

Investeringar och nyproduktion

Skattegårdstomten

Köpeavtal med överenskommelse om fastighetsreglering har tecknats med Bollebygds kommun. Kontrakt har tecknats med totalentreprenör för uppförandet av 58 bostadslägenheter.

Kråkatorp 1:14

Av de avstyckade enheterna återstår två att avyttra. Ett av parhusen har sagts upp och kommer att avyttras under 2015.

Hyresutveckling

2014 års hyreshöjning gjordes i två steg. Den 1 januari 2014 höjdes hyrorna för bostäder med i snitt 1,50 procent. Den andra höjningen genomfördes den 1 juli med i snitt 0,65 procent.

Väsentliga lokalhyreskontrakt

Tre större hyreskontrakt är tecknade med Bollebygds kommun med en total årshyra på 10 560 tkr.

Uthyrning och bokfört värde

Hyresbortfall på grund av outhyrt uppgår till 37 tkr.

Fastigheternas bokförda värde uppgick per den 31 december 2014 till 165 438 tkr. Av totalt bokfört värde hänför sig 67 872 tkr till Bollegårdens Äldreboende.

Lägenhetsbestånd fördelat efter byggnadsår	Totalt
1963 - 1985	163 st
1986 - 1993	184 st
2003 - 2010	35 st
2012	16 st

Försäkring, lån och finansiering

Samtliga fastigheter är försäkrade till fullvärde. Låneskulden uppgår till 167 000 tkr enligt sammanställning i not 10. Sedan tidigare finns kommunal borgen för 186 700 tkr. Kommunal borgen för ytterligare 75 300 tkr har beviljats för nybyggnation av bostäder.

Underhåll

Stiftelsens inriktning på verksamheten är att ha hög servicenivå och väl underhållna fastigheter. Företaget tillämpar hyresgäststyrt lägenhetsunderhåll (HLU). Årets underhållskostna-

Ekedalsvägen i Bollebygd

Äldreboendet Bollegården i Bollebygd

der uppgår till totalt 5 585 tkr varav 828 tkr avser Bollegårdens Äldreboende.

Miljöarbete

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder är sedan 2001 certifierade enligt ISO 14001. Vi bedriver ett aktivt miljöarbete som syftar till, att ur miljösynpunkt på bästa möjliga sätt hushålla med resurser, för att bidra till en långsiktig hållbar utveckling. Miljöarbetet redovisas som särskild bilaga till årsredovisningen.

Miljöfarlig verksamhet

Följande delar av företagets verksamhet är anmälningspliktiga

enligt Miljöbalken:

- Större kyl- och frysanläggningar (Bollegårdens Äldreboende)
- Drift av större värmepumpar på Vinkelvägen 1-7.

Ekonomi

Stiftelsen har en hög skuldsättningsgrad vilket medför en hög ränterisk. Genomsnittsräntan år 2014 var 1,89 procent (2,20 procent år 2013). Den genomsnittliga underhållskostnaden under den kommande femårs perioden bedöms ligga i intervallet 5-6 miljoner kronor per år.

Resultat och ställning

Tkr	2014	2013	2012	2011
Nettoomsättning	33 136	32 846	36 528	31 631
Res. efter fin. poster	3 891	3 848	8 096	1 591
Balansomslutning	215 105	203 972	200 400	190 923
Justerat eget kapital	33 208	29 365	25 523	17 494
Soliditet	15,5%	14,4%	12,7%	9,2%
Medeltal anställda	7	6	6	6

Resultaträkning

Resultaträkning funktionsindelad i kronor	2014	2013	2012
Nettoomsättning			
Hysesintäkter	33 062 648	32 805 541	32 550 947
Övriga rörelseintäkter	25 426	40 794	15 451
Vinst avyttring byggnad/mark	0	0	3 961 669
Vinst avyttring maskiner/inventarier	48 369	0	
Summa nettoomsättning	33 136 443	32 846 335	36 528 067
Fastighetskostnader			
Driftskostnad	-12 008 621	-11 640 759	-11 280 869
Underhållskostnad	-5 584 712	-4 761 764	-4 022 908
Fastighetsskatt	-404 635	-383 958	-440 695
Planenliga avskrivningar			
Inventarier, verktyg och installationer	-313 383	-543 929	-519 165
Byggnader	-5 430 684	-5 430 673	-5 280 632
Summa fastighetskostnader	-23 742 035	-22 761 083	-21 544 269
Bruttoresultat	9 394 408	10 085 252	14 983 798
Centrala administrations- och försäljningskostnader	-2 413 865	-2 728 441	-2 445 739
Rörelseresultat	6 980 543	7 356 811	12 538 059
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	243 719	332 182	150 757
Räntekostnader och liknande resultatposter	-3 333 575	-3 841 358	-4 592 526
	-3 089 856	-3 509 176	-4 441 769
Resultat efter finansiella poster	3 890 687	3 847 635	8 096 290
Bokslutsdispositioner			
Förändring av ackumulerad överavskrivning	156 847	-333 866	-359 300
Resultat före skatt	4 047 534	3 513 769	7 736 990
Skatt på årets resultat	-63 929	0	0
Årets resultat	3 983 605	3 513 769	7 736 990

Balansräkning

Tillgångar i kronor	2014	2013	2012
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader	165 438 275	170 868 959	176 299 632
Mark	7 290 751	7 290 751	7 290 751
Pågående nybyggnad	10 516 356	837 643	433 663
Inventarier, verktyg och installationer	2 109 978	2 102 842	2 646 771
	185 355 360	181 100 195	186 670 817
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	50 000	50 000	50 000
Obligationer	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Summa anläggningstillgångar	188 405 360	184 150 195	189 720 817
Omsättningstillgångar			
Varulager med mera			
Råvaror och förnödenheter	132 881	160 580	92 194
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	77 060	167 656	147 591
Fordran Bollebygds Kommun	67 502	0	0
Skattefordran	0	0	0
Övriga fordringar	388 459	223 886	202 071
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	202 046	114 046	180 560
Summa kortfristiga fordringar	735 067	505 588	530 222
Kassa och bank	25 900 143	19 155 669	10 056 422
Summa omsättningstillgångar	26 768 091	19 821 837	10 678 838
Summa tillgångar	215 173 451	203 972 032	200 399 655

Balansräkning

Eget kapital och skulder i kronor	2014	2013	2012
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Grundfond	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Reservfond	6 971 860	6 971 860	6 971 860
Delsumma	7 971 860	7 971 860	7 971 860
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat	19 821 810	16 308 041	8 571 051
Årets resultat	3 983 605	3 513 769	7 736 990
Delsumma	23 805 415	19 821 810	16 308 041
Summa eget kapital	31 777 275	27 793 670	24 279 901
Obeskattade reserver			
Ackumulerade överavskrivningar	1 857 587	2 014 434	1 680 568
Periodiseringsfond	0	0	0
Summa obeskattade reserver	1 857 587	2 014 434	1 680 568
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	167 000 000	167 000 000	167 000 000
Summa långfristiga skulder	167 000 000	167 000 000	167 000 000
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	4 243 628	1 194 744	1 285 871
Skatteskulder	35 032	12 492	66 404
Skuld till Bollebygds Kommun	4 030 741	723 573	746 318
Övriga skulder	2 123 252	1 615 637	1 954 631
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 105 936	3 617 482	3 385 962
Summa kortfristiga skulder	14 538 589	7 163 928	7 439 186
Summa eget kapital och skulder	215 173 451	203 972 032	200 399 655
Ställda säkerheter			
Fastighetsinteckningar	0	0	61 000
Ansvarsförbindelser			
Fastigo, ansvarsbelopp	43 672	29 816	39 518

Kassaflödesanalys

Kronor	2014	2013	2012
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat	6 980 543	7 356 811	12 538 059
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar	5 744 067	5 974 602	5 799 797
Bokförd vinst vid avyttring av anläggningstillgångar	48 369	0	-3 961 669
Erhållen ränta m m	243 719	332 182	150 757
Erlagd ränta	-3 333 575	-3 841 358	-4 592 526
Skatt	-63 929	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	9 619 194	9 822 237	9 934 418
Förändring i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning av varulager	27 699	-68 386	67 674
Ökning (-)/ minskning av fordringar	-229 479	24 634	1 894 259
Ökning (+)/ minskning av kortfristiga skulder	7 374 661	-275 258	-5 619 559
Kassaflöde från den löpande verksamheten	16 792 075	9 503 227	6 276 792
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-9 999 232	-403 981	-14 018 054
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar			-3 000 000
Försäljning av anläggningstillgångar	-48 369	0	8 992 202
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-10 047 601	-403 981	-8 025 852
Finansieringsverksamheten			
Ökning (+)/ minskning av långfristiga skulder	0	0	7 000 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	7 000 000
Förändring av likvida medel	6 744 474	9 099 246	5 250 940
Likvida medel vid årets början	19 155 669	10 056 423	4 805 483
Likvida medel inklusive kortfristiga placeringar vid årets slut	25 900 143	19 155 669	10 056 423

Sammanställd redovisning och analys

Den sammanställda redovisningen omfattar Bollebygds kommun och Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Bollebo). Stiftelsens bokslut redovisas i särskilt avsnitt samt i särskild årsredovisning. I den sammanställda redovisningen har interna transaktioner mellan kommunen och stiftelsen eliminerats.

Resultaträkning

Koncernens sammanlagda resultat uppgår till 10,0 miljoner kronor, vilket är en försämring av resultatet med -1,3 miljoner jämfört med föregående år (11,3 miljoner).

Koncernens nettokostnader ökade med 23,6 miljoner (6 procent) mellan 2013 och 2014 att jämföra med en ökning på 27,3 miljoner mellan 2012 och 2013.

De finansiella nettointäkterna ökade med 21,8 miljoner (6 procent), att jämföra med 28,3 miljoner (8 procent) mellan 2012 och 2013. Bostadsstiftelsens redovisade resultat är 4,0 miljoner och kommunens 6,9 miljoner. 2014 påverkades koncernens resultat med -0,9 miljoner på grund av gjorda interna elimineringar.

Investeringar

Kontrakt har tecknats med totalentreprenör avseende Skattegårdstomten och byggnationen har påbörjats för 58 bostadslägenheter. Stiftelsens investeringar uppgick 2014 till 10,0 miljoner medan kommunens investeringsvolym (exklusive exploateringar) uppgick till 26,1 miljoner. Kommunens största investeringar under året avsåg gång- och cykelväg utmed Kungsbackavägen, ombyggnad av Örelundskolan samt reinvesteringar i VA-nätet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur koncernen fått in medel och hur de använts under året.

Stora investeringar som finansierades med likvida medel medverkade till ett negativt kassaflöde med -23,2 miljoner inom kommunen. Stiftelsen kunde bland annat genom ett positivt resultat uppnå ett positivt kassaflöde med 6,7 miljoner. Koncernen hade ett negativt kassaflöde med -17,4 miljoner.

Balansräkning

Interna fordringar och skulder samt stiftelsens grundfondkapital på 0,9 miljoner har eliminerats i den sammanställda balansräkningen. Den totala balansomslutningen ökade med 11,0 miljoner till 643,9 miljoner. Orsak till denna ökning är anläggningstillgångarna som ökade med 14,7 miljoner och handlar om investeringar i byggnader och tekniska anläggningar. Stiftelsens egna kapital (inklusive obeskattade reserver) ökade genom det positiva resultatet till 33,6 miljoner. Koncernens sammanlagda egna kapital (inklusive obeskatta-

de reserver) ökade med 10,9 miljoner till 206,3 miljoner. De kortfristiga skulderna minskade 4,7 miljoner men avsättningar ökade med 4,8 miljoner.

Analys av Stiftelsens ekonomi

Stiftelsens ekonomi och kommunens ekonomi är sammanflätade genom bland annat att Bollebygds kommun gått i borgen för stiftelsens lån. Borgensåtagandet uppgår till 262,0 miljoner. För de bostäder som kommunen hyr av stiftelsen täcker kommunen underskottet i förvaltningen. Underskottet motsvarar mellanskillnaden mellan blockhyran och hyresintäkterna från de boende. Stiftelsen sköter hyresdebiteringen. På kommunens bruttohyra har erhållits 18 procent bidrag från kommunkontosystemet (det så kallade "Ludvikasystemet").

Stiftelsens räntekostnader har varit lägre jämfört med 2013. Räntekostnaderna minskade med 0,5 miljoner beroende på låga marknadsräntor. Räntekostnaderna uppgick 2014 till 3,3 miljoner. Den genomsnittliga räntan var 1,89 procent 2014 att jämföra med 2,20 procent 2013.

Samtliga av stiftelsens lån (167,0 miljoner) är tagna via Kommuninvest. Av stiftelsens lån har 100,0 miljoner rörlig ränta endera per 3 månader eller varje dag. Av lånen förfaller 73 miljoner inom 12 månader. Stiftelsen är oberoende av räntebidrag. 2014 redovisar stiftelsen ett positivt resultat med 4,0 miljoner. En bidragande orsak till det positiva resultatet är lägre elkostnader än beräknat samt låga räntekostnader. 2014 års resultat innehöll underhållskostnader med 5,6 miljoner. Det har tidigare angetts att genomsnittliga underhållskostnader under kommande femårsperiod kommer att ligga i intervallet 5-6 miljoner per år.

Stiftelsen har en hög skuldsättningsgrad vilket medför hög ränterisk. Under 2014 har räntevillkoren varit ytterligare bättre med lägre marknadsräntor jämfört med de villkor som rådde 2013. Stiftelsens ekonomi kommer under överskådlig tid och i hög grad påverkas av rådande räntenivå. En ökning av räntenivån med ytterligare en procentenhet skulle för stiftelsen medföra ökade kostnader med 1,7 miljoner.

I grunden kvarstår problemet med att stiftelsen trots mycket hög uthyrningsgrad, vid normala räntenivåer, och underhåll som uppgår till uttalad ambitionsnivå har svårigheter att finansiera verksamheten. 2014 års resultat uppnås i hög grad genom låga elkostnader och låga marknadsräntor. En styrka är att stiftelsen har en fortsatt låg vakansgrad vilket ger en stabil intäktsnivå.

Koncernens resultaträkning

	Stiftelsen	Koncernen	Koncernen	Koncernen	Koncernen
Miljoner kronor	2014	2014	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter	33,1	95,0	85,8	83,1	74,0
Verksamhetens kostnader (exklusive avskrivningar)	-20,4	-467,3	-435,6	-408,6	-400,8
Avskrivningar	-5,7	-22,4	-21,4	-18,4	-17,4
Verksamhetens kostnader	-26,2	-489,7	-456,9	-427,0	-418,2
Verksamhetens nettokostnader	7,0	-394,8	-371,2	-343,9	-344,2
Skatteintäkter		365,9	358,9	341,0	329,4
Generella statsbidrag och utjämning		44,7	27,9	26,4	25,2
Finansiella intäkter	0,2	0,8	7,0	0,6	0,7
Finansiella kostnader	-3,3	-6,7	-11,0	-13,6	-7,9
Summa finansiering	-3,1	404,6	382,8	354,5	347,3
Resultat före extraordinära poster	3,9	9,9	11,6	10,5	3,1
Extraordinära intäkter/kostnader					
Bokslutsdispositioner (Bollebo)	0,2	0,2	-0,3	-0,4	-0,3
Årets resultat	4,0	10,0	11,3	10,2	2,9

Koncernens balansräkning

	Stiftelsen	Koncernen	Koncernen	Koncernen	Koncernen
Miljoner kronor	2014	2014	2013	2012	2011
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	188,4	515,2	500,5	500,3	467,2
Omsättningstillgångar	26,8	128,7	132,4	110,0	71,1
Summa tillgångar	215,2	643,9	632,9	610,2	538,3
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Obeskattade reserver (Bollebo)	1,9	1,9	2,0	1,7	1,3
Grundfond i Bollebo	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Eget kapital vid årets början	26,8	194,5	182,2	171,2	168,3
Årets resultat	4,0	10,0	11,2	10,2	2,9
Eget kapital	33,6	206,3	195,4	183,1	172,5
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	0,0	23,2	18,4	17,2	15,2
Avsättning resultat	0,0	2,0	2,0	5,0	
Skulder					
Långfristiga skulder	167,0	324,0	324	324,0	272,5
Kortfristiga skulder	14,5	88,4	93,1	80,9	78,1
Summa avsättningar och skulder	181,5	437,6	437,4	427,2	365,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	215,2	643,9	632,9	610,2	538,3

Koncernens kassaflödesanalys

Miljoner kronor	Stiftelsen 2014	Koncernen 2014	Koncernen 2013	Koncernen 2012	Koncernen 2011
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	4,0	10,0	12,3	11,3	7,5
Justering för av - och nedskrivningar	5,5	22,2	21,7	18,9	17,4
Justering för gjorda avsättningar		4,8	-1,9	7,1	-3,4
Justering för ianspråkagna avsättningar					
Justering för ej likviditetspåverkande poster					
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	9,6	37,0	32,2	37,3	21,5
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-0,2	0,1	6,1	3,0	-15,8
Ökning/minskning förråd och lager	0,0	-16,0	-4,7	0,5	4,1
Ökning/minskning kortfristiga skulder	7,4	-1,4	11,9	2,6	6,2
Kassaflöden från den löpande verksamheten	16,8	19,7	45,5	43,4	16,1
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella tillgångar					
Försäljning av immateriella tillgångar				7,5	
Investering i materiella tillgångar	-10,0	-36,0	-21,4	-59,8	-98,5
Försäljning av materiella tillgångar	0,0	0,0			
Investering i finansiella tillgångar		-1,0	-2,0	-5,0	-1,0
Försäljning av finansiella tillgångar		0,0	1,8	5,7	
Kassaflöden från investeringsverksamheten	-10,0	-37,1	-21,6	-51,5	-99,5
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån				51,5	73,6
Amortering av skuld					
Ökning av långfristiga fordringar					
Minskning av långfristiga fordringar					
Kassaflöden från finansieringsverksamheten	0,0	0,0	0,0	51,5	73,6
Årets kassaflöde	6,7	-17,4	23,9	43,4	-9,9
Likvida medel vid årets början	19,2	80,9	56,9	14,0	23,9
Likvida medel vid årets slut	25,9	63,4	80,8	57,4	14,0

Kommunens ekonomi under tio år

Resultaträkning

Belopp i mkr	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Verksamhetens intäkter	76,8	70,4	67,5	57,2	59,6	57,0	54,0	47,6	51,2	48,3
Verksamhetens kostnader	-461,0	-432,5	-410,0	-395,6	-380,6	-366,7	-359,1	-338,2	-322,8	-309,4
Avskrivningar	-16,6	-15,4	-13,1	-11,8	-12,4	-13,1	-11,8	-10,1	-10,3	-10,9
Verksamhetens nettokostnader	-400,8	-377,4	-355,7	-350,1	-333,5	-322,8	-316,9	-300,6	-281,9	-272,0
Skatteintäkter, statsbidrag, utjämning	410,6	386,8	367,4	354,5	340,4	325,5	324,2	314,7	296,2	282,5
Finansnetto	-2,9	-0,5	-8,5	-2,8	-1,0	-0,7	-1,2	-0,5	-0,6	-0,7
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	6,9	8,8	3,2	1,5	6,0	2,0	6,1	13,6	13,7	9,8
Extraordinära poster										
Årets resultat	6,9	8,8	3,2	1,5	6,0	2,0	6,1	13,6	13,7	9,8
Bruttoinvesteringar exklusive exploateringar	-27,4	-21,7	-48,6	82,1	-12,5	-12,1	-34,4	-28,8	-16,3	-9,4
Kassaflödesanalys										
Förändring av rörelsekapitalet	1,4	1,1	27,9	-2,1	4,7	15,6	-17,0	5,6	4,8	15,7
Rörelsekapital vid årets slut	29,1	27,7	26,6	-1,3	0,8	-3,9	-19,5	-2,4	-8,0	-12,8
Balansräkning										
Anläggningstillgångar	327,8	317,4	311,5	284,6	209,4	207,8	207,9	183,3	171,3	165,3
Omsättningstillgångar	106,0	113,4	100,2	64,0	65,9	70,8	35,1	55,2	40,6	41,8
Summa tillgångar	433,8	430,8	411,7	348,7	275,3	278,5	243,0	238,5	212,0	207,1
Eget kapital	174,6	167,7	158,9	155,7	154,1	148,1	146,2	140,1	126,5	112,7
Avsättningar och skulder	259,2	263,1	252,8	193,0	121,1	130,4	96,9	98,5	85,5	94,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	433,8	430,8	411,7	348,7	275,3	278,5	243,0	238,5	212,0	207,1

Begreppsförklaringar

Ansvarsförbindelser är förpliktelser i form av borgensåtagande, ställda panter och liknande. Om förpliktelsen måste infrias så belastar den resultatet.

Avskrivningar är planmässig värdeminskning på anläggningstillgångarna.

Avsättningar är ekonomiska förpliktelser enligt åtagande, vars storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd. Balanslikviditet är omsättningstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder.

Driftsredovisning omfattar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten ställd mot budget.

Eget kapital är kommunens förmögenhet. Den utgörs av skillnaden mellan tillgångar och skulder och består dels av anläggningsskapital, dels av rörelsekapital. De visar hur stor del av anläggningstillgångarna respektive omsättningstillgångarna som finansierats med egna medel.

Exploateringsverksamhet är åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier.

Kassaflödesanalys visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringen.

Internränta är ersättning för nedlagt kapital i de anläggningar som används i verksamheterna. Kostnaden bokförs på verksamheterna och intäkterna på finansförvaltningen.

Investeringsredovisningen omfattar investeringar i fastigheter och anläggningar, maskiner och inventarier.

Kapitalkostnader består av avskrivningar och internränta.

Kassalikviditet är ett mått på kommunens betalningsstyrka på kort sikt. Vid 100 procent täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.

Omsättningstillgångar är de tillgångar som innehas kortare tid än ett år.

Nettokostnadsandel anger hur stor del av skatteintäkter och statsbidrag som använts för att finansiera verksamhetens nettokostnader.

Nettolåneskuld är saldot mellan likvida medel och långfristiga skulder.

Pensionsskulden redovisas från och med 1998 enligt blandmodellen. Den innebär att skuld upparbetad till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Pensionsskuld upparbetad från och med 1998 redovisas som en avsättning. Beviljade garantipensioner redovisas som en avsättning från och med 1998 även om beslut tagits tidigare.

Periodisering innebär att kostnader och intäkter hänförs till rätt redovisningsperiod.

Rörelsekapital är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder

Självfinansieringsgrad beskriver hur stor del av årets nettoinvesteringar som finansierats med egna medel.

Skattekraft är skatteunderlaget dividerat med antalet invånare

Skatteunderlag är totalsumman av kommunmedborgarnas beskattningsbara inkomst dividerad med 100.

Skulder är dels kortfristiga (skall betalas inom ett år) dels långfristiga.

Soliditet är eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Anger betalningsstyrka på lång sikt.

Tillgångar är dels omsättningstillgångar (till exempel likvida medel, kortfristiga fordringar och förråd/lager) dels anläggningstillgångar (till exempel fastigheter, inventarier och långfristiga fordringar).

Utdebitering anger hur stor del av intjänad hundralapp som ska erläggas i kommunalskatt.

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**